

Tomislav Galović

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Odsjek za povijest i Zavod za hrvatsku povijest
Ivana Lučića 3
Zagreb

Emir O. Filipović

Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu
Odsjek za historiju
Franje Račkoga 1
Sarajevo, Bosna i Hercegovina

PRILOG BIBLIOGRAFIJI RADOVA O HERALDICI (S POSEBNIM OSVRTOM NA HRVATSKU I BOSNU I HERCEGOVINU)

UDK 929.6(497.5:497.6)(01)

Pregledni rad

Heraldika u hrvatskoj i bosansko-hercegovačkoj povijesnoj znanosti zauzima važno, ali, ipak, ne i sustavno proučavano i vrednovano područje. Naime, za heraldiku kao pomoćnu povijesnu znanost u ovim historiografijama nije zamjetljiv kontinuiran interes, kako od strane povjesničara tako i znanstvenika drugih područja, ali i amatera, nego su upravo vrlo zamjetljive oscilacije u njezinom znanstveno-stručnom proučavanju. Unatoč tome, a poglavito naporima zaslužnih pojedinaca, heraldika je u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini kroz cijelo vrijeme svoga postojanja, ipak, pokazivala svoju prisutnost (bilo objavljivanjem novih radova ili, pak, pretiskavanjem onih starih). Stoga autori u članku donose iscrpnu bibliografiju radova o heraldici, s posebnim osvrtom na Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu, kao prilog jednoj budućoj i sveobuhvatnoj heraldičkoj bibliografiji tih povijesnih područja, a s ciljem prezentiranja na jednom mjestu onoga što je do sada, u znanstveno-stručnom smislu relevantno i korisno, publicirano na polju heraldike. Time bi se, ako ništa drugo, kvantitativnim putem moglo vrednovati ove prinose kao preduvjet za kvalitativnu analizu. Popisani su i oni radovi iz opće heraldike, odnosno susjednih i okolnih historiografija, koji se koriste među istraživačima u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Također su navedeni i određeni radovi iz numizmatike, sfragistike, genealogije, veksilologije i uopće povijesti, a sve s osnovnom nakanom da se zainteresiranim heraldičarima i povjesničarima pruži bolji uvid i što šire istraživačko polje.

Ključne riječi: heraldika (grboslovlje), grb, grbovnica, numizmatika, sfragistika, veksilologija, plemstvo, bibliografija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina

Uvod

Heraldika, kao jedna od pomoćnih povijesnih znanosti, proučava vrijeme i okolnosti nastanka grbova, pravila njihove izrade i sam povijesni i povijesno-umjetnički razvitak grbova. Termin heraldika dolazi iz srednjovjekovlja, tj. od franačke riječi heriwald (heri, vojska; wald, zapovjednik), koja je pak kasnije dala francusku riječ *héraldique*,¹ odnosno od germanske riječi Herald u značenju nižeg službenika i glasnika feudalaca.² Na hrvatski jezik heraldika se prevodi kao grboslovlje, za razliku od termina stematografija koju možemo prevesti kao grbopis(je).

Grbovi se prvi put javljaju koncem 11. stoljeća, u vrijeme križarskih ratova i to iz praktičnih razloga kako bi se vojnici na bojnome polju mogli što brže i bolje raspoznavati. U početku su to bili grbovi jednostavnih oblika i simbola, a tek se u 14. stoljeću uvode na grbove višebojni elementi. Iz takve upotrebe vremenom su se ustalila pravila o tome koje boje mogu biti upotrijebljene u grbu i koja je njihova simbolika. Kraljevska, odnosno vladarska isprava kojom se dodjeljuje grb naziva se *armales* (*litterae armales*).³

U Hrvatskoj se prvi grbovi javljaju u 13. stoljeću, a u Bosni tijekom 14., odnosno u Hercegovini kroz 15. stoljeće, tj. uglavnom dok Osmansko carstvo nije zauzelo ta područja.

U svom početnom stupnju razvoja heraldika je blazonirala – opisivala grbove (od franc. *blason*, grbovni štít), a tek je kasnije njezinim potpunim formiranjem kao povijesne discipline preuzela istraživanje historijata samih grbova i pravila njihovog sastavljanja. Tako se za prvi, od sada poznati heraldički rad smatra djelo Konrada von Murea pod naslovom *Clipeus Theutonicorum* (*Teutonski /tj. njemački/ štít*) iz sredine 13. stoljeća. Spomenimo da se uz istoga autora vežu i početci proučavanja sfragistike. No, tek u 14. stoljeću imamo djelo za koje možemo kazati da ima znanstvenu i teorijsku vrijednost za heraldiku. Riječ je o knjizi talijanskog pravnika Bartola da Sassoferrata (lat. Bartholus de Saxoferrato) pod naslovom *De insigniis et armis* (*O znakovima i grbovima*), napisanom oko 1350. godine. Iz naslova ovoga djela dobivamo dva važna heraldička termina. Prvi je općepoznati naziv, a drugi višeznačni. No, tek stotinjak godina kasnije imamo definirana heraldička pravila koja je u svojoj *Raspravi o grbu* (*Traité du blason*) iz 1465. izradio francuski heraldičar Clément Prinsault. Stoga ne treba čuditi da se upravo na području zapadne Europe (poglavito francuskom, njemačkom, talijanskom i engleskom) heraldika najjače razvija, a posebice u Francuskoj koja se, pak, zbog toga smatra klasičnom zemljom heraldike.

---

¹ Usp. *Hrvatski enciklopedijski rječnik*, sv. 4 (Gra - J), ur. R. Matasović, Zagreb: EPH i Novi Liber, 2004. (s. v. heraldika)

² Zmajić, B., *Heraldika, sfragistika, genealogija, veksikologija. Rječnik heraldičkog nazivlja*, Zagreb: Golden marketing, 1996., 13. Inače, u literaturi postoji nekoliko različitih tumačenja ovog termina.

³ Laszowski, E., *Armales, Hrvatska Enciklopedija – Encyclopaedia Croatica*, sv. I., Zagreb: Naklada Konzorcija Hrvatske Enciklopedije, 1941., s. v.

Hrvatska heraldika baštini nekoliko vrijednih radova koji nas dostojno prezentiraju u korpusu europske heraldike. Otprilike iz 16. stoljeća datira prvi hrvatski grbovnik koji je ujedno i rodoslovlje: *Zbornik grbova kraljevina i odličnih obitelji Ilirskoga Carstva* (»Ilirski grbovnik«) – poznat kao i Ohmučevićev grbovnik (pojedini heraldičari smatraju ga zagubljenim, a neki da nije uopće sačuvan), odnosno Kor(j)enić-Neorićev grbovnik, Palinićev grbovnik, Fojnički grbovnik, Sarakin grbovnik, Bosnićev grbovnik samo su neki od naziva kasnijih prijepisa navedenog zbornika.⁴ Mavro Orbini u svome djelu *Il Regno de gli Slavi hoggi corrottamente detti Schiavoni (Kraljevstvo Slavena danas iskvareno zvanih Skjavoni, Pesaro 1601.)* donosi reprodukcije nekoliko grbova iz spomenutog zbornika pa se stoga oni drže prvim tiskanim grbovima unutar naše heraldike.⁵

Svojim radom posebno mjesto u hrvatskoj heraldici zauzima Pavao Ritter Vitezović (1652.-1713.) koji je, spomenimo samo to, prvo 1701. u Beču tiskao djelo *Stemmatographia sive armorum Illyricorum delineatio, descriptio et restitutio (Stematografija ili nacrt, opis i obnova ilirskih grbova)*, a potom 1702. drugo izdanje u Zagrebu. Njega će kasnije u svome, doduše, više političkom nego heraldičkom radu posebno koristiti Ljudevit Gaj.

Važni su također i *Trogirski grbovnik* i *Paški grbovnik*. Prvom je autor Jerolim Bufalis (1725.-potkraj 18. st.), a drugome Marko Lauro Ruić (1736.-1808.). Tu je, pak, i tiskani šibenski grbovnik pod naslovom *Il Re d'armi di Sebenico (Ilustrirani opis grbova grada Šibenika. sv. I-II, Venecija 1885.)* Fridrika Antuna Galvanija (1822.-1890.). Uz spomenute grbovnike poznati su i neki mlađi kao što je to *Blasonario istriano (Istarski grbovnik)*, ili *Libro d'oro dell'Istria (Zlatna knjiga Istre)*, koji je izradio Carlo Baxa (1875.-1951.), te za riječke porodice tzv. *Blasonario fiumano (Riječki grbovnik)* Riccarda Gigantea (1881.-1945.).

Inače, prvi heraldički udžbenik u Hrvatskoj – *Artis heraldicae notitia brevis (Kratka zabilješka o heraldičkom umijeću)* – napisao je Ivan Voršić 1772. godine.⁶

U drugoj polovici 19. stoljeća te u prvoj polovici 20. stoljeća, posebno mjesto zauzimaju Ivan Kukuljević Sakcinski (1816.-1889.) rukopisnim djelom *Gerbovi porodicah hervatskih (I-II)*, odnosno Ivan Bojničić Kninski (1858.-1925.) kapitalnim djelom *Der Adel von Kroatien und Slavonien (Plemstvo Hrvatske i Slavonije. Nürnberg, 1899.)* izrađenom na temelju rukopisnog grbovnika hrvatskoga plemstva koji je u prvoj polovici 19. stoljeća sastavio Ivan Nepomuk Labaš (1783.-1849.).⁷

---

⁴ Traljić, S. M., Palinićev bosanski zbornik, *Zbornik Historijskog instituta Jugoslavenske akademije (Zagreb) 1* (1954), 170-173.

⁵ Usp. novo hrvatsko izdanje Orbini, M., *Kraljevstvo Slavena*, prev. Snježana Husić, Zagreb: Golden marketing – Narodne novine (Biblioteka Povijest hrvatskih političkih ideja, kolo 1., knjiga 2.), 1999., posebno str. 307, 338, 344, 349, 373, 405, 440, 450, 454, 458.

⁶ Usp. Laszowski, E., *Artis heraldicae notitia brevis, cui privata institutione in seminario Zagradiensi S. Josephi operam dedit, et que vertente anno scholastico publice respondit probus ac ingenuus adolescens Joannes Worsich, Styris Luttembergensis, rhetoricae auditor, ejusdem seminarii alumnus, musicus. Zagrabiae. Typis Joannis Antonii Jandera 1772.*, *Vjesnik Kr. hrvatsko-slavonsko-dalmatinskog zemaljskog arhiva (Zagreb) 3* (1901), 149-150.

⁷ Zmajić, B., Razvitak heraldike u banskoj Hrvatskoj, *Vjesnik Hrvatskog državnog arhiva (Zagreb) XI* (1945), 54.

Ono što je za Hrvatsku i Slavoniju uradio Bojničić Kninski to je dvadesetak godina prije Carl Georg Friedrich Heyer von Rosenfeld učinio za Dalmaciju djelom *Der Adel des Königreichs Dalmatien (Plemstvo Kraljevstva Dalmacije)*. Nürnberg, 1873.). Inače, ta je knjiga tiskana, isto kao i Bojničićeva, u glasovitoj ediciji *J. Siebmacher's grosses und allgemeines Wappenbuch*.

Nakon Bojničića, na heraldičkom polju svojim se brojnim radovima istakao Emilij Laszowski (1868.-1949.).

Među prve bosanko-hercegovačke heraldičare ubraja Ivan Franjo Jukić (1818.-1857.) koji je proučavao Fojnički grbovnik. No, poseban poticaj razvoju heraldike u Bosni i Hercegovini učinjen je velikom raspravom o tome kakav treba biti tamošnji grb nakon što je to područje zauzela Austro-Ugarska Monarhija. U toj općoj raspravi iz 1880. godine na stranicama berlinskog časopisa *Archiv für slavische Philologie* sudjelovali su Orsat (Medo) Pucić, Franjo Rački, Ivan Bojničić i Vatroslav Jagić. Ova polemika je također bila povodom prvog sustavnog pregleda bosansko-hercegovačke heraldike iz pera Franje Račkog (*Stari grb bosanski*. 1890.).

U korpusu bosansko-hercegovačke heraldike istaknuto mjesto pripada i Ludwigu von Thallóczyu (*Südslavische heraldische Studien. Studien zur Geschichte Bosniens und Serbiens im Mittelalter*, 1914.), Aleksu Iviću, Ćiri Truhelki, a posebno, pak, Aleksandru Solovjevu (*Postanak ilirske heraldike i porodica Ohmućević*. 1932. i *Prinosi za bosansku i ilirsku heraldiku*. 1954.) i Pavi Anđeliću (*Neka pitanja bosanske heraldike*. 1964. i *Srednjovjekovni pečati u Bosni i Hercegovini*. 1970.).

Od ostalih istraživača svoje mjesto u hrvatskoj heraldici zauzima i Viktor Antun Duišin (1898.-1963.) koji je uz Aleksandra Kulmera, Milana Praunspgera, Alfreda Makanca, Ivana Dominisa i Bartola Zmajića izradio i u vlastitoj nakladi objavio *Heraldički zbornik – Zbornik plemstva u Hrvatskoj, Slavoniji, Dalmaciji, Bosni i Hercegovini, Dubrovniku, Kotoru i Vojvodini* (Zagreb 1938. – knj. I /A-H/; Zagreb 1939. – knj. II, 1. sv. /I-J/).

Najistaknutiji, pak, hrvatski heraldičar druge polovice 20. stoljeća⁸ je Bartol Zmajić (1907.-1984.) koji je napisao i 1971. objavio udžbenik iz heraldike namijenjen studentima i stručnjacima – *Heraldika, sfragistika, genealogija*, a postumno mu je 1996. objavljeno prerađeno i dopunjeno, tj. novo izdanje toga udžbenika pod naslovom *Heraldika, sfragistika, genealogija, veksikologija* i u prilogu prvi hrvatsko-njemačko-talijanski Rječnik heraldičkog nazivlja.⁹ Rječnik su, na temelju Zmajićeva rukopisa, za objavljivanje priredili Ružica Kolarević Kovačić i Giovanni Radossi.

Od suvremenih heraldičkih izdanja posebnu pažnju privlače radovi Vlaste Brajković (*Grbovi, grbovnice, rodoslovlja*. 1976., 1995.), Marijana Grakalića (*Hrvatski grb. Grbovi hrvatskih zemalja*. 1990.), Ive Banca (*Grbovi biljezi identiteta*.

---

⁸ Detaljan popis i pojedine ocjene heraldičkih radova koji su publicirani u drugoj polovici 20. stoljeća vidjeti u: Grakalić, M., Pregled novije literature o grboslovlju/heraldici u Hrvatskoj, *Vjesnik Povijesnog arhiva Rijeka* (Rijeka) 33-34-1991/1992 (1993), 159-175.

⁹ Primarni zadatak hrvatske heraldike ostaje izraditi, dakako, i latinsko-hrvatski rječnik heraldičke terminologije.

1991.),¹⁰ Goroslava Oštrića (*Monumenta heraldica*. 2002.) i Miroslava Granića (*Paški grbovnik*. 2002.). Njima treba pridružiti i uistinu brojne radove Giovannija Radossija, Dubravke Peić Čaldarović i Envera Ljubovića (*Grbovnik Gacke, Krbave, Like, Senja i Vinodola*. 2007.). U Bosni i Hercegovini potrebno je, pak, istaknuti opširni rad Dubravka Lovrenovića – *Fojnički grbovnik, ilirska heraldika i bosansko srednjovjekovlje* (2004.), a također navesti i to da je u Sarajevu 2005. godine nanovo objavljen *Fojnički grbovnik* čime je taj vrlo dragocjeni heraldički spomenik učinjen pristupačnim širokom krugu istraživača.

Izuzev već spominjanih heraldičkih knjiga, zbornika, studija i članaka u Hrvatskoj su postojala i dva specijalizirana časopisa za heraldiku. Bili su to *Vitezović – mjesečnik za genealogiju, biografiju, heraldiku i sfragistiku* te *Glasnik heraldike – grboslovlja, rodoslovlja, životopisa i pečatoslovlja*. Prvome je izdavač i urednik bio Emilij Laszowski, a drugome Viktor Antun Duišin. Publicirani su u Zagrebu, ali ne redovito i vrlo kratkog perioda izlaženja. *Vitezović* je tako izašao svega u dva godišta (I/1903-1904; II/1905) kao uostalom i *Glasnik heraldike* (I/1937; II/1938) koji je u biti bio predradnja i propagandni materijal za već spomenuti *Heraldički zbornik*.

Danas se heraldički radovi publiciraju u monografijama, različitim znanstvenim i popularnim časopisima, kao i u nedavno pokrenutima periodikama kao što su *Rodoslovlje – časopis za genealoge*, kojeg uređuje Mladen Paver, a nakladnik mu je Hrvatsko rodoslovno društvo »Pavao Ritter Vitezović« u Zagrebu, te vrlo agilno Hrvatsko grboslovno i zastavoslovnog društva u Zagrebu koje je otpočelo s objavljivanjem svoga glasnika *Grb i zastava* pod uredništvom Željka Heimera.

Bibliografske napomene

Priložena bibliografija sadrži preko 900 bibliografskih jedinica, tj. radova – knjiga, studija i članaka – koji su ovdje popisani kao rezultat istraživačkog rada autorâ i konzultiranja bibliografskih pomagala kao što su različiti tiskani i elektronički katalozi.¹¹ Najvećim dijelom izrađena je na osnovi viđenog rada – de visu – ili, manjim dijelom preko nekog drugog izvora. U obzir su uzeti svi hrvatski i bosansko-hercegovački heraldički radovi, ali i heraldički radovi iz nama okolnih i susjednih historiografija kao što su talijanska, slovenska, austrijska, njemačka, mađarska, srpska, crnogorska itd., koji – a to je bitno za napomenuti – mogu biti od velike pomoći našim heraldičarima prilikom vlastitih istraživanja. Bibliografski su opisani tiskani radovi, ali i poneki on-line izvori. Osim toga, u nekoliko slučajeva popisani su i određeni rukopisi te, kao izuzetak, i neki naslovi koji trebaju biti objavljeni u skoro vrijeme.

Budući da se heraldika isprepleće s drugim pomoćnim povijesnim znanostima teško je bilo postaviti strogu granicu – primjerice – s jedne strane između sfragistike,

¹⁰ Velika vrijednost ove knjige je u tome što su u njoj faksimilno objavljena najznačajnija starija hrvatska heraldička djela: *Korjenić-Neoričev grbovnik* (iz 1595.) i *Stemmatographiae Illyricanae liber primus* Pavla Rittera Vitezovića (Zagreb 1702.).

¹¹ Inače, u rukopisu ova bibliografija sadrži preko 1000 bibliografskih jedinica, no kako nije bilo moguće sve navode provjeriti odlučili smo takve naslove ne uvrstiti u priloženu bibliografiju.

numizmatike, genealogije ili veksilologije, a s druge, pak, strane same heraldike. (Tu granicu – u nekom strogom smislu – i ne treba postavljati!). Za primjer uzmimo članak B. Fučića o »Srednjovjekovnim pečatnjacima grada Bakra« gdje se govori i o grbu Krčkih knezova kasnijih Frankapana. Kod M. Orbinija, tj. u njegovom historioografskom djelu, imamo puno podataka o grbovima. Zbog svoje zanimljivosti, povijesno-umjetničke vrijednosti i uopće atraktivnosti izgleda grbovi su vrlo često zatupljeni u različitim regionalnim, gradskim i općinskim monografijama, kao slikovni prilog ili, pak, u heraldičkom opisu. Tako su, uzmimo kao primjer, u knjizi I. Kampuša i I. Karamana *Tisućljetni Zagreb* reproducirani različiti grbovi ili, pak, u *Povijesti Hrvata* Vj. Klaića gdje su priložene transkripcije nekoliko grbovnica te reprodukcije grbova. *Hrvatski biografski leksikon* (I-VI, 1983.-2002.) čini pak pravu riznicu podataka o pojedinim plemićkim obiteljima uz koje se gotovo u pravilu uvijek prilaže i njihov grb. No, najlakše je bilo s onim radovima koji u svom naslovu ili podnaslovu već imaju upotrijebljenu heraldičku terminologiju.

U ovoj bibliografiji spominjemo i nekoliko stranih heraldičkih priručnika koji se susreću i koriste u našim heraldičkim radovima. I još jedna pripomena. Ova bibliografija je u biti bibliografija povijesne, a ne suvremene heraldike. Danas svaka općina, županija i grad imaju svoj grb, zastavu i pečat. Od takve suvremene heraldike naveli smo samo nekoliko primjera.

Svoje refleksije heraldika je našla i u književnosti – prozi i poeziji – pa su i takvi radovi našli svoje mjesto u ovoj bibliografiji. Također su popisani i oni radovi čiji je karakter popularizacija heraldike, ali i oni koji ne bi mogli izdržati ozbiljniju heraldičku kritiku. No, unatoč mogućim i, vjerujemo, opravdanim kritikama za takav naš postupak ipak smo kao autori uvjereni da hrvatski i bosansko-hercegovački heraldičari zaslužuju biti poznati i s takvim radovima.

Danas u Hrvatskoj djeluje Hrvatsko grboslovno i zastavoslovno društvo (HGZD) u Zagrebu koje na svojoj internetskoj stranici vodi Heraldičku i veksilološku bibliografiju.¹² Uređuje ju Željko Heimer, predsjednik društva. Također aktivno djeluje i Hrvatsko rodoslovno društvo »Pavao Ritter Vitezović« u Zagrebu koje je, kao što mu i samo ime sugerira, okrenuto genealoškim istraživanjima i promicanju genealogije kao pomoćne povijesne znanosti.¹³

Metodološki pristup: bibliografija je izrađena abecedno po prezimenima autora, dok se unutar korpusa pojedinog autora jedinice navode kronološkim redoslijedom. Naslovi knjiga, časopisa i zbornika, leksikona i enciklopedija pisani su kurzivno. Za radove objavljene u periodičnim publikacijama navodi se pripadajuće godište, godina, svezak i(li) broj te na koncu paginacija. Napomene uz pojedine bibliografske jedinice stavljene su u uglate zagrade. U tim zagradama se po neki put navode i prikazi ili recenzije dotičnog rada, obavezno označene zvjezdicom (*). Kratice korištene u bibliografiji razriješene su u priloženom popisu. Kao metodološka pomoć, izvor pojedinih podataka te uputa korišteni su sljedeći radovi i pomagala: Bibliografija rasprava i članaka (IV. Historija), ur. Mate UJEVIĆ, sv. 8, 9, 10,

---

¹² Na <http://www.hgzd.hr>.

¹³ Na <http://www.rodoslovlje.hr>.

Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod, 1965., 1970., 1973.; Građa za bibliografiju jugoslavenske periodike, u: Anali Leksikografskog zavoda FNRJ, sv. 2., ur. Mate UJEVIĆ, Zagreb 1955.; Arhivski vjesnik – Bibliografija povodom 80. godišnjice izlazenja Arhivskog vjesnika, prir. Ružica KOLAREVIĆ KOVAČIĆ, u: Arhivski vjesnik (Zagreb) 23 (1980) 23, 9-47; Crolist (Nacionalna i sveučilišna knjižnica – Zagreb); Katalog rukopisa Nacionalne i sveučilišne biblioteke u Zagrebu, obradio Šime JURIĆ, sv. I-VI, Zagreb: Nacionalna i sveučilišna biblioteka, 1991-2000; Bibliografiji Hrvatske revije 1951. – 2000., časopisa Matice hrvatske (god. L., sv. 4., prosinac 2000.), ur. Nataša BAŠIĆ, Zagrebu: Leksikografski zavod i Matica hrvatska, 2003.

Na ovome mjestu zahvaljujemo na pomoći pri izradi bibliografije: Marinu Budicinu i Giovanniju Radossiju iz Centra za povijesna istraživanja u Rovinju (Centro di ricerche storiche – Rovigno), Jasni Mufić iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, kolegi Dejanu Zadri te doc. dr. Esadu Kurtoviću s Odsjeka za historiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu koji nam je stavio na raspolaganje rukopis svoje Bibliografije objavljenih izvora i literature o srednjovjekovnoj Bosni 1978.-2000. Napomenimo i to da začetak hrvatskog dijela ove bibliografije treba tražiti u nastavi izbornoga predmeta pod nazivom Heraldika I-II koji je tijekom akademske 2002/2003. godine predavala prof. dr. sc. Mirjana Matijević Sokol na Odsjeku za povijest Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Ta je izborna nastava rezultirala zanimljivom izložbom pod naslovom *Heraldica nostra Croatica – županije, gradovi, obitelji* koju su, pak, realizirali studenti navedenog izbornog predmeta. Izložba je bila postavljena u lipnju 2003., u prostorijama Filozofskog fakulteta u Zagrebu pod mentorstvom dr. M. Matijević Sokol, a organizacijski su je poduprli Katedra za arhivistiku Odsjeka za informacijske znanosti i Katedra za pomoćne povijesne znanosti Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

I na kraju važno je napomenuti da ovo nije potpuna heraldička bibliografija već prvi veći prinos jednoj budućoj cjelovitoj bibliografiji hrvatske i bosansko-hercegovačke heraldike. Stoga smo slobodni pozvati sve heraldičare i druge zaljubljenike u heraldičku građu da autorima dostave dopune i možebitne prijedloge u vidu poboljšanja ove bibliografije kako bi se vremenom stekli uvjeti za publiciranje onoga što bi pod radnim naslovom mogli nazvati Heraldikom bibliografijom za Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu.

Popis korištenih kratica i češće citiranih periodičnih naslova (s naznakom mjesta izdanja)

AfSPH – *Archiv für slavische Philologie*, Berlin

AL BiH – *Arheološki leksikon Bosne i Hercegovine*, Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, Sarajevo

Anali – *Anali Zavoda za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku*, Zagreb – Dubrovnik

ANU BiH – *Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine*, Sarajevo

Atti – *Atti – Centro di ricerche storiche*, Centro di ricerche storiche, Rovigno – *Unione Italiana, Fiume – Università popolare, Trieste, Trieste – Rovigno*

- AV – *Arhivski vjesnik*, Državni arhiv u Zagrebu; Arhiv Hrvatske; Hrvatski državni arhiv, Zagreb
- Balcanica – *Balcanica*, Srpska akademija nauka i umetnosti, Balkanološki institut, Beograd
- BF – *Bosna Franciscana*, Franjevačka teologija Sarajevo, Sarajevo
- Bošnjačka pismohrana – *Bošnjačka pismohrana (časopis za povijest i kulturu)*, Bošnjačka nacionalna zajednica Hrvatske, Zagreb
- Bošnjak – Bošnjak, Bošnjaška kulturna zveza – Bošnjački kulturni savez, Ljubljana
- ČSP – *Časopis za suvremenu povijest*, Hrvatski institut za povijest, Zagreb
- Diadora – *Diadora* - glasilo Arheološkog muzeja u Zadru, Arheološki muzej, Zadar
- Dinar – *Dinar* - numizmatički časopis, Srpsko numizmatičko društvo, Beograd
- Duh Bosne – *Duh Bosne* – međunarodni, interdisciplinarni, dvojezični, on-line časopis
- EJ – *Enciklopedija Jugoslavije*, Jugoslavenski leksikografski zavod, Zagreb
- FF – Filozofski fakultet
- Forum Bosnae – Forum Bosnae, Međunarodni Forum Bosna, Sarajevo
- GADAR BiH – *Glasnik arhivâ i Društva arhivskih radnika Bosne i Hercegovine*, Državni arhiv Bosne i Hercegovine i Društvo arhivskih radnika Bosne i Hercegovine, Sarajevo
- GDI BiH – *Godišnjak Društva istoričara Bosne i Hercegovine*, Sarajevo
- Glasnik heraldike – *Glasnik heraldike* (grboslovlja, rodoslovlja, životopisa i pečatoslovlja), vlasnik, izdavač i odgovorni urednik Anton Viktor Duišin, god. I/1937; II/1938, Zagreb
- GZH – Grafički zavod Hrvatske, Zagreb
- GZM – *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine*, Zemaljski muzej, Sarajevo
- GZM n. s. A – *Glasnik Zemaljskog muzeja* (Arheologija), Nova serija, Zemaljski muzej, Sarajevo
- HAZU – Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb
- HKD Napredak – Hrvatsko kulturno društvo Napredak, Sarajevo
- HPM – Hrvatski povijesni muzej
- HZ – *Historijski zbornik*, Povijesno društvo Hrvatske; Savez povijesnih društava Hrvatske; Društvo za hrvatsku povijesnicu, Zagreb
- IČ – *Istorijski časopis*, Srpska akademija nauka i umetnosti, Istorijski institut, Beograd
- IG – *Istorijski glasnik*, Savez društava istoričara Republike Srbije, Beograd
- Istorijski zapisi – *Istorijski zapisi*, Istorijski institut Socijalističke Republike Crne Gore/Republike Crne Gore i Društvo istoričara Socijalističke Republike/Republike Crne Gore, Titograd/Podgorica
- JAZU – Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb

- JLZ – Leksikografski zavod FNRJ / Jugoslavenski leksikografski zavod / Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb
- Jukić – Jukić, Zbor franjevačkih bogoslova »Jukić«, Sarajevo
- Kabes – *Kabes* – popularni časopis za duhovnu i nacionalnu afirmaciju/Popularni mjesečni časopis za duhovnu i nacionalnu afirmaciju / Časopis za duhovnu i nacionalnu afirmaciju / Časopis za afirmaciju bosanske duhovnosti, Islamski centar Mostar, Mostar
- KDM – Kulturno društvo Muslimana
- Kršni zavičaj – *Kršni zavičaj* – hercegovački informativni zbornik za vjerska i društvena pitanja, Katolički župski ured Drinovci, Hercegovina / Franjevački samostan Humac, Humac
- KUN – *Kultura, umjetnost, nauka*, Oslobođenje, Sarajevo
- LZ MK – Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb
- Marulić – *Marulić* – Časopis za književnost i kulturu, Zagreb
- MH – Matica hrvatska, Zagreb
- MS – Matica srpska, Novi Sad
- n. s. – nova serija
- Napredak – *Napredak* – glasilo Hrvatskog kulturnog društva Napredak, Sarajevo
- Naša ognjišta – *Naša ognjišta* – Informativni vjerski list, Župni ured Duvno, Duvno/Tomislavgrad
- NIP – Novinsko-izdavačko preduzeće
- NSK – Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb
- Odjek – *Odjek* – revija za umjetnost, nauku i društvena pitanja, Sarajevo
- Osječki zbornik – *Osječki zbornik*, Muzej Slavonije, Osijek
- Oslobođenje – *Oslobođenje* – BH nezavisni dnevnik, Sarajevo
- Otium – *Otium* – Časopis za povijest svakodnevnice, Zagreb
- PKJIF – *Prilozi za književnost, jezik, istoriju i folklor*, Filološki fakultet, Beograd
- PP – *Povijesni prilozi*, Hrvatski institut za povijest, Zagreb
- Prilozi IIS – Prilozi Instituta za istoriju, Institut za istoriju, Sarajevo
- Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji – *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture u Splitu/Državna uprava za zaštitu kulturne i prirodne baštine. Glavno povjerenstvo u Splitu, Split
- Rad JAZU – Rad Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb
- SAN – Srpska akademija nauka, Beograd
- SANU – Srpska akademija nauka i umjetnosti, Beograd
- SAZU – Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana
- SKA – Srpska kraljevska akademija, Beograd
- SKZ – Srpska književna zadruka, Beograd
- Slobodna Bosna – *Slobodna Bosna* – nedjeljna informativno-politička revija, Altermedia d.o.o., Sarajevo

- Starinar – *Starinar*, Arheološki institut, Beograd
- Starine JAZU – *Starine Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti*, Zagreb
- Stećak – *Stećak* – list za kulturu i društvena pitanja, Hrvatsko kulturno društvo Napredak, Sarajevo
- Svijet – *Svijet*, Oslobođenje, Sarajevo
- Svjetlo riječi – *Svjetlo riječi – vjera društvo, kultura*. Katolički mjesečnik, NIGTP Svjetlo riječi d.o.o., Franjevačka provincija Bosna Srebrena, Livno, Sarajevo
- SZ – *Senjski zbornik: prilozi za geografiju, etnologiju, gospodarstvo, povijest i kulturu*, Gradski muzej Senj i Senjsko muzejsko društvo, Senj
- Tribunia – *Tribunia*, Zavičajni muzej, Trebinje
- Uspori – *Uspori – povremenik za književnost i kulturu*, Senj/Zagreb
- VAHD – *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, Split
- Večernji list – *Večernji list*, Zagreb
- VHAD – *Viestnik hrvatskoga arheološkoga društva/Viesnik Hrvatskog arheološkog društva*, Zagreb
- VIG – *Vojnoistorijski glasnik*, Vojnoistorijski institut, Beograd
- Vitezović – *Vitezović – mjesečnik za genealogiju, biografiju, heraldiku i sfragistiku*, izdavač i urednik Emilij Laszowski, god. I/1903-1904; II/1905, Zagreb
- VVM – *Vesnik Vojnog muzeja*, Beograd
- Zadarska smotra – *Zadarska smotra*, Matica hrvatska, Ogranak Zadar, Zadar
- Zbornik JAZU/HAZU – *Zbornik Historijskog instituta Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti/Zbornik Historijskog zavoda Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti/Zbornik Zavoda za povijesne znanosti Istraživačkog centra Jugoslovenske akademije znanosti i umjetnosti*, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb
- Zbornik MS za društvene nauke – *Zbornik Matice srpske za društvene nauke*, Matica srpska, Novi Sad
- Zbornik MS za istoriju – *Zbornik Matice srpske za istoriju*, Matica srpska, Novi Sad
- Zbornik OPZ HAZU – *Zbornik Odsjeka za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb
- Zbornik Zavičajnog muzeja – *Zbornik Zavičajnog muzeja*, Zavičajni muzej, Travnik
- ZČ – *Zgodovinski časopis*, Zveza zgodovinskih društev Slovenije, Ljubljana
- ZFF – *Zbornik Filozofskog fakulteta*
- ZIRAL – Zajednica izdanja »Ranjeni labud«, Mostar
- ZM – *Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine*, Sarajevo
- ZRC SAZU – *Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti*
- ZRVI – *Zbornik radova Vizantološkog instituta*, Srpska akademija nauka i umetnosti, Vizantološki institut, Beograd

BIBLIOGRAFIJA

- ABRAMIĆ, Mihovil, Tyche (Fortuna) Salonitana – grb starodrevnoga grada Salone, *VAHD* LII (1935-1949[1950]), 279-289.
- ALAČEVIĆ, Giuseppe, Lo stemma del Regno di Dalmazia, *Bullettino di archeologia e storia dalmata* (Split) 21 (1898), 7-8-9, 177-179.
- ALBANEŽE, Nikola, *Gordan Bijelić – znakovi, logotipi, grbovi...* (Katalog izložbe povodom 18. svibnja, Međunarodnog dana muzeja/Gradski muzej Nova Gradiška, 26. svibnja – 29. rujna 2006.), Nova Gradiška: Gradski muzej, 2006.
- ALDRIGHETTI, Giorgio, <http://www.hgzd.hr/?q=hr/node/653>. *Atti* 33 (2003[2004]), 331-346.
- ALIĆ, Enver, Otkud 1151. godina na općinskom grbu Kalesije (Medžlis IZ-e Kalesija kroz vrijeme), *Preporod – Islamske informativne novine*, XXXII/735-736, Sarajevo: Bošnjačka zajednica kulture, 2002, 14-15.
- ANDREIS, Mladen, *Trogirsko plemstvo do kraja prve austrijske uprave u Dalmaciji (1805.)*, Trogir: Muzej grada Trogira, 2006.
- ANĐELIĆ, Pavao, Grobovi bosanskih kraljeva u Arnautovićima kod Visokog, *GZM* n. s. A, 17 (1962), 165-171.
- ANĐELIĆ, Pavao, Neka pitanja bosanske heraldike, *GZM* n. s. A, 19 (1964), 157-172.
- ANĐELIĆ, Pavao, *Srednjovjekovni pečati u Bosni i Hercegovini*, Sarajevo: ANUBiH, 1970. [*VEGO, Marko, Znamenja prošlosti (Pavao Anđelić, Srednjovjekovni pečati iz Bosne i Hercegovine, Izdanje Akademije nauka i umjetnosti BiH), *Oslobođenje* (Sarajevo) XXIX (1971), 8175, 06. III. 1971, 7; ISTI, Pečati humski (Novo sintetičko djelo »Srednjovjekovni pečati iz Bosne i Hercegovine« od Pava Anđelića), *Sloboda* (Mostar) XXVII (1971), 8, 14. 02. 1971, 8; ZMAJIĆ, Bartol, *AV* 25 (1972), 328-329]
- ANĐELIĆ, Pavao, *Bobovac i Kraljeva Sutjeska, stolna mjesta bosanskih vladara u XIV i XV stoljeću*, Sarajevo: Veselin Masleša [Biblioteka kulturno nasljeđe], 1973.
- ANĐELIĆ, Pavao, Grbovi hercega Stjepana Vukčića Kosače na kruni jedne kućne cisterne u Dubrovniku, *Tribunia* (Trebinje) 1 (1975), 83-90.
- ANĐELIĆ, Pavao, Doba srednjovjekovne bosanske države, u: *Kulturna istorija Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do pada ovih zemalja pod osmansku vlast*, Sarajevo: Veselin Masleša, 1984, 435-587.
- ANĐELIĆ, Pavao, Grb (Bosna i Hercegovina), *EJ* 4, ²1986, 556-557.
- ANĐELIĆ, Pavao, Heraldika (Bosna i Hercegovina), *EJ* 4, ²1986, 687-688.
- ANĐELIĆ, Pavao, *Bobovac i Kraljeva Sutjeska, stolna mjesta bosanskih vladara u XIV i XV stoljeću*, Sarajevo: Sarajevo Publishing, 2004. [*KLIKO, Amir, *Prilozi IIS* 33/2004, 278-280]
- ANDELKOVIĆ, Radmilo – RELJIĆ, Danijel, *Grbovnik*, Beograd: Mono&Manana Pres, 2002. [književno djelo]

ANTOLJAK, Stjepan, *Pomoćne istorijske nauke*, Kraljevo: Istorijski arhiv, 1971. [*MUŠETA, Vesna, *Noviji udžbenici o pomoćnim istorijskim naukama, Prilozi IIS 9/1*, (1973), 443-448; druga izdanja istog djela: Skopje 1966, 1980; Priština 1972]

ANTOLJAK, Stjepan, *Hrvatska historiografija do 1918.*, I-II, Zagreb: Nakladni zavod MH, 1992. [pojedini dijelovi knjige se odnose na heraldičare, npr., P. Rittera Vitezovića i dr.]

****Arhivski fondovi i zbirke u arhivima i arhivskim odeljenjima u SFRJ – Arhivski fondovi i zbirke vo arhivite i arhivskite odelenia vo SFRJ – Arhivski fondi in zbirke v arhivih in arhivskih oddelkih v SFRJ: SR Bosna i Hercegovina*, ur. Sredoje Lalić, redaktor toma za SR Bosnu i Hercegovinu Nebojša Radmanović, Beograd: Savez arhivskih radnika Jugoslavije, 1981. [podatci o pojedinim heraldičkim zbirkama]

****Arhivski fondovi i zbirke u arhivima i arhivskim odjelima u Socijalističkoj Republici Hrvatskoj – Arhivski fondovi i zbirke u arhivima i arhivskim odeljenjima u Socijalističkoj Republici Hrvatskoj*, redaktor toma za SR Hrvatsku Josip Kolanović, Beograd: Savez arhivskih radnika Jugoslavije, 1984. [podatci o pojedinim heraldičkim zbirkama]

****Armi gentilizie Istria – Trieste*, 1907.(?) [rukopis u *Centru za povijesna istraživanja – Rovinj*]

ASBÓTH, Johann von, *Bosnien und die Herzegovina – Reisebilder und Studien*, Wien 1888. [poglavlja *Fojnitza und das bosnische Wappenbuch* 438-446; *Die bosnische Wappenfrage* 447-461]

ATANACKOVIĆ, Petar V., O heraldičkoj umetnosti, *Grafička revija* (Zagreb – Ljubljana – Sarajevo) II (1937) 3, 108-112.

ATLAGIĆ, Marko, *Grbovi plemstva u Slavoniji 1700-1918*, Čakovec: RO »Zrinski« TIZ Čakovec – Povijesno društvo Pakrac-Daruvar-Grubišno polje (Biblioteka posebnih izdanja 25), 1982. [BLAŽEKOVIĆ, Milan, *Hrvatska revija* (München – Barcelona) 36 (1986), 3, 487-490.]

ATLAGIĆ, Marko, Velikohrvatska ideja u grbu Republike Hrvatske, *Univerzitetska misao. Društvene nauke* (Priština) 3, 1/4 (1996), 35-40.

ATLAGIĆ, Marko, Razvitak heraldike u Srbiji, *Zbornik radova Filozofskog fakulteta – Univerzitet u Prištini* (Priština) 26-27/1996-1997 (1997), 223-232.

ATLAGIĆ, Marko, *Grbovi plemstva u Slavoniji i Vojvodini u novom veku s posebnim osvrtom na grbove srpskog plemstva*, Priština: Pergament, 1997. [*ACOVIĆ, Dragomir, *Jedna propuštena prilika, IČ* 45-46/1998-1999 (2000), 357-380; GAVRILOVIĆ, Slavko, *Zbornik MS za istoriju* (Beograd) 61-62/2000, 201-215]

ATLAGIĆ, Marko – ŠEKULARAC, Božidar, *Pomoćne istorijske nauke*, Priština: Felix, 1997.

ATLAGIĆ, Marko, Krst sa ocilima kao heraldički simbol, *Baština* (Priština) 8 (1997), 149-158.

ATLAGIĆ, Marko, Srbi – generali – njihovo plemstvo i grbovi u Hrvatskoj, Slavoniji i Dalmaciji u 18. i 19. vijeku (I), *Vojno-istoriski glasnik* (Beograd) 49, 1/3 (1999), 123-165.

ATLAGIĆ, Marko, Srbi – generali – njihovo plemstvo i grbovi u Hrvatskoj, Slavoniji i Dalmaciji u 18. i 19. vijeku (II), *Vojno-istoriski glasnik* (Beograd) 50, 1/3 (2000), 93-114.

ATLAGIĆ, Marko, Polumjesec kao heraldički simbol – njegovo porijeklo i značaj, u: *Slovo i mit (Treći redovni naučni skup Centra za mitološke studije Srbije, održan u Rači 27. aprila 2000. godine, Tema: Slovo i mit)*, Rača: Centar za mitološke studije Srbije, 2000. (Mitološki zbornik 3), 185-195.

ATLAGIĆ, Marko, Grbovi najznačajnijih srpskih plemićkih porodica u zadarsko-kninskom kraju, *Zbornik radova Filozofskog fakulteta – Univerzitet u Prištini* (Priština) 28/29 (1998/1999 [2001]), 181-208.

ATLAGIĆ, Marko, Grbovi nekih srpskih plemićkih porodica u Dubrovniku, *Zbornik radova Filozofskog fakulteta – Univerzitet u Prištini* (Priština) 30 (2000 [2001]), 133-154.

ATLAGIĆ, Marko – JOVIĆ, Momir, *Pomoćne istorijske nauke u teoriji i praksi*, Beograd: Centar za mitološke studije Republike Srbije, 2007.

AVDIĆ, Selvedin, Simboli države – ljljan za sve narode, *Večernje novine* (Sarajevo), od 10. II. 1996, 5.

***A. S., Otkriven spomenik o postanku Herceg-Novog. Na starom gradskom ulazu nalaze se grbovi bosanskih velmoža, *Oslobođenje* (Sarajevo) XXIII/5973, od 19. I. 1965, 8.

BABIĆ, Ivo, Anžuvinski grbovi u Trogiru i Šibeniku, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji* (Split) 20 (1975), 39-45.

BABIĆ, Ivo, Anžuvinski biljezi u Dalmaciji, *Radovi*, god. 23., sv. 23., *Razdio društvenih znanosti*, 10-1983/1984, [Prilog: Radovi sa znanstvenog skupa »Dalmacija u vrijeme anžuvinske vlasti«, Zadar, 4-5. XII. 1980.] Zadar: Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet – Zadar, 1984., str. 321-329 (101-113) + 4 tabl.

BABUKIĆ, Vjekoslav, Različnosti (O značenju polumjeseca i zvijezde u grbovima ugarsko-hrvatskih plemića), *Danica ilirska* (Zagreb), VI (1840) 34, 136.

BACOTICH, Arnolfo (prir.), Note araldiche, *Archivio storico per la Dalmazia* (Roma) I (1926) 1(1); 1(2); 1(3); 1(4).

BACOTICH, Arnolfo, Contributo per la Storia dell'Arme del Regno di Dalmazia, *Archivio storico per la Dalmazia* (Roma) I (1926), 2(7), 22-28 + sl.

BACOTICH, Arnolfo, Della Stemmatografia del »sedicente« Dalmata Paolo Ritter (1701), *Archivio storico per la Dalmazia* (Roma) XV (1940) 29(173), 130-141; 29(174), 162; 30(176), 226 + faks. i crt. [bibliografiju radova A. Bacoticha vidjeti u: *Archivio storico per la Dalmazia* (Roma) XV (1940) 30(177), 7-20]

BADOVINAC, John, The Croatian Checkered Coat of Arms, *Zajedničar* (Pittsburgh), od 9. IV. 1975.

BAJRAKTAREVIĆ, Fehim, Poreklo i značaj polumjeseca, *Politika* (Beograd) 35 (1938), 10.640, 13.

BAJRAKTAREVIĆ, Fehim, L. A. Mayer, Ph. D., Saracenic Heraldry, a Survey, Oxford, at the Clarendou Press: MCMXXXIII, *PKJIF* 19 (1939), 1-2, 209-212.

BALTA, Ivan, Heraldička analiza hrvatskih državnih obilježja (grbovi i zastava), *Život i škola – časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja* (Osijek) 41 (1992), 4, 335-349.

BALTA, Ivan, Heraldička analiza povijesnoga grba grada Osijeka iz 1809. godine, *Glasnik arhiva Slavonije i Baranje* (Osijek) 4 (1997), 54-58.

BALTA, Ivan, *Pregled pomoćnih povijesnih znanosti*, Osijek: MH – Ogranak Osijek, 2000. [*MATIJEVIĆ SOKOL, Mirjana, Novi pregled pomoćnih povijesnih znanosti, *HZ* 53 (2000), 213-215; ANDRIĆ, Stanko, *Kritika...*, *Zarez* (Zagreb), III/47 (2001), od 18. I. 2001., 48-49]

BALTA, Ivan, Novovjekovna povijesna i heraldičko-toponomastička analiza srednjovjekovnog Iloka, *Pravni vjesnik – tromjesečni glasnik za pravne i društveno-humanističke znanosti Pravnog fakulteta Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku* (Osijek) 18 (2002), 1/2, 419-430.

BALTA, Ivan, Srednjovjekovni Ilok u topografiji i heraldičko-toponomastičkoj analizi (grba i imena) s posebnim osvrtom na prikaze iz 19. i početkom 20. stoljeća, u: *Zbornik radova Iločki statut 1525. godine i iločko srednjovjekovlje, Osijek-Ilok, 11.-13. listopada 2000*, Zagreb – Osijek: HAZU, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, 2002, 215-229.

BANAC, Ivo, *Grbovi biljezi identiteta*, Zagreb: GZH – Most/The Bridge – Talir d.o.o, 1991. [*KRAVAR, Zoran, Grbovi i grbovnici, *Gordogan – časopis za književnost i sva kulturna pitanja* (Zagreb) 12/34-35 (1991), 158-162; PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka, *Nastava povijesti* (Zagreb) 2/1992, 123-125; GRAKALIĆ, Marijan, *AV* 34-35 (1991-1992 [1992]), 35-36, 265-268]

BANAC, Ivo, The Insignia of Identity, Heraldry and the Growth of National Ideologies Among the South Slavs, u: *Ethnic Studies, X/1993 – Special issue on Pre-modern and modern national identity in Russia and Eastern Europe*, Melbourne, N.S.W, 13. 10. 1993, 215-237.

BANAC, Ivo, Biljezi identiteta, Heraldika i razvoj nacionalnih ideologija u Južnih Slavena, u: Ivo BANAC, *Raspad Jugoslavije – Eseji o nacionalizmu i nacionalnim sukobima*, Zagreb: Durieux, 2001, 35-66.

****Banovi, banski namjesnici i biskupi zagrebački, kaptol – grbovi* [rukopis u čitaonici Hrvatskog državnog arhiva – Zagreb]

BAŠ, Franjo, Vaški grb v Noršincih pri Ljutomeru, *Časopis za zgodovino in narodopisje* (Maribor) 25 (1930), 218-225.

BAXA, Carlo, *Blasonario istriano* (Istarski grbovnik) ili *Libro d'oro dell'Istria* (Zlatna knjiga Istre) [rukopis u Državnom arhivu u Rijeci] i BAXA, Carlo, *Libro d'oro istriano I-II* [kopija rukopisa u Centru za povijesna istraživanja – Rovinj]

BAXA, Carlo, *Invito a visitare l'esposizione araldica istriana*, Capodistria 1907.

BEATIANO, Giulio Cesare de, *L'araldo veneto*, Bologna: Forni, 1970. [pretisak djela iz 1680. godine]

BECHER, Charlotte – GAMBER, Ortwin, *Die Wappenbücher Herzog Albrechts VI von Österreich. Ingeram-Codex der ehem. Bibliothek Cotta*, Wien: H. Böhlau, 1986.

BELOŠEVIĆ, Janko, Pečatnik hrvatskog bana Pavla I. Bribirskog iz Zadra, *Diadora* (Zadar) 3 (1965), 159-167. + 2 sl. i 5 tab.

BELOVIĆ-BERNADZIKOWSKA, Jelica, O heraldičkom spomeniku u fojničkom manastiru, *Zastava* (Novi Sad) 59 (1928), 100, 3; 101, 3.

BENAŽIĆ, Aleksandar, Polumjesec sa zvijezdom kao zemaljski simbol na hrvatskom novcu, *Numizmatičke vijesti* (Zagreb) 39 (1997), 1(50), 76-87.

BENAŽIĆ, Aleksandar, Simbolika polumjeseca sa zvijezdom – povijesni pregled, *Numizmatičke vijesti* (Zagreb), 40 (1998), 1(51), 27-44.

BENAŽIĆ, Aleksandar, Pojava i simbolika dvoglavog orla, *Numizmatičke vijesti* (Zagreb), 41 (1999), 1(52), 116-155.

BENAŽIĆ, Aleksandar, Podrijetlo simbola kune na hrvatskom novcu (I-VI), *Numizmatičke vijesti* (Zagreb) 43 (2001), 1(54), 74-109 (I. dio); 44 (2002), 1(55), 97-121 (II. dio); 45 (2003), 56, 139-187 (III. dio); 46 (2004), 57, 99-134 (IV. dio); 47 (2005), 58, 121-133 (V. dio); 48 (2006), 59, 111-128. (VI. dio)

BENEDETTI, Andrea, Vecchia nobiltà giuliana, Roma (*Estratto dalla Rivista del Collegio Araldico*, fascicoli da maggio a luglio 1933), 1933.

BENEDETTI, Andrea, Fondamenti storici e giuridici della nobiltà giuliana, Roma (*Estratto dalla Rivista del Collegio Araldico, fascicoli di marzo 1934*), 1934.

BENEDETTI, Andrea, Contributo al blasonario giuliano [serija članaka], *La Porta Orientale* (Trieste) V (1935) 7-8; *Rivista del Collegio Araldico /Rivista araldica/* (Roma) 7 (1936); 10 (1937); 3 (1938); (1939); 11-12 (1940); *Pagine istriane* (Trieste) 7-8 (1951)

BENEDETTI, Andrea, Gli studi Araldici Giuliani e il blasonario Fiumano di Riccardo Gigante, *La Porta Orientale* (Trieste) 9-10 (1968)

****Beogradski grbovnik II*, (fototipsko izd.), priređivači: Dušan MRĐENović, Aleksandar PALAVESTRA, Veljko TOPALOVIĆ), Beograd: Muzej primenjene umetnosti, 2006.

BEŠLAGIĆ, Šefik, *Stećci – kultura i umjetnost*, Sarajevo: Veselin Masleša (Biblioteka Kulturno nasljeđe), 1982.

BEŠLAGIĆ, Šefik, *Kamene stolice u srednjovjekovnoj Bosni i Hercegovini*, Sarajevo: ANUBiH (Djela, knjiga LIX, Društvene nauke, Knjiga 34), 1985.

BEŠTAK, Branko, Novčanice i novčani bonovi Republike Bosne i Hercegovine, *Numizmatičke vijesti* (Zagreb) 37, 48 (1997), 126-157.

BEUC, Ivan, *Povijest institucija državne vlasti u Hrvatskoj (1527-1945)*, Zagreb: Arhiv Hrvatske, 1969. [podatci o državnom grbu]

BEUC, Ivan, *Povijest institucija državne vlasti Kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije. Pravnopovijesne studije*, Zagreb: Pravni fakultet Zagreb – Centar za stručno usavršavanje i suradnju s udruženim radom, 1985. [podatci o državnom grbu]

BIJELIĆ, Borislav, Od povijesnog do suvremenog grba grada Đakova, *Osječki zbornik* (Osijek) 24/25 (2001), 101-108.

BIJELIĆ, Borislav, O grbu Đakova – a ponešto i o razvoju heraldike kod nas i u svijetu, *Zbornik Muzeja Đakovštine* (Đakovo) 5 (2001), 135-155.

BÖCKLER, Georg Andreas, *Ars Heraldica*, (photomechanischer Nachdr.), Graz: Verlag für Sammler, 1971.

BOJNIČIĆ, Ivan, Über das alte Wappen Bosniens, *Agramer Zeitung* (Zagreb) 54 (1879), 203.

BOJNIČIĆ, Ivan, Noch einmal über das alte Wappen Bosnien, *Agramer Zeitung* (Zagreb) 54 (1879), 231.

BOJNIČIĆ, Ivan, Weiteres über das alte Wappen Bosniens [Zur südslavischen Heraldik], *AfSPh* 4 (1880), 3, 497-498.

BOJNIČIĆ, Ivan, Popis do sada izdanih hrvatskig pečata, *VHAD* 2 (1880) 4, 97-101.

BOJNIČIĆ, Ivan, Podaci k hrvatskom pečatoslovlju, *VHAD* 3 (1881), 1, 18-23.

BOJNIČIĆ, Ivan, Najstarija hrvatska grbovnica (litterae armales), *Starine JAZU* 16 (1884), 113-116 + 1. tab.

BOJNIČIĆ, Ivan, Stari grb knezova Krčkih, *VHAD* 8 (1886), 3, 75-77.

BOJNIČIĆ, Ivan, Nadgrobni kamen Radoslava Gorjanskog I, *VHAD* 11 (1889), 3-5.

BOJNIČIĆ, Ivan, Grb Radoslava Gorjanskoga, *VHAD* 11 (1889), 64.

BOJNIČIĆ, Ivan, Grb bana Sigmunda Ernusta Čakovačkoga, *VHAD* 13 (1891), 3, 65-68.

BOJNIČIĆ, Ivan, Grbovnica Kraljevine »Slavonije«, *VHAD* n. s. 1 (1895), 14-22 + 1. tab.

BOJNIČIĆ, Ivan, Sfragistička istraživanja, *VHAD* n. s. 1 (1895), 23-28.

BOJNIČIĆ, Ivan, *Series nobilium quorum litterae armales in general. congregationibus Regnorum Croatiae, Slavoniae et Dalmatiae publicatae et acceptatae sunt a. 1557-1848* (Popis plemića proglašanih na Saboru Kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije g. 1557-1848.), collegit et edidit Joannes Bojničić de Tininio, Zagrabiae: Ex taberna Libraria Leop. Hartman (Kugli et Deutsch), 1896.

BOJNIČIĆ, Ivan, *Der Adel von Kroatien und Slavonien*, (edicija: *J. Siebmacher's grosses und allgemeines Wappenbuch, IV. 13*), Nürnberg: Verlag von Bauer und Raspe, 1899. [druga izdanja – Neustadt an der Aisch: Bauer und Raspe, 1986; Zagreb: Golden marketnig, 1995]

BOJNIČIĆ, Ivan, Parnica proti krivotvoritelja plemićkih povelja, *Vjesnik Kr. hrvatsko-slavonsko-dalmatinskog zemaljskog arkiva* (Zagreb) 2 (1900), 50-55.

BOJNIČIĆ, Ivan, Armales porodice Završki od godine 1415., *Vjesnik Kr. hrvatsko-slavonsko-dalmatinskog zemaljskog arkiva* (Zagreb) 2 (1900), 253-254.

BOJNIČIĆ, Ivan, Pečat kraljevine od godine 1497., *Vjesnik Kr. hrvatsko-slavonsko-dalmatinskog zemaljskog arkiva* (Zagreb) 3 (1901), 69.

BOJNIČIĆ, Ivan, Izvorne plemićke diplome (litterae armales) u Kralj. zem. arkivu, *Vjesnik Kr. hrvatsko-slavonsko-dalmatinskog zemaljskog arkiva* (Zagreb) 3 (1901), 153-156.

BOJNIČIĆ, Ivan, Ein Adelsmacher-Process im 18. Jahrhundert, *Agramer Zeitung* (Zagreb) 77 (1902), 263, 5-6.

BOJNIČIĆ, Ivan, Zastava grada Zagreba, *Narodne novine* (Zagreb) 68 (1902), 102, 4.

BOJNIČIĆ, Ivan, *O plemstvu s osobitim obzirom na hrvatsko plemstvo*, (pre-
davao Ivan Bojničić-Kninski), Zagreb: Tisak A. Scholza, 1908.

BOJNIČIĆ, Ivan, Najstarije hrvatske grbovnice, *Vjesnik Kr. hrvatsko-slavon-
sko-dalmatinskog zemaljskog arkiva* (Zagreb) 10 (1908), 41-62.

BOJNIČIĆ, Ivan, Serbische Fahnen und Wappen, *Die Drau* (Osijek) 42 (1909)
190, 2; Srbijanske zastave i grbovi, *Hrvat* (Zagreb) 16[15] (1909), 34.

BOJNIČIĆ, Ivan, Grb knezova Zrinjskih, *Narodna starina* (Zagreb) II (1923),
5, 159-160.

BOJNIČIĆ, Ivan, Zvijezda Hrvata, *Obzor* (Zagreb) 64 (1923), 137, 5. [o gr-
bovnici Kraljevine Slavonije]

BOJNIČIĆ, Ivan, Der Wappenbrief des Königreiches Slavonien, *Zagreber
Tagblatt* (Zagreb) 39 (1924), 34, 9-10. [bibliografiju radova I. Bojničića Kniskog
vidjeti u: Emilij Laszowski, † Dr. Ivan pl. Bojničić Kninski 1858. – 1925., *Vjesnik
Kr. Državnog arkiva u Zagrebu*, II (1926), 1-12; *Bibliografija rasprava i članaka*
(IV. Historija), sv. 8, Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod, 1965, 45-49]

****Bollettino araldico, storico, genealogico del Veneto*, (časopis), Venezia,
1901. – 1915.

BONACCI SKENDEROVIĆ, Dunja – JAREB, Mario, Hrvatski nacionalni
simboli između negativnih stereotipa i istine, *ČSP* 36 (2004), 2, 731-760.

BORENIĆ, Zdenko, *Grbovi. Tifološki muzej, Taktalna galerija, Zagreb, svi-
banj – lipanj 1994.*, (katalog izložbe), Zagreb: Tifološki muzej, 1994.

BOROŠAK MARIJANOVIĆ, Jelena, *Zastave kroz stoljeća – zbirka zastava i
zastavnih vrpca Hrvatskoga povijesnog muzeja*, Zagreb: Hrvatski povijesni muzej
(Katalog muzejskih zbirki 27), 1996.

BOROŠAK MARIJANOVIĆ, Jelena, *Flags through the centuries. Catalogue
of Museum collection flags and flag streamers*, Zagreb: Hrvatski povijesni muzej
(Katalog muzejskih zbirki 27), 1996.

BOROŠAK MARIJANOVIĆ, Jelena, Povijest hrvatske državne zastave, *Dr-
žavnost – časopis za politiku, znanost, kulturu i gospodarstvo* (Zagreb) 2 (1998), 2,
329-340.

BOROŠAK MARIJANOVIĆ, Jelena, Zastava slob. i kr. grada Koprivnice iz
1718. godine, *Podravski zbornik* (Koprivnica) 26/27 (2000/2001), 87-90.

BOROŠAK MARIJANOVIĆ, Jelena, Zastave hrvatskih sokolskih društava iz
fundusa Hrvatskog povijesnog muzeja, *Osječki zbornik* (Osijek) 24/25 (2001), 115-
123.

BOROŠAK MARIJANOVIĆ, Jelena – SRŠA, Antonina – UKRAINČIK, Ta-
mara, Cehovska zastava »Sv. Florijan« iz fundusa Muzeja Đakovštine – Đakovo,
Informatica Museologica (Zagreb) 33 (2002[2003]), 3/4, 138-140.

BOTONJIĆ, Hamza, Bosanski državni simboli, *Bošnjačka pismohrana* (Zag-
reb) 9-12 (2003), 229-237.

BOŽIĆ, Rafael, Hrvatska zastava i grb u Vrsinu, *Zadarska smotra – časopis za
kulturu, znanost i umjetnost* (Zadar) 50 (2001[2004]), 1/2, 383-389.

BOŽINOVIĆ, Ljubomir, Karađorđeve stvari u Muzeju kneza Pavla, *Pravda*
(Beograd) 32 (1936) 11.311, 4. [između ostalog i o državnom pečatu i grbu]

BOŽITKOVIĆ, Juraj, Grbovi Jugoslavije (Das südslavisches Wappenbuch), *Nova revija* (Makarska) 12 (1933) 3, 199-201.

BOŽITKOVIĆ, Juraj, Kačići do reforme njihova grba 1576., *Jadranski dnevnik* (Split) V (1938), 90.

BRAJKOVIĆ, Vlasta, *Grbovi, grbovnice, rodoslovlja*, Zagreb: Povijesni muzej Hrvatske (Katalog muzejskih zbirki 13), 1976.

BRAJKOVIĆ, Vlasta, *Pečatnjaci*, Zagreb: Povijesni muzej Hrvatske (Katalog muzejskih zbirki 19), 1980.

BRAJKOVIĆ, Vlasta, *Grbovi, grbovnice, rodoslovlja. Katalog zbirke grbova, grbovnica, rodoslovlja*, Zagreb: Hrvatski povijesni muzej (Katalog muzejskih zbirki 26), 1995.

BRAJKOVIĆ, Vlasta, *Wappen, Wappenbrief - und Genealogiensammlung*, Zagreb: Hrvatski povijesni muzej (Katalog der Museumssammlungen 26), 1995.

BRANDT, Miroslav, O neustaljenosti u upotrebi hrvatskog grba – štetni postupci proistekli iz znanstveno neutemeljenih tumačenja, *Hrvatski tjednik* (Zagreb), od 11. lipnja 1971, 8.

BREYER, Mirko, Proglas Pavla Rittersa Vitezovića od god. 1696. Prigodom 250-godišnjice Vitezovićeve rođenja, *Prosvjeta* (Zagreb) 11 (1903) 1, 27-30 + 100. [proglas za sakupljanje rodoslovlja, grbova i drugih podataka]

BRKLJAČIĆ, Maja – SUNDHAUSSEN, Holm, Symbolwandel und symbolischer Wandel Kroatiens »Errinerungskulturen«, *Osteuropa. Zeitschrift für Gegenwartsfragen des Ostens*, Jahrgang 53, Heft 7, Berlin, Juli 2003, 933-948.

BRLIĆ, Ante Eugen, Obitelj Modesti. Grb obitelji Schaba (prilozi genealogiji osječkih obitelji), *Osječki zbornik* (Osijek) 1 (1942), 65-66.

BRUNČIĆ, Davor, *Znamenja Osječko-baranjske županije*, Osijek: Osječko-baranjska županija, 2003.

BRUNŠMID, Josip, Najstariji hrvatski novci, *VHAD* n. s. 7 (1903-1904) 182-190; *Tjednik bjelovarsko-križevački* (Bjelovar) 14 (1904-1905) 1. [i o hrvatskom grbu]

BULIĆ, Ivan, Imenik grbovâ iz knjige koja se čuva kod gospodina I. M. Ševljevića, načelnika makarskoga, *Bullettino di archeologia e storia dalmata* (Split) 14 (1891) 9, 134-137.

BULIĆ, Ivan, Grb obitelji Šubića, knezova Bribirskih u Šibeniku, *Bullettino di archeologia e storia dalmata* (Split) 17 (1894) 6, 85-90; *Hrvatska* (Zadar) 9 (1894) 13-14, 99-100.

BUŠATLIĆ, Ismet, Novac srednjovjekovne Bosne, *Kabes* (Mostar) I/1 (1995), 25.

BUTURAC, Josip – BAČIĆ, Stjepan, *Iz historije pisanog dokumenta*, Zagreb: Arhiv Hrvatske, 1966. [poglavlje *Diplome ili povelje*, dio 5. *Grbovi na štitu i pečatu*]

BUTURAC, Josip, Pečati i grbovi u prošlosti Vrbovca, *Komuna* (Vrbovec) 15 (1980), 5, 9.

BUTURAC, Josip, Plemićka obitelj Satvar u Heleni kod Križevaca, *Muzejski vjesnik* (Križevci) 14 (1984), 59-64.

- BUTURAC, Josip, Plemićke obitelji i njihovi posjedi ili gospoštije u požeškom kraju od XIII-XVI. stoljeća, *Požeški zbornik* (Požega) 5 (1984), 13-28.
- BUTURAC, Josip, Feudalna gospoštija i plemićki rod Budor, *Podravski zbornik* (Koprivnica) 15 (1989), 99-102.
- ***B. R. G., Stari grb bosanski, *Vienac* (Zagreb) XXII (1890), 459.
- CAPRIN, Givseppe, *L'Istria nobilissima*, I-II, Trieste: Libreria internazionale »Italo Svevo«, 1968.
- CHERINI, Aldo – GRIO, Paolo, *Le famiglie di Capodistria – notizie storiche ed araldiche*, Trieste: Edizioni Fameia Capodistriana, 1998.
- CHERINI, Aldo – GRIO, Paolo, *Bassorilievi araldici ed epigrafici di Capodistria dalle origini al 1945*, Trieste: Edizioni Fameia Capodistriana, 2001.
- CHEVALIER, Jean – GHEERBRANDT, Alain, *Rječnik simbola – mitovi, snovi, običaji, geste, oblici, likovi, boje, brojevi*, (preveli Danijel Bučan et al.), 5. prerađeno i prošireno izd., Zagreb: Kulturno-informativni centar i Naklada Jesenski i Turk, 2007.
- CIGUI, Rino, Contributo all'araldica di Umago, *Atti* 24 (1994), 241-282.
- CIGUI, Rino, *Corpo araldico piranese*, Pirano: Il Trillo, 2002.
- CIGUI, Rino, *Heraldički Umag – Umago araldica*, Umag: Općina Umag, 1995.
- CLAUS, Jean-Pierre: *Hrvatsko grbovlje u Belgiji*, (s francuskoga prevela Sandra Prlenda), Naklada Ceres, Gornja Jelenska 2006.
- CREPIĆ, Janja, *Hrvatski grb u tradicijskoj kulturi Šokaca županjske Posavine*, (katalog), Županja: Županjski muzej, 1991.
- CRNICA, Ante, Naš kockasti grb, *Spremnost* (tjednik, Zagreb) 125 (1944), 9.
- CRNICA, Ante, Najstariji hrvatski grb, *Spremnost* (tjednik, Zagreb) 134 (1944), 6.
- CROLLALANZA, Giovanni Battista di, *Dizionario storico-blasonico delle famiglie nobili e notabili italiane estinte e fiorenti*, vol. I-III, Pisa: Presso la direzione de Giornale araldico, 1886 – 1890.
- CSERGHEÖ, Géza, Nadgrobní kamen Radoslava Gorjanskoga II, *VHAD* 11 (1889) 1, 5-8.
- CSERGHEÖ, Géza, *Der Ungarische Adel*, (edicija: *J. Siebmacher's grosses und allgemeines Wappenbuch*), Nürnberg: Verlag von Bauer und Raspe, 1893.
- CSERGHEÖ, Géza – CSOMA, József, *Der Adel von Ungarn sammt den Nebenländern der St. Stephans-Krone*, (edicija: *J. Siebmacher's grosses und allgemeines Wappenbuch, Supplementband*), Nürnberg: Verlag von Bauer und Raspe, 1894.
- CSOMA, József, Magyar nemzetségi czímerek, u: KARÁCSONYI, János, *A magyar nemzetségek a XIV. század közepéig*, sv. I-III, Budimpešta 1900-1904, Budimpešta²1995.
- CVJETKOVIĆ, Niko – LUZER, Josip, Biskupski grbovi u gradu Bakru, *Bakarski zbornik* (Bakar) 7 (2001[2002]), 5-47.
- ČALA, Pavao, Jugoslavija, grbovi, zastave i himne, *Vjesnik* (Zagreb), od 15-23. prosinca 1989.

ČALE FELDMAN, Lada – SENJKOVIĆ, Reana – PRICA, Ines, Poetika otpora, *Narodna umjetnost – hrvatski časopis za etnologiju i folkloristiku* (Zagreb) 29 (1992), 45-105. + 16 str. s tab.

ČEKO, Zora, *Heraldika*, Šibenik: vlastita naklada, 1999. [književno djelo]

ČIMBUR, Pero, *Natjecanje za grb*, Zagreb: Školska knjiga, 1985. [*STRČIĆ, Petar, *AV* 28 (1985 [1986]) 28, 211-212]

ČIMBUR, Pero, *Stjegonoša među zastavama*, Zagreb: Školska knjiga, Zagreb 1989.

ČIMBUR, Pero (prir.), *Zastave – Flags*, (prijevod na engleski Stjepan Maričić), Zagreb: Naklada Pavičić, 1997.

ČORKOVIĆ, M., Kristova muka na hrvatskom grbu, *Glas Koncila* (Zagreb) 10 (1978), od 21. V. 1978.

ČREMOŠNIK, Gregor, Dubrovački pečati srednjeg vijeka, *Anali* IV-V (1956), 31-47.

ČREMOŠNIK, Gregor, *Studije za srednjovjekovnu diplomatiku i sigilografiju Južnih Slavena*, Sarajevo: ANU BiH (Građa 22, Odjeljenje društvenih nauka 18), 1976. [*VOJE, Ignacij, *ZČ* 32/4 (1978), 506-509]

ČURČIĆ, Lazar, Grbovnik grofa Ladislava Festetića u rukopisnom odeljenju Matice Srpske, *Zbornik MS za društvene nauke* (Novi Sad) 29 (1961), 118-121.

ČEMAN, Hasan Mirza, Barjak i grb Bosne i Hercegovine, *Behar* (Zagreb) 1/2, (1992), 15.

ČEMAN, Hasan Mirza, Grb i zastava Republike Bosne i Hercegovine, u: Safet HALILOVIĆ, *Restitucija bosanske državnosti (Izbor priloga i dokumenata)*, Zenica: KDM Preporod Zenica – Centar za bosanske studije (Posebna izdanja, knj. 1), 1993, 134.

ĆIRIĆ, Miloš, *Heraldika 1. Grb, ilustrovani osnovni pojmovi*, Beograd: Univerzitet umetnosti, 1983., ²1988. [*STRČIĆ, Petar, *AV* 27 (1984) 27, 238-239]

ĆIRIĆ, Miloš, *Grb grada Beograda. Heraldika 2*, Beograd: Cicero, 1991.

ĆIRKOVIĆ, Sima, Dopune i objašnjenja, u: Stojan NOVAKOVIĆ, *Istorija i tradicija*, Beograd: SKZ (kolo 75, knj. 496), 1982, 453-478.

ĆIRKOVIĆ Sima – RUDIĆ Srđan, Grb, u: *Leksikon srpskog srednjeg veka*, priredili Sima ĆIRKOVIĆ i Rade MIHALJČIĆ, Beograd: Knowledge, 1999, 131-133.

ĆOROVIĆ-LJUBINKOVIĆ, Mirjana, Čelnik Miloš iz okoline Novog Pazara i grbovnik Ohmućevića, *PKJIF* 35 (1969), 3-4, 228-236.

ĆOROVIĆ-LJUBINKOVIĆ, Mirjana, Predstave grbova na prstenju i drugim predmetima materijalne kulture u srednjovekovnoj Srbiji, u: *Zbornik radova o knezu Lazaru*, FF, Beograd – Kruševac: Odelenje za istoriju umetnosti – Narodni Muzej u Kruševcu, 1975, 171-183.

ĆOSIĆ, Stjepan – VEKARIĆ, Nenad, *Dubrovačka vlastela između roda i države – salamankezi i sorbonezi*, Zagreb – Dubrovnik: HAZU, Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku, 2005.

ČUK, Juraj, Požeško plemstvo i Požeška županija od doba prvih sačuvanih imena i naziva do polovice četrnaestoga vijeka, *Rad JAZU* (Zagreb) 229 (1924) 100, 49-100; 231 (1925) 101, 38-101.

ĆUS RUKONIĆ, Jasminka, *Heraldički Cres. Das heraldische Cres. Cherso araldica. The heraldry of Cres*, Mali Lošinj: Narodno sveučilište (Mala turistička biblioteka I), 1989.

DE FRANCESCHI, Camillo, La corona comitale sullo stemma civico di Pola, *Atti e memorie della Società istriana di archeologia e storia patria* (Poreč) 56-57 (1939-1940) 51-52, 266-271.

DE VIDOVICH, Renzo, *Albo d'oro delle famiglie nobili patrizie e illustri presenti nel territorio del Regno di Dalmazia – aggiornato all' a. d. XXIV*, Trieste: Fondazione Rustia Traina, 2004.

****Der Adel in Kaernten, Krain und Dalmatien*, /Reprografischer Nachdr. von Siebmacher's Wappenbuch, IV Bd., 8. Abt. (1879); 2. Abt. (1859) und 3. Abt. (1873)/, Neustadt an der Aisch: Bauer & Raspe, 1980.

DI MONTAUTO, Fabrizio, *Manuale di araldica*, Firenze: Polistampa, 1999.

***Die neuen Wappen, (herausgegeben vom Kriegshilfsbuero des k.k. Ministeriums des Innern zugunsten der offiziellen Kriegsfuersorge), Wien: Aus der k. k. Hof- und Staatsdruckerei, 1915.

DIMITRIJEVIĆ, Stevan M., Grb srpske patrijaršije, *Bogoslovlje* (Beograd) 4 (1929) 2, 94-124.

DINIĆ, Mihailo, Veliki bosanski zlatnik, *IČ* 3 (1951-1952 [1952]), 1952, 41-54.

DINIĆ, Mihailo, Oko velikog bosanskog zlatnika, *IG* 3-4 (1955), 149-157.

DINIĆ, Mihailo, Relja Ohmućević – istorija i predanje, *ZRVI* 9 (1966), 95-118.

DJEDOVIĆ, Rusmir, Ljiljani kao simboli bosanske države i bogumila, *Biljeg vremena* (Gračanica) 3, od 1. 10. 1993.

DÖFERING, Karl Friedrich Frank zu, *Alt-Österreichisches Adels-Lexikon*, I, Vienna 1928.

DÖFERING, Karl Friedrich Frank zu, *Adels Lexikon des Österreichischen Kaisertums 1804-1918*, Wien: Herder & Co., 1989.

DOLENEC, Irislav, *Hrvatska numizmatika*, Zagreb: Prvi hrvatski bankovni muzej Privredne banke Zagreb, 1993.

DONATI, Lamberto, Alberto Dürer e lo stemma di Dalmazia, *Archivio storico per la Dalmazia* (Roma) 4 (1929) 4/36, 526-535.

DONATI, Lamberto, Lo stemma di Dalmazia nel manoscritto del Concilio di Constanza e nella Cronaca di Sassonia, *Archivio storico per la Dalmazia* (Roma) 9 (1934) 16/94, 470-476.

DORIGO, Livio, Amaltea – dojlja bogova, koza – životinja, mit, simbol, (s talijanskog preveo Srđa Orbanić), *Jurina i Franina – kalendar* (Pula) 58 (1994), 82-84.

DUBOKOVIĆ NADALINI, Niko, O sfragistici i stematologiji otoka Hvara, *Arhivist* (Beograd) VI (1956), 3/4, 61-73.

DUBOKOVIĆ NADALINI, Niko, Kratke vijesti, *Bilten Historijskog arhiva komune hvarske* (Hvar) IV-V (1963), 5-6, 13-18. (hvarski općinski grb)

DUBOKOVIĆ NADALINI, Niko, Genealogija i heraldika Hvara, *Bilten Historijskog arhiva komune hvarske* (Hvar) VI-VII (1965), 7-8, 65-67.

DUBOKOVIĆ NADALINI, Niko, Grbovi u bivšoj crkvi s. Marka, *Prilozi povijesti otoka Hvara* (Hvar) III (1969), 43-54.

DUBOKOVIĆ NADALINI, Niko, Trobojnica jelšanske čitaonice, općinska zastava i grb, *Periodični izvještaj* (Hvar) IV (1970), 18, 14-16.

DUBOKOVIĆ NADALINI, Niko, Grb sa dvoglavim orlom u Hvaru, *Periodični izvještaj* (Hvar) V (1971), 32, 9-10.

DUBOKOVIĆ NADALINI, Niko, Studentski grbovi u dvorištu, porticima i auli univerziteta u Padovi, *Periodični izvještaj* (Hvar) VII (1973), 49.

DUBOKOVIĆ NADALINI, Niko, Grb obitelji Machiedo, *Periodični izvještaj* (Hvar) XII (1978), 103, 15.

DUBOKOVIĆ NADALINI, Niko, Genealoške i heraldičke bilješke o obitelji Jakša, *Mogućnosti* (Split) 3-4-5 (1982), 288-294.

DUBOKOVIĆ NADALINI, Niko, Genealoške i heraldičke bilješke o obitelji Jakša, u: *Od Isse do Visa. Književnost, povijest, eseji*, Vis: Skupština općine Vis, 1982, 108-114. + 1 tab.

DUBOKOVIĆ NADALINI, Niko, O sfragistici i stematologiji otoka Hvara, u: DUBOKOVIĆ NADALINI, Niko, *Rasprave i članci*, II (posvećeno suradnicima), Split: Vlastita naklada, 1989, 17-29.

DUBOKOVIĆ NADALINI, Niko, Trobojnica jelšanske čitaonice, općinska zastava i grb, u: DUBOKOVIĆ NADALINI, Niko, *Rasprave i članci*, III, Hvar: Vlastita naklada, 1991, 82-83.

DUBOKOVIĆ NADALINI, Niko, Grb i zastava općine Jelsa, u: *Otok Hvar*, ur. Miro M. Mihovilović, Zagreb: Matica hrvatska (Serija otoci), 1995, 117-118.

DUBOKOVIĆ NADALINI, Niko, O sfragistici i stematologiji otoka Hvara, u: DUBOKOVIĆ NADALINI, Niko, *Odabrani radovi*, (prir. Neda Anzulović), Split: Književni krug (Hvarski književni krug 3), 2001, 295-311.

DUČIĆ, Nićifor, Srpske svragističke i heraldičke starine, *Starinar* (Beograd) I (1884), 15-19.

DUČIĆ, Nićifor, Stari grb bosanski, *Srpska nezavisnost – organ Narodno-liberalne stranke* (Beograd) VI (1890), 89, 4; 103, 3; *Male novine – dnevni list za svakoga* (Beograd) III (1890), 237, 3.

DUDAN, Oscar de, Documento riguardante la famiglia Conti Tasović-Dudan attrovantesi negli Atti della preesistita Commissione Araldica a Venezia, *Bullettino di archeologia e storia dalmata* (Split) XXXII (1909), 1-12, [op. – tekst na stražnjim koricama]

DUIŠIN, Viktor Antun (ur.), Malo o grbovima, *Glasnik heraldike* (Zagreb) I (1937) 2, 7.

DUIŠIN, Viktor Antun (ur.), Rodoslovlje obitelji Praunsperger. Heraldička rijetkost, *Glasnik heraldike* (Zagreb) I (1937) 1, 8-9.

DUIŠIN, Viktor Antun (ur.), Prinos Aleksandra grofa Kulmera heraldici, *Glasnik heraldike* (Zagreb) I (1937) 3, 9.

DUIŠIN, Viktor Antun (ur.), Naš prilog za grb grada Banjaluke, *Glasnik heraldike* (Zagreb) II (1938) 1-2, 11.

DUIŠIN, Viktor Antun, Ilirski grbovnik Rubčića ili Korjenić-Neorića, *Glasnik heraldike* (Zagreb) II (1938) 3-4, 3-8; II (1938) 5-6-7-8, 16-20.

DUIŠIN, Viktor Antun, Hrvatski heraldičari i genealozi, *Glasnik heraldike* (Zagreb) II (1938) 5-6-7-8, 21-22.

DUIŠIN, Viktor Antun, Staro bosansko plemstvo, *Glasnik heraldike* (Zagreb) II (1938) 5-6-7-8, 23-24.

DUIŠIN, Viktor Antun (ur.), Nekoliko riječi o heraldici, *Glasnik heraldike* (Zagreb) I (1937) 1, 6; I (1937) 2, 5-6; I (1937) 3, 8; I (1937) 4, 10; II (1938) 1-2, 26-29; II (1938) 3-4, 13.

DUIŠIN, Viktor Antun (ur.), Stara hrvatska plemena, *Glasnik heraldike* (Zagreb) I (1937) 3, 3-6; I (1937) 4, 8-9; II (1938) 1-2, 16-18; II (1938) 3-4, 12-13; II (1938) 5-6-7-8, 37-39.

DUIŠIN, Viktor Antun (uz suradnju: Aleksandra KULMERA, Milana PRAUNSPERGERA, Alfreda MAKANCA, Ivana DOMINISA i Bartola ZMAJIĆA), *Heraldički zbornik. Zbornik plemstva u Hrvatskoj, Slavoniji, Dalmaciji, Bosni i Hercegovini, Dubrovniku, Kotoru i Vojvodini*, knjiga I, (A-H), Zagreb: Vlastita naklada, 1938.

DUIŠIN, Viktor Antun (uz suradnju: Aleksandra KULMERA, Milana PRAUNSPERGERA, Alfreda MAKANCA, Ivana DOMINISA i Bartola ZMAJIĆA), *Heraldički zbornik. Zbornik plemstva u Hrvatskoj, Slavoniji, Dalmaciji, Bosni i Hercegovini, Dubrovniku, Kotoru i Vojvodini*, knjiga II, 1. sv., (I-J), Zagreb: Vlastita naklada, 1939.

DUIŠIN, Viktor Antun, Kombinacija grba banovine Hrvatske, *Hrvatski dnevnik* (Zagreb), od 7. I. 1940.

DUIŠIN, Viktor Antun, Poglavlje XII. Grane hrvatske poviesti. D. Poviest hrvatskog plemstva i heraldike, u: *Naša domovina. Zbornik – knjiga I. Nezavisna Država Hrvatska: sv. 1. Hrvatska zemlja – Hrvatski narod – Hrvatska poviest – Hrvatska znanost*, (ur. Filip Lukas), Zagreb: Izdanje Glavnog ustaškog stana, 1943, 203-211. + 1 tab. u tekstu.

DUPLANČIĆ, Arsen, Grbovi obitelji Bolis i Macukat, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji* (Split) 26 (1986-1987), 503-511.

DŽAJA, Srećko M., Bosansko srednjovjekovlje kroz prizmu krune, grba i biskupije, *Jukić* (Sarajevo) 15 (1985), 81-101.

DŽAJA, Srećko M., Bosansko srednjovjekovlje kroz prizmu bosanske krune, grba i biskupije, u: »Šest stoljeća od smrti bosanskog kralja Tvrtka I«, *Odjek* (Sarajevo) XLIV/17-18 (1991), 7-8.

DŽAJA, Srećko M., Bosansko srednjovjekovlje kroz prizmu bosanske krune, grba i biskupije, Dodatak 1. u: DŽAJA, Srećko M., *Konfesionalnost i nacionalnost Bosne i Hercegovine (Predemancipacijsko razdoblje 1463.-1804.)*, s njemačkog preveo Ladislav Z. Fišić, autorizirao i nadopunio autor, 2. prepravljeno i dopunjeno izdanje, Mostar: ZIRAL (knj. 105, Biblioteka Stećak 4), 1999, 227-249.

****Enciclopedia storico-nobiliare italiana. Famiglie nobili e titolate viventi riconosciute del R. Governo d'Italia, compressi – città, comunità, mense vescovile*,

abazie, parrocchie ed enti nobili e titolati riconosciuti, promossa e diretta dal marchese Vittorio SPRETI, Milano: Enciclopedia storico-nobiliare italiana, 1928. – 1932., 6 vol., 2 vol. append. (1934. – 1935.), 1 suppl. (1936.)

ERNEČIĆ, Dražen, *Grbovi i zastave Koprivničko-križevačke županije (izložba uz desetu obljetnicu Županije, Muzej grada Koprivnice, 14. travnja – 14. svibnja 2003.)*, Koprivnica: Muzej grada, 2003.

ESIH, Ivan, Ilirska heraldika. Preteča ilirske ideje Petra Ohmučevića. Nova otkrića dra A. V. Solovjeva, *Obzor* (Zagreb) 75 (1934), 45.

ETEROVICH, Adam S., *Croatian and Dalmatian coats of arms*, Palo Alto (California): Ragusan Press, 1978.

ETEROVICH, Adam S., *Croatian popes and Saints and Croatian checkered arms*, San Carlos: Ragusan Press, 1998.

ETEROVICH, Adam S., *A guide and index to Croatian coats of arms*, San Carlos: Ragusan Press, 2003.

EVANS, Artur Dž., *Pješke kroz Bosnu i Hercegovinu tokom Ustanka avgusta i septembra 1875*, Sarajevo: Veselin Masleša, 1973. [poglavlje V. *Travnik i Fojnica*, 182-186]

***ETIENNE, (?), *Das alte bosnische Wappen*, *Agramer Tagblatt* (Zagreb) V (1890), 197.

****Famiglie nobili delle Venezie*, a cura di Frangipane Giorgio Aldrighetti, Marino Zorzi, Leopoldo Mazzaroli e Italo Quadrio, Udine: Paolo Gaspari Editore, 2001.

FAZINIĆ, Alena, Korčulanski kameni grbovi, *Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske* (Zagreb) 31 (1982) 1-2, 12-17.

FISKOVIĆ, Cvito, Najstariji kameni grbovi grada Splita, *VHAD* n. s. 17 (1936), 183-194.

****Fojnički grbovnik*, ur. Nijaz MUTEVELIĆ i Željko MARJANOVIĆ, Sarajevo: NIP »Oslobođenje«, 1972. [*KOVAČIĆ, Slavko, *Dobri pastir* (Sarajevo) XXIII (1973), 1-4, 322-323; MUŠETA, Vesna, *GDI BiH* XX (1972-1973 [1974]), 265-268]

****Fojnički grbovnik*, Sarajevo: Rabic, 2005. [*FILIPOVIĆ, Emir O., *Prilozi IIS* 34 (2005), 350-353]

FRAUENHEIM, Stjepan S., Kako nastaju heraldički falzifikati, *Glasnik heraldike* (Zagreb) II (1938) 1-2, 7-10.

FUČIĆ, Branko, Istarska i primorska heraldika, u: *Istarska Danica* 1972, ur. Antun HEK, Zagreb – Pazin: Kršćanska sadašnjost - Zagreb i Istarsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda - Pazin, 1971. [crteži grbova na više mjesta; ti će grbovi i kasnije biti ponavljani u *Istarskoj Danici*]

FUČIĆ, Branko, Srednjovjekovni pečatnjaci grada Bakra, *Vjesnik Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu* (Rijeka) XVII (1972[1973]), 31-36.

FUČIĆ, Branko, Grbovi, u: *Vodič Historijskog arhiva Rijeka*, ur. Nikola Crnković, Historijski arhiv Pazin – Historijski arhiv Rijeka (Posebna izdanja 7), Pazin – Rijeka 1980.

- FUČIĆ, Branko, *Terra incognita*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1997, ²1998, ³2001. [poglavlje: Najstariji bakarski pečatnjak, 205-207]
- G. O., Famiglia Tassovich-Dudan, *Bollettino araldico, storico, genealogico del Veneto* (Venezia) VI (1905).
- G., Grb hercega Stjepana. Heraldika i botanika, *Pregled* (Sarajevo) 1 (1927), 4.
- GAJ, Ljudevit, Banoslovje po Vitezoviću, *Danica ilirska* (Zagreb) 17 (1863) 1-15, 43. [prijevod i nadopuna djela *Banologia* P. Rittera Vitezovića]
- GAJ, Ljudevit, Ljeljiva, *Danica ilirska* (Zagreb) 17 (1863) 25, 194-195; 26, 202-203; 27, 210-212.
- GALBREATH, Donald L. – JEQUIER, Leon, *Handbuch der Heraldik*, München: Battenberg, 1989.
- GALVANI, Fridrik Antun (Federico Antonio), *Il Re d'armi di Sebenico con illustrazioni storiche*, vol. I-II, Venezia: Prem. Stab. Tip. P. Naratovich, 1885. [*STEFANI, F., *Folium dioecesanum – Organon Curiae episcopalis Sebenicensis* (Šibenik) 5 (1886) 3, 25; *Archivio veneto* (Venecija) II (1885) 29, 2]
- GALVANI, Fridrik Antun (Federico Antonio), Conti e rettori di Sebenico, *Il Nuovo cronista di Sebenico* (Šibenik) 5-6 (1897-1898), 72-105. [podatke o životu i djelu F. A. Galvanija vidjeti u: ČORALIĆ, Lovorka, Galvani, Fridrik Antun, *Hrvatski biografski leksikon* 4 (1998) 562-563]
- GALZINSKI, Vito, Državni grbovi Dubrovačke Republike, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji* (Split) 21 /= *Fiskovićev zbornik I*/ (1980), 342-354.
- GARELJIĆ, Tatijana, *Grbovi i rodoslovi Makarske i Makarskog primorja*, Makarska: Gradski muzej, 1996.
- GAVEZ, Eduard, Odakle današnji grb BiH?, *Stećak* (Sarajevo) I/4 (1994), 18.
- GAVRAN, Ignacije, Bosansko obilježje (Uz državni grb Bosne i Hercegovine), *Svjetlo riječi* (Sarajevo) X/109-113 (1992), 12-13.
- GAVRAN, Ignacije, Bosansko obilježje (Uz državni grb Bosne i Hercegovine), u: GAVRAN, Ignacije, *Putovi i putokazi (II). Niz članaka o našoj prošlosti*, Livno: Svjetlo riječi, 2003, 137-141.
- ****Genealógia, heraldika a pribuzné disciplíny: stav a perspektívy – Genealogy, heraldry and related sciences: state and perspectives/ slovenská genealogicko-heraldická spoločnosť*, ur. Milan ŠIŠMIŠ, Martin: SGHS (Bibliotheca genealogica Slovaca; Bibliotheca heraldica Slovaca), 2003.
- GERIĆ, Božidar, Povijesni prikaz razvoja grba grada Bjelovara, *Muzejski vjesnik – glasilo muzeja sjeverozapadne Hrvatske* (Varaždin) 19 (1997), 20, 28-31.
- GERIĆ, Božidar, Povijesni prikaz razvoja grba grada Bjelovara, *Pučki kalendar Bjelovarsko-bilogorske županije* (Bjelovar) 1998, 115-116.
- GEROLA, Giuseppe, L'elemento araldico nel portolano di Angelino dall'Orto, *Atti del Reale Istituto Veneto di scienze, lettere ed arti*, Tomo XCIII, Venezia, 1934, 407-443.
- GIGANTE, Riccardo, Lo stemma del comune di Fiume, *Fiume – rivista della Società di studi fiumani* (Rijeka) (1929) 12-25. [objavljeno i u *La Vedetta d'Italia* (Rijeka) 13 (1931) 10, 2; 22, 2; 25, 3]

GIGANTE, Riccardo, Cenno storico sulla bandiera fiumana, *La Vedetta d'Italia* (Rijeka) 13 (1931) 46, 2.

GIGANTE, Riccardo, Blasonario fiumano, *Fiume – rivista della Società di studi fiumani* (Rijeka) 13-14 (1935-1936), 100-160.

GIGANTE, Riccardo, Primo supplemento al »Blasonario fiumano«, *Fiume – rivista della Società di studi fiumani* (Fiume) 15-16 (1937-1938), 201-211.

GIGANTE, Riccardo, Lo stemma dei Frangipani ilirici, u: *Studi, saggi, appunti, vol. I, Deputazione di storia patria per le Venezie, sezione Fiume*, Fiume 1944.

GIGANTE, Riccardo, Secondo supplemento al »Blasonario Fiumano«, *Studi, saggi, appunti, vol. I, Deputazione di storia patria per le Venezie, sezione Fiume*, Fiume 1944.

GIGANTE, Riccardo, Terzo supplemento al »Blasonario Fiumano«, *Rivista araldica* (Roma) IV (1946)

GIROD, Isabella, Les choix emblématiques en Croatie, Un domaine en effervescence, *Ethnologia Balkanica – Journal of Balkan Ethnology*, vol. 6, München: Waxmann Verlag, 2002, 81-94.

****Glasnik heraldike: grboslovlja, rodoslovlja, životopisa i pečatoslovlja*, (ur. Viktor Antun DUIŠIN), Zagreb: Konsorcij »Heraldičkog Zavoda«, 1 (1937) – 2 (1938) [god. 1: br.1/2-3/4 (1937); 2: 1/2, 3/4, 5/8 (1938)]

GLAVAŠ, Tihomir, Sudbina jednog grba na kamenu (Nadgrobnni spomenik knezu Petru Nikoliću u Vranjstvu Selu kod Neuma), *Oslobođenje* (Sarajevo) 43/13696, (KUN VII/259), 06. VIII. 1986, 6.

GLAVAŠ, Tihomir, Heraldika, *AL BiH*, Tom I, ZM, Sarajevo 1988, 74.

GLAVAŠ, Tihomir, Nekropola knezova Nikolića u Vranjstvu selu kod Neuma, *GZM n. s. A, XLII-XLIII* (1987-1988[1988]), 143-164.

GLAVAŠ, Tihomir, Druga ostava bosanskog novca iz Ribića kod Konjica, *GZM n. s. A, 44* (1989), 233-266.; *Numizmatičke vijesti* (Zagreb) XXX, 44 (1991), 1, 62-97.

GLAVINA, Frano, Crtice iz povijesti hrvatske heraldike, *Građa i prilozi za povijest Dalmacije* (Split) 12 /= *Božić-Bužančić zbornik*/ (1996), 849-861.

GLAVINA, Frano, Grb grada Makarske i Primorja, *Makarsko primorje* (Makarska) 3 (1997), 33-42

GLIŠIĆ, Branko, Vladarska titula na novcu bosanskog kralja Stefana Tomaševića, *Dinar* (Beograd) 10 (1998), 16-17.

GOJKOVIĆ, Gavra V., Grbovi na našem novcu, *Savremenik* (Zagreb) 19 (1926) 3-4, 135.

GOODALL, John Archibald, An Illyrian Armorial in the Society's Collection, *The Antiquaries Journal*, vol. 75, London, 1995, 255-310.

GORETA, Thea, Hrvatski kockasti grb – njegov postanak i upotreba tijekom stoljeća, *Hrvatska revija* (München – Barcelona) 35 (1985), 1, 146-148. [članak preuzet iz *Hrvatskog vjesnika*, Clifton Hill, 27. III. 1984]

GRAKALIĆ, Marijan, *Hrvatski grb. Grbovi hrvatskih zemalja*, Zagreb: Nakladni zavod Matice Hrvatske (Knjižnica Znamen), 1990. [*STRČIĆ, Petar, *Vjesnik*

(Zagreb) LI, 154600, 23. 10. 1990, 9; ISTI, *Jadranski zbornik – prilozi za povijest Istre, Rijeke, Hrvatskog primorja i Gorskog kotara* (Pula – Rijeka) 14 (1990-1991 [1991]), 260-263]

GRAKALIĆ, Marijan, Grb Istre, *Iseljenički kalendar za 1991/ Nova Matica* (Zagreb) (1991), 141-147.

GRAKALIĆ, Marijan, Primorsko-riječki grbovi (feljtoni), *Novi tjednik* (Rijeka) srpanj-kolovoz 1991, 5 nastavaka.

GRAKALIĆ, Marijan, Grbovi istarskih gradova i mjesta (feljtoni), *Glas Istre* (Pula) lipanj-srpanj 1991, 24 nastavka.

GRAKALIĆ, Marijan, Grbovi istarskih plemića (feljtoni), *Glas Istre* (Pula) rujan 1991, 20 nastavaka.

GRAKALIĆ, Marijan, Grbovi hrvatskih gradova u Istri (Pazin – Pula – Motovun – Rovinj), *Hrvatski iseljenički zbornik* (Zagreb) 1992, 88-92.

GRAKALIĆ, Marijan, Grboslovac Carlo Baxa – skica za jedan kontroverzan portret, *Vjesnik Povijesnog arhiva Rijeka* (Rijeka) 33-34/1991-1992 (1993), 117-122.

GRAKALIĆ, Marijan, Pregled novije literature o grboslovlju/heraldici u Hrvatskoj, *Vjesnik Povijesnog arhiva Rijeka* (Rijeka) 33-34/1991/1992 (1993), 159-175.

GRAKALIĆ, Marijan, O grbovima zagrebačkoga Gradeca, u: *Zagrebački Gradec 1242 – 1850. Zbornik radova*, Zagreb: Grad Zagreb, 1994, 137-141. [podatke o životu i djelu M. Grakalića vidjeti u: STRČIĆ, Petar, Grakalić, Marijan, *Hrvatski biografski leksikon* 5 (2002) 123-124]

GRAKALIĆ, Marijan /st./ – STRČIĆ, Petar, Prethodno priopćenje o dobrinjskom grbu, *Krčki zbornik*, sv. 35. Posebno izdanje, sv. 29.: *Zbornik o Dobrinjštini*, sv. 2., Krk: Povijesno društvo otoka Krka, 1996, 113-118.

GRANIC, Stan, The evolution and use of the Croatian coat of arms, *Canadian Slavonic Papers*, vol. 38, issue 3-4, Sep-Dec 1996, 429-447.

GRANIĆ, Miroslav, Privilegij cara Sigismunda rapskoj obitelji Dominis iz godine 1437., *Radovi/ Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet Zadar/Razdio povijesnih znanosti* 20(9) (1980/1981[1983]), 20, 53-62. (s prikazom grbova)

GRANIĆ, Miroslav, Stari rapski grbovi i pečati, u: *Rapski zbornik – zbornik radova sa Znanstvenog skupa o otoku Rabu održanog od 25. do 27. listopada 1984. godine*, JAZU – Skupština općine Rab, Zagreb-Rab 1987, 225-250.

GRANIĆ, Miroslav, Lo stemma della famiglia italiani Piccolomini nell'araldica croata, *Atti* 17 (1986-1987 [1987]), 173-194.

GRANIĆ, Miroslav, Tragom rukopisa »Staro bakarsko plemstvo« Bakranina Matije Mažića, *Radovi/ Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet Zadar/Razdio povijesnih znanosti* 31 (1991/1992[1993]), 18, 179-200. + 9 str. s tab.

GRANIĆ, Miroslav, Plemstvo, grbovi i rodoslovlja paške vlastele u XVIII. stoljeću, *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru* 35 (1993), 137-218.

GRANIĆ, Miroslav, *Paški grbovnik*, Split: Knjževni krug (Biblioteka znanstvenih djela 117), 2002. [*ČORALIĆ, Lovorka, *PP* 23 (2002), 210-211]

GRANIĆ, Miroslav – MARTINOVIĆ, Denis, *Grbovi i rodoslovlja iz Povijesnog arhiva u Zadru*, (katalog izložbe), Zadar: Povijesni arhiv u Zadru, 1996.

GRANIĆ, Miroslav – MARTINOVIĆ, Denis, *Grbovi i rodoslovlja iz Povijesnog arhiva u Zadru*, (katalog izložbe), Split – Zadar: Knjževni krug – Povijesni arhiv u Zadru, 1997.

****Grb i zastava – glasnik Hrvatskog grboslovnog i zastavoslovnog društva*, (ur. Željko Heimer), Zagreb, br. 1/2007.

****Grb, Enciklopedija leksikografskog zavoda 3* (Firković-Jugoslavica), Zagreb: Izdanje i naklada LZ FNRJ, 1958, s. v.

****Grb, Opća enciklopedija Jugoslavenskog leksikografskog zavoda 3* (Foc-I), Zagreb: JLZ, 1977, s. v.

****Grb, Hrvatska enciklopedija 4* (Fr-Ht), Zagreb: LZ MK, 2002, s. v.

****Grbovi obitelji Hrvatske i Slavonije (fond 887)* [rukopis u čitaonici Hrvatskog državnog arhiva – Zagreb]

****Grbovi, zastave, odlikovanja i drugi zvanični znaci Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije – Armoiries, drapeaux, distinctions honorifiques et autres signes officiels de la République Socialiste Federative de Yougoslavie*, Beograd: Uprava za patente – Office des brevets, 1966.

****Grbovi žumberačkih plemenitaša i biskupa, Žumberački krijes – kalendar 1978*, Zagreb: Hrvatski grkokatolički dekanati i Kršćanska sadašnjost, 1977, 11-55.

GRENSER, Alfred, Slavische Wappenkunde, *Slavische Blätter* (Beč) I (1865), 658-662 + 685-694; II (1866), 1, 10-13; 7, 145-149.

GRGEC, Radovan, Znakovi naše pripadnosti, vjernosti i ljubavi, *Danica 1998 – hrvatski katolički kalendar* (Zagreb) 117 (1998), 43-45.

GRGINČEVIĆ, Fran, Gradski magistrat i otkriće staroga grba, *Narodne novine* (Zagreb) 61 (1895), 78. [o grbu Sremske Mitrovice iz 1388.]

GROSS, Mirjana, *Suvremena historiografija. Korijeni, postignuća, traganja*, Zagreb: Novi Liber – Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1996, 2001. [o položaju heraldike unutar pomoćnih povijesnih znanosti]

GULIN, Ante, Pečati i grbovi grada Senja, *SZ* 20 (1993), 55-78.

GULIN, Ante, *Povijest obitelji Rattkay. Genealoška studija i izvori (1400 – 1793)*, Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti (Djela HAZU, knj. 72), 1995.

GULIN, Ante, Grbovi, u: *Hrvatski leksikon*, sv. I., ur. Antun VUJIĆ, Zagreb: Naklada leksikon i Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 1997, s.v.

GULIN, Ante, *Hrvatska crkvena srednjovjekovna sfragistika*, Zagreb: Golden marketing, 1998.

***H (HARAMBAŠIĆ, Žarko?), Nekoliko važnih spomenika Arheološkog muzeja u Zagrebu, *Svijet* (Zagreb) 10 (1935) 20/25, 484 + 497-498. [o grbovima]

HADŽIJAHIĆ, Muhamed, Je li Sarajevo imalo svoju staru zastavu i grb?, *Pri-lozi za proučavanje istorije Grada Sarajeva*, god. II, knj. II, Sarajevo: Muzej Grada Sarajeva, 1966, 151-155.

HAJDUK-VUČIĆ, Darinka, Grb i zastava Županije, u: *Županija Varaždinska, Subregije Ivanec, Ludbreg, Varaždin i Novi Marof*, Varaždin: Garestin d.o.o, 1995, 6-7.

HARAMBAŠIĆ, Žarko, Grb grada Zagreba – na javnim su mjestima grbovi Zagreba heraldički posve netočni, *Svijet* (Zagreb) 13 (1938) 16, 3.

HAŠIMBEGOVIĆ, Elma, *Motiv ljljana u srednjovjekovnoj Bosni – Fleur-de-lis in medieval Bosnia*, (katalog izložbe), Sarajevo: Historijski muzej Bosne i Hercegovine, 2007.

HEFREN, Oton Titan, *Der Adel von Krain, Görz und Gradiska*, Nürnberg 1859.

HEIMER, Željko, *The flags and arms of the modern era*, (elektronička građa), Zagreb 1996. [pristup na <http://zeljko-heimer-fame.from.hr/home.html> ili <http://damp.nsk.hr/arhiva/publication.php?show=archive&idpublication=1597>]

HEIMER, Željko, *The Croatian county flags*, 2003(?) [Nacionalna i sveučilišna knjižnica – Zagreb, signatura II 75.841]

HEIMER, Željko, <http://www.hgzd.hr/?q=hr/node/691> – *Exhibition of the Norwegian flags marking 100 years of the independence*, Zagreb: Hrvatsko-norveško društvo »Željko Takač«/ Croatian-Norwegian Society »Željko Takač«, 2005.

HEIMER, Željko, *The naval flags on the Eastern Adriatic*, 2005. [Nacionalna i sveučilišna knjižnica – Zagreb, signatura II 84.082]

HEIMER, Željko, Vojno-pomorske zastave na istočnom Jadranu, *Polemos. Časopis za interdisciplinarna istraživanja rata i mira – journal of interdisciplinary research on war and peace* (Zagreb) 9 (2006), 2 (18), 43-61. [potpunu bibliografiju Ž. Heimera vidjeti na web stranici *Hrvatskog grboslovnog i zastavoslovnog društva*, Zagreb – <http://www.hgzd.hr/?q=zeljko>]

HENNING, Erchart – JOCHUMS, Gabriele, *Bibliographie zur Heraldik, Schrifttum Deutschlands und Österreiches bis 1980.*, Köln – Wien 1984. [*STRČIĆ, Petar, *AV* 31 (1988 [1989]), 32, 215-216]

****Heraldica Croatico-Slavonica* (A-H, I-O, P-Z/Ž) [rukopis u čitaonici Hrvatskog državnog arhiva – Zagreb]

****Heraldica descriptiones armalium* [rukopis u čitaonici Hrvatskog državnog arhiva – Zagreb]

***Heraldika, *Enciklopedija leksikografskog zavoda* 3 (Firković-Jugoslavica), Zagreb: JLZ, 1958, s. v.

***Heraldika, *Opća enciklopedija Jugoslavenskog leksikografskog zavoda* 3 (Foc-I), Zagreb: JLZ, 1977, s. v.

***Heraldika, *Enciklopedija hrvatske umjetnosti* 1 (A-Nove), Zagreb: LZ MK, 1995, s. v.

***Heraldika, *Hrvatska enciklopedija* 4 (Fr-Ht), Zagreb: LZ MK, 2002, s. v.

***Heraldika, *Hrvatska likovna enciklopedija* 3 (Goti – Koč), Zagreb: Leksikografski zavod »Miroslav Krelža« i Vjesnik, 2005, s. v.

HERES, Tomislav, v. MARČINKO, Mato

HERMAN, Kosta, Čelenka sa mađarskim grbom, *GZM I* (1889), 2, 65-68.

HESMER, Karl-Heinz, *Flaggen und Wappen der Welt. Geschichte und Symbolik der Flaggen und Wappen aller Staaten*, Guetersloh: Bertelsmann Lexikon Verlag, 1992.

HEYER VON ROSENFELD, Carl Georg Friedrich, *Der Adel des Königreichs Dalmatien*, (edicija: *J. Siebmacher's grosses und allgemeines Wappenbuch, XIV. 3*), Nürnberg: Verlag von Bauer und Raspe, 1873; Zagreb: Golden marketing, ²1995.

HORKIĆ, Dragutin, *Safari s povećalom*, Zagreb: Školska knjiga, 1974. [popularizacija heraldike]

HORVAT, Karlo, Barunska diploma Ivana Zakmarda, protonotara kraljevstva hrvatskoga, *Vjesnik Kr. hrvatsko-slavonsko-dalmatinskog zemaljskog arkiva* (Zagreb) V (1903), 175-177.

HORVAT, Rudolf, Nacr grba Jugoslavije, *Jutarnji list* (Zagreb) 8 (1919), 2586, 3.

HORVAT, Rudolf, Zastava grada Zagreba, *Obzor* (Zagreb) 79 (1939), 108, 2.

HORVAT, Zorislav, O nekim osobinama gotičkih nadgrobnihi ploča s grbovima u kontinentalnom dijelu SR Hrvatske, *Bulletin Razreda za likovne umjetnosti JAZU* (Zagreb), br. 1(59), 1988, 41-68.

HORVAT, Zorislav, *Heraldički štitovi gotičke arhitekture kontinentalne Hrvatske*, Zagreb: Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske (knj. LVIII), 1996. [*KARAČ, Zlatko, *Prostor* (Zagreb), vol. 4, 1(11), (1996), 129-130]

HORVAT, Zorislav, Grbovi biskupa Eberharda (1397–1406; 1410–1419) na zagrebačkoj katedrali, *Naša katedrala – časopis Odbora Zagrebačke nadbiskupije za obnovu katedrale* (Zagreb) 9, 2005, 9-13.

HORVATIĆ, Franjo, Grbovi i zastave grada Koprivnice, *Podravski zbornik* (Koprivnica) 18 (1992), 65-70.

HÖRMANN, Konstantin, Čelenka sa mađarskim grbom, *GZM* 1 (1889) 2/4-6, 65-68.

HRELJA, Damir – BARBARIĆ, Josip – SUDEC, Kruno, *Štit, kaciga i plašt (heraldičko i sfragističko znakovlje iz fundusa DAVŽ-a)*, Varaždin: Državni arhiv, 2005.

****Hrvatski biografski leksikon*, sv. I, (ur. Nikica KOLUMBIĆ), Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod, 1983; sv. II, (ur. Aleksandar STIPČEVIĆ), Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, 1989; sv. III, (ur. Trpimir MACAN), Zagreb: Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, 1993; sv. IV, (ur. Trpimir MACAN), Zagreb: Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, 1998; sv. V, (ur. Trpimir MACAN), Zagreb: Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, 2002; sv. VI, (ur. Trpimir MACAN), Zagreb: Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, 2005.

****Hrvatski sokol: u Đakovu povodom 20-godišnjice osnutka i posvete II zastave*, Đakovo 1926. [dostupno u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici – Zagreb, signatura 85.621 adl. 43]

HUZJAK, Višnja, *Grbovnice turopoljskih plemenitaša*, Velika Gorica: Muzej Turopolja, 1996.

HYE, Franz-Heinz von, Zur Geschichte des Staatswappens von Kroatien und zu dessen ältester Darstellung in Innsbruck, *AV* 36 (1993), 131-147.

IBLER, Mladen, Hrvatski grb iz frankopanskog Senja u Švedskoj, *SZ* 29 (2002[2003]), 105-112.

IBRAKOVIĆ, Džela, Narodnosne oznake u Bosni i Hercegovini, *Habitus* (Novi Sad), 6 (2005), 11/12, 204-217.

****Ilirski grbovnik Stanislava Rubčića (Stemmata seu scuta Gentilitia desumpta ex Libro, cui Titulus, pōdoslovie bosanskoga aliti ilirskoga i sarpskoga vladania zaiednō postavleno po Stanislavu Rubčiću pōpu, na slavu Stipana Nemanjića cara Sarbnjena i Bōšnjaka. 1340.)* [rukopis u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici – Zagreb, signatura, R 3320; kopija Fojničkog grbovnika]

IMAMOVIĆ, Enver, Pod znamenjem predaka (Kako su nastali grb i zastava BiH), *Oslobođenje* (Sarajevo) 49 (1992). 15863, od 17. VIII. 1992, 3.

IMAMOVIĆ, Enver, Pod znamenjem predaka. Kako su nastali grb i zastava Republike Bosne i Hercegovine, u: *Korijeni Bosne i bosanstva*, Sarajevo: Međunarodni centar za mir, 1995, 139.

IMAMOVIĆ, Enver, Rad na državnim i vojnim obilježjima. Od ideje do realizacije, u: *Korijeni Bosne i bosanstva*, Sarajevo: Međunarodni centar za mir, 1995, 361-362.

IMAMOVIĆ, Enver, Kakav je bio grb srednjovjekovne bosanske države, *Kabes* (Mostar) IV (1998), 30, 21-24.

IMAMOVIĆ, Enver, Bošnjaci i ljljan, *Duh Bosne* (Sarajevo) 1, (2006), 2, april 2006.

IMAMOVIĆ, Enver, Historička podloga državnih i vojnih obilježja Bosne i Hercegovine sa znakom ljljana, u: *Naučni skup Bosna i Hercegovina prije i nakon ZAVNOBiH-a*, ANUBiH, Posebna izdanja, knj. 124, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 37, Sarajevo 2007, 201-213.

INCHIOSTRI, Ugo, Di un codice inedito su Traù, *Scintille* (Zadar) 3 (1888-1889) 21, 2-4.

INCHIOSTRI, Ugo, Di un codice araldico traguriense, *Archivio storico per la Dalmazia* (Roma) II (1927) 4(21), 121-136.

IPPEN, Teodor, Nadgrobni spomenik kneza Karla Topije od Albanije, *GZM* 13 (1901) 4/10, 439-442. [o grbu i nadgrobnom natpisu]

IVANČEVIĆ, Vinko, Prilog poznavanju kamenih grbova u gradu Korčuli, *Rad JAZU* 381 (1978), 107-126.

IVANIŠEVIĆ, Vujadin, *Novčarstvo srednjovekovne Srbije*, Beograd: Stubovi kulture, 2001.

IVANIŠEVIĆ, Vujadin, Razvoj heraldike u srednjovekovnoj Srbiji, *ZRVI* 41 (2004), 213-234.

IVIĆ, Aleksa, *Stari srpski pečati i grbovi – prilog srpskoj sfragistici i heraldici*, Novi Sad: Matica srpska (Knjige Matice srpske, 40), 1910.

IVIĆ, Aleksa, *Rodoslovne tablice srpskih dinastija i vlastele*, (3. znatno popunjeno izd.), Novi Sad: Matica srpska (Knjige Matice srpske 49), 1928. [*VUKSAN, Dušan D., *Zapisi* (Cetinje) II (1928), 3, 376-378]

IVKOVIĆ, Zlatko, *Hrvatsko ratno znakovlje*, prir. Ankica Tuđman, Zagreb: Agencija za komercijalnu djelatnost i Dobrotvorna akcija Spasite djecu Hrvatske,

1993; Zagreb: Piramida 256 (i dr.), ²1994; Zagreb: Humanitarna zaklada za djecu Hrvatske, ³1999.

JAGIĆ, Vatroslav, Zur südslawischen Heraldik. III. Weiters über das alte Wappen Bosniens; IV. Zusätze zur vorhergehenden Auseinandersetzung; V. Auszüge aus der weiteren Polemik über die südslawische Heraldik, *AfSPh* IV (1880), 3, 497-500.

JALIMAM, Salih, O bosanskom grbu, *Divan* (Travnik) I (1993), 7, 8.

JANC, Zagorka, Nepoznati grbovnik porodice Ohmučevića, *Zbornik Muzeja primenjene umetnosti* (Beograd) 8 (1962), 61-74.

JOSIPOVIĆ, Duško, Sadašnji amblemi Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine (grb i zastava) sa posebnim osvrtom kako su utvrđeni, *Pravna misao* (Sarajevo) II (1971), 9-10, 2-12.

JOVANOVIĆ, Borislav, *Atenica – grbovi ilirskih kneževa*, Beograd: Kolarčev narodni univerzitet, 1974. [dostupno u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici – Zagreb, signatura 468.076]

JOVIĆEVIĆ, Milan, *Crnogorski državni i dinastički amblemi – grbovi, zastave, himna*, Cetinje: Narodni muzej Crne Gore, 2001.

JUKIĆ, Ivan Franjo, Drevnosti bosanske. Skupio I. F. Jukić, Banjalučanin. 1842., u: *Sabrana djela*, I, Sarajevo: Svjetlost, 1973, 131-155. [prvi put objavljeno u: *Danica ilirska* (Zagreb) 8 (1842) 24; 25; 27; 34; *Serbskij narodnyj list'* (Budimpešta) 7 (1842) 18; 19; 28]

JUKIĆ, Ivan Franjo, Starine bosanske, *Bosanski prijatelj* (Zagreb) 1 (1850), 21-24; 2 (1851), 78-82.

JURIŠIĆ, Karlo, Biskupski grbovi u Makarskoj, u: *Zbornik radova u čast Baziliju Stjepanu Pandžiću povodom 70. obljetnice života*, Bamberg: Fach Slavische Philologie der Universität, 1988.

JUTRONIĆ, Andre, »Commentario e geneologia« Jerolima de Buffalisa o dolskoj obitelji Gospodnetić-Dominis iz godine 1768., *Starine JAZU* 53 (Odjel za društvene nauke), Zagreb 1966, 135-174 + rodoslovlje.

***K., Gospodin Dr. Gaj, *Naše gore list* (Zagreb) 3 (1863) 20, 160. [odgovor na članak »Ljeljiva« Lj. Gaja; usp. i *Naše gore list* (Zagreb) 3 (1863) 9, 69]

***K. V., O grbu bosanskom, *Vienac* (Zagreb), 11 (1879), 580.

***Kako je nastao grb grada Zagreba?, *Hrvatska revija* (Buenos Aires) 7 (1957), 2, 190. [članak preuzet iz *Borbe*, od 29. III. 1957.]

KALAUZ, Ksenija, *Grbovi – zbirka kamenih grbova* (Županijski muzej Šibenik, *svibanj 2000.*), katalog izložbe, Šibenik: Županijski muzej, 2000.

KAMPUŠ, Ivan – KARAMAN, Igor, *Tisućljetni Zagreb*, Zagreb: Školska knjiga, 1994. [i druga izdanja; prikazi grbova]

KANDLER, Pietro, Stemma e titolo dell'Istria nell'Imperi austriaco, *L'Istria* (Trst) 4 (1849) 29, 114-116.

KANDLER, Pietro, Conti di Castro Pola. Della famiglia dei Sergi, *L'Istria* (Trst) 4 (1849) 33, 132.

KANDLER, Pietro, Sulla capra, simbolo dell'Istria, *L'Istria* (Trst) 6 (1851) 31, 134-135; *Edizioni »Italo Sveno«*, *L'Istria* (Trst) 1975.

KANDLER, Pietro, Di una capretta in bronzo simbolo dell'Istria, *L'Istria* (Trst) 7 (1852) 4, 14; *Edizioni »Italo Sveno«, L'Istria* (Trst) 1975.

KAPETANIĆ, Niko – VEKARIĆ, Nenad, *Falsifikat o podrijetlu konavoskih rodova*, Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 1997.

KAPETANIĆ, Niko – VEKARIĆ, Nenad, *Konavoski rodovi* (A-G), Zagreb – Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 2001.

KAPETANIĆ, Niko – VEKARIĆ, Nenad, *Konavoski rodovi* (H-Pe), Zagreb – Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 2002.

KAPETANIĆ, Niko – VEKARIĆ, Nenad, *Konavoski rodovi* (Pi-Ž), Zagreb – Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 2003.

KARÁCSONYI, János, *A magyar nemzetségek a XIV. század közepéig*, sv. I-III, Budimpešta 1900. – 1904., ²1995.

KARAMAN, Igor, Heraldika i historiografski mitovi o (proto)nacionalnoj ideologiji u Hrvata, *AV* 36 (1993), 149-158.

KARAMAN, Ljubo, *Iz kolijevke hrvatske prošlosti*, Zagreb: Matica hrvatska, 1930. [o šahovskim poljima starohrvatskih spomenika]

KATIĆ, Milan, Najstariji kameni grbovi grada Splita, *Novosti* (Novi Sad) (1940) 97, 13. [prikaz rada C. Fiskovića]

KATIĆ PILJUŠIĆ, Mirisa, Rukopisna ostavština bilježnika i povjesničara Marka Laura Ruića, *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru* 46 (2004), 307-324.

KEKEZ Hrvoje, Grbovnice (armales) cara Leopolda I., *Zbornik OPZ HAZU* 23 (2005), 215-243.

KEKEZ, Hrvoje, Diplomatička analiza grbovnice Save Nikolića iz 1688. godine, Thesaurus archigymnasii. Zbornik radova u prigodi 400. godišnjice Klasične gimnazije u Zagrebu 1607. – 2007., Zagreb 2007., str. 528-541.

KEMPELEN, Béla, *Magyar nemes családok*, I-XI, Budapest: Grill Károly Könyvkiadóvállalata, 1911-1932.

KEMPF, Julije, *Požega – zemljopisne bilješke iz okoline i prilozi za povijest slob. i kr. grada Požege i Požeške županije (s 4 priloga i s 318 slika u tekstu)*, sabrao i napisao ~, Požega 1910; Požega – Jastrebarsko: Ogranak Matice hrvatske i Naklada Slap, ²1995. [o grbu i pečatu, 347-383]

KISS, Csaba G., Rat grbova u Srednjoj Europi – sve počinje od heraldike, (prevela Mirna Cvitan), *Lettre internationale – tromjesečna europska revija* (Zagreb) 3 (1993), 9/10, 61-64.

KLAIĆ, Vjekoslav, *Bosnensia*, Zagreb 1879. [serija članaka iz *Obzora* (Zagreb) 9 (1879) 203-208, 210, 212-213, 224-226; Nacionalna i sveučilišna knjižnica – Zagreb, signatura 155.896]

KLAIĆ, Vjekoslav, O grbu bosanskom, *Vijenac* (Zagreb) 2 (1879), 36, 580.

KLAIĆ, Vjekoslav, *Bribirski knezovi od plemena Šubića do god. 1347. (sa je-dnom rodoslovnom tablicom)*, Zagreb: Naklada Matice hrvatske, 1897.

KLAIĆ, Vjekoslav, *Krčki knezovi Frankapani. Knjiga prva. Od najstarijih vremena do gubitka otoka Krka (od god. 1118. do god. 1480.)*. Sa 41 slikom i rodo-

slovnom tablom Frankapanâ, Zagreb 1901. – reprint izdanje Rijeka: Povijesno društvo otoka Krka (*Krčki zbornik*, sv. 25. Posebno izdanje, sv. 19) i Izdavački centar Rijeka (*Biblioteka Fluminensia*, sv. 3.) 1991.

KLAIĆ, Vjekoslav, *Život i djela Pavla Rittera Vitezovića (1652. – 1713.)*, Zagreb: Matica hrvatska, 1914.

KLAIĆ, Vjekoslav, *Povijest Hrvata od najstarijih vremena do svršetka XIX. stoljeća*, I-V, (prir. Trpimir Macan), Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske [Izvanredno izdanje], ²1972-1973. [objavljene reprodukcije grbova; potpunu bibliografiju Vj. Klaića vidjeti u: *Vjekoslav Klaić – život i djelo. Zbornik radova sa znanstvenoga skupa o životu i djelu Vjekoslava Klaića u povodu 150. obljetnice rođenja i 70. obljetnice smrti (1849. – 1928. – 1998. – 1999.)*, Zagreb – Slavonski Brod: Sveučilište u Zagrebu i Hrvatski povijesni institut, Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, 2000]

KLEMENČIĆ, Mladen – KUŠAR, Vesna, *Zastave i grbovi*, Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2006. (sadrži 195 grbova)

KLEMM, Miroslav, Javni prikazi varaždinskog gradskog grba, *Muzejski vjesnik – glasilo muzeja sjeverozapadne Hrvatske* (Varaždin) 21/22 (1998/1999), 21/22, 63-64.

KLEMM, Miroslav, *Zbirka pečatnjaka Kulturnopovijesnog odjela Gradskog muzeja Varaždin*, Varaždin: Gradski muzej, 2003.

KNEŽEVIĆ, Antun, Opis grbovah plemićah bosanskih, *Zvezda* (Zadar) I (1863), 18, 69-70; 19, 73-74; 20, 78; 21, 82; 22, 85-86; 23, 89-90; 24, 94-95; 26, 102; 27, 107; 28, 111; 29, 115; 30, 119; 31, 123; 32, 127; 33, 131.

KNEŽEVIĆ, Antun, Opet o grbu bosanskom, *Obzor* (Zagreb) 9 (1879), 251.

KOKAN, Božo, *Znakovi pobjednika (monografija crteža hrvatskih ratnih vojnih znakova)*, predgovor Dubravka Peić Čaldarović, Zagreb: Školska knjiga, 2006.

KOLARIĆ, Juraj, *Deset godina djelovanja obnovljene družbe »Braća Hrvatskoga Zmaja« (1990. – 2001.)*, Zagreb: Družba »Braća Hrvatskoga Zmaja« (Biblioteka Posebna izdanja – Monumenta Draconica 2), 2001. (»Pravilnik o zmajskim grbovima«)

KOLENDIĆ, Petar, Ćirilovski natpisi iz katoličke crkve u Liscu, *Srđ* (Dubrovnik) 2 (1903) 22, 1067-1068. [o grbu porodice Zaguranović i o grbu porodice Ohmučević]

KOLSTØ, Pål, Državni simboli u novim državama, znakovi jedinstva i podjele, *Prilozi IIS* 33 (2004), 185-208. [*ŠADINLIJA, Mesud, Jedno vještačko poglavlje o zastavi, *Prilozi IIS* 34 (2005), 275-281]

KOLSTØ, Pål, Odgovor Mesudu Šadinliji, *Prilozi IIS* 34 (2005), 283-286. [*ŠADINLIJA, Mesud, Nepopravljivo poglavlje o zastavi [na Pål Kolstø, *Odgovor Mesudu Šadinliji*, *Prilozi* 34, Sarajevo, 2005, 283-286), *Prilozi IIS* 35 (2006), 201-206]

KOLUMBIĆ, Jelena, Grbovi zadarskih plemićkih obitelji početkom druge austrijske vladavine Dalmacijom, *Radovi Zavoda za povijesne znanosti JAZU u Zadru* 26 (1979), 69-120 + 13 tab.

KOLUMBIĆ, Jelena, Grbovi trogirskih obitelji u obiteljskoj povijesti Jerolima Buffalisa, *Mogućnosti* (Split) 27 (1980), 10-11, 1141-1146.

KOLUMBIĆ, Jelena, Grbovi zadarskih plemićkih obitelji, *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru* 47 (2005), 27-98.

KOLUMBIĆ, Jelena, Ninsko plemstvo u XVII. i XVIII. stoljeću, *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru* 48 (2006), 413-437.

KOPAČ, Viktor, Motivi heraldike, simboli i sigle na novcima vojvoda i banova u srednjem vijeku, *Bilten Hrvatskog numizmatičkog društva* (Zagreb) XXI (1972).

KORDIĆ, Kornelije, Grb i zastava, Brotnjo, *Prvi zbornik*, Čitluk: Matica hrvatska Ogranak Čitluk – Općina Čitluk, 1997, 149-153.

KOS, Dušan, Grb in mit. Primer psevdokraljevskoga izročila o gospodih Svibenskih (12. – 19. stoljetje), *ZČ* 56 (2002), 3-4, 287-325.

KOS, Milko, Grb Kraljevine SHS i Grb kraljevskog dvora, u: Grbovi, *Narodna enciklopedija srpsko-hrvatsko-slovenačka*, 2, (ur. Stanoje STANOJEVIĆ), Zagreb: Bibliografski zavod d.d., 1925, 515.

KOS, Milko, O Fojničkom grbovniku i ostalim jugoslavenskim heraldičkim zbornicima, *Franjevački vjesnik* (Sarajevo) 42 (1935) 12, 353-356.

KOS, Milko, Aleks. V. Solovjev, Postanak ilirske heraldike i porodica Ohmućević, *Glasnik Skopskog naučnog društva*, knjiga XII, 1933, 79-125, *Jugoslavenski istoriski časopis* (Ljubljana – Zagreb – Beograd) 1 (1935) 3-4, 594-596.

KOSTRENIĆ, Marko, *Hrvatska pravna povijest*, (štampano kao rukopis), Zagreb: St. Kugli, s. a. [definicija heraldike, str. 36]

KÖSZEGHI, Sándor, *Cimerkönyv. Grbovnik hrvatsko-ugarskih plemića*, crteže grbova izradili: Jos. Fr. Jasvitz i O. Kelli. [rukopis u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici – Zagreb, signatura, R 6523]

KOŠČEVIĆ, Vjekoslav, Hrvatski i srpski grb, *Hrvatska sloboda* (Zagreb) 2 (1909), 192-194.

KOVAČEVIĆ, Josip, *Obiteljska zadruga plemenitih Kovačevića*, Velika Gorica: Pučko otvoreno učilište Velika Gorica, (Biblioteka Albatros – posebna izdanja, 16), 2000.

KOVAČEVIĆ, Stevan, Prve zastave iz narodnooslobodilačkog rata, *VVM* 16 (1970), 209-226.

KOVAČIĆ KOLAREVIĆ, Ružica, *Zbornik hrvatskog plemstva* [u pripremi; usp. *Golden marketing – Tehnička knjiga. Katalog 2006/2007*, Zagreb 2006, 34]

KOVAČIĆ, Joško, Grbovi na otoku Hvaru, u: *Otok Hvar*, ur. Miro M. Mihovilović, Zagreb: Matica hrvatska (Serija otoci), 1995, 450-452.

KRAGULJAC, Božena, *Stare sisačke zastave*, (katalog izložbe), Sisak: Gradski muzej, 1999.

KRALJACIĆ, Tomislav, *Kalajev režim u Bosni i Hercegovini 1882-1903*, Sarajevo: Veselin Masleša, 1987. [dio o izboru bosanskohercegovačkog zemaljskog grba, str. 210-214]

KRASNOV, Gjuro, Nepoznate sigle na bosanskim novcima Stjepana II. Tomaševića, *Numizmatičke vijesti* (Zagreb) XXVI (1983), 37, 42-47.

KRASNOV, Gjuro, Masonski znakovi u Hrvatskoj i Makedoniji, *Numizmatičke vijesti* (Zagreb) 37 (1995) 48, 199-207.

KRISTAN, Ivan, Grb Socialistične republike Slovenije, *ES* 3, Ljubljana: Mladinska knjiga, 1989, 378-379.

KRIZMANIĆ, Attilio, Lo stemma storico del comune di Sanvincenti, *Atti* 28 (1998), 357-367.

KRIZMANIĆ, Attilio, Gli stemmi di Barbana, *Atti* 29 (1999[2000]), 523-549.

KRIZOMALI, Urban, Grbovi splitskih nadpastira, *List Biskupije splitsko-makarske* (Split) 62 (1940) 11/12, 101-105.

KRNJAK, Ondina – RADOSSI, Giovanni, Notizie storico-araldiche di Pola, *Atti* 26 (1996), 115-206.

KRNJAK, Ondina – RADOSSI, Giovanni, Testimonianze e notizie storico-araldiche di Brioni, Fasana e dintorni, *Atti* 32 (2002[2003]), 301-378.

KROLL, Walter, *Heraldische Dichtung bei den Slaven. Mit einer Bibliographie zur Rezeption der Heraldik und Emblemantik bei den Slaven (16. - 18. Jh.)*, Opera Slavica. N.F.; 7, Wiesbaden 1986.

KRUHEK, Milan, Najstariji grbovi hrvatskih zemalja, *Ramski zbornik* (Zagreb) 2001, 61-65.

KUKULJEVIĆ SAKCINSKI, Ivan, *Gerbovi porodicah hervatskih*, I-II, sabrao Ivan pl. Kukuljević [rukopis u čitaonici Hrvatskog državnog arhiva – Zagreb]

KUKULJEVIĆ SAKCINSKI, Ivan, Krk i Rab, *Arkiv za povjestnicu jugoslavensku* (Zagreb) 4 (1857), 310-311. [o grbu na zvoniku sv. Lucije u Jurandvoru; izvadak je objavljen u zborniku *Bašćanska ploča* I, Zagreb 1988, 2]

KUNČIĆ, Meri, Obiteljske palače i grbovi u Splitu u 15. i 16. stoljeću, *Hrvatska revija* (Zagreb) II (2002), 4, 40-47.

KURELIĆ, Robert, Simboli statusa i moći, Kneževski pečati Celjskih grofova, *Med Srednjo Evropo in Sredozemljem, Vojetov zbornik*, (uredil Sašo Jerše, v sodelovanju z Darjo Mihelič in Petrom Štihom), Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana 2006, 61-77. [članak se temelji na neobjavljenom magistarskom radu *The Uncrowned Lion. Rank, Status, and Identity of the Last Cilli*, obranjenom na CEU Budimpešta, 16. juna 2005. godine]

KUŽIĆ, Krešimir, Migracije zagorskih obitelji navedenih u Grbovniku Korjanić-Neorić iz 1595. godine, *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru* 39 (1997), 193-210.

KUŽIĆ, Krešimir, Wappen des mittelalterlichen Adels aus Zagora (Raum zwischen Šibenik, Trogir, Split, Drniš und Sinj), *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru* 40 (1998), 43-64.

KUŽIĆ, Krešimir, Plemići s područja župe Zmina u srednjem vijeku, *Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*, 17 (1999), 5-15. (i u: *Zbornik o Zagori* 3, 1999, 7-18)

KUŽIĆ, Krešimir, Prikaz štita s gotičkim motivom na kamiku iz Brštanova, *Radovi/Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet Zadar. Razdio povijesnih znanosti* 39 (2000[2002]), 26, 99-107.

KUŽIĆ, Krešimir, Neorići i njihov grb, *Zbornik o Zagori* (Muć) 7 (2004), 229-235.

LABUS, Nenad – STOJIĆ, Mladen – ŠNAJDAR, Ivan, Grbovi obitelji koje su bile u upravnim ili vlasničkim odnosima u Klani i Škalnici, *Zbornik Društva za povjesnicu Klana – prilozi za povijest, kulturu i gospodarstvo* (Klana) 2 (1996), 171-191.

LABUS, Nenad, Riječki grb, *Rival – časopis za književnost* (Rijeka) 5 (1992), 2-4, 227-243.

LABUS, Nenad, *Rijeka: povijest bolesti (serija članaka o riječkom grbu objavljenih 1994. godine)* [dostupno na web stranici Hrvatskog grboslovnog i zastavoslovnog društva, Zagreb – <http://www.hgzd.hr/?q=hr/rijekapovbol>]

LADAN, Tomislav, *Bosanski grb*, Zagreb: Zora, 1975; LADAN, Tomislav, *Bosanski grb*, I-II, Zagreb: Mladost (Biblioteka Prizma), 1990.² [književno djelo]

LALJAK, Stjepan, Jelačićev grofovski grb, *Zaprešićki godišnjak* (Zaprešić) 10/11 (2000/2001[2002]), 27-32.

LANOVIĆ, Mihajlo, Armalisti, u: *Hrvatska Enciklopedija – Encyclopaedia Croatica*, sv. I., Zagreb: Naklada Konzorcija Hrvatske Enciklopedije, 1941., s. v.

LASZOWSKI, Emilij, Prilog k hrvatskoj sfragistici, *VHAD* n. s. I (1895), 120-136; 5 (1901), 73-86.

LASZOWSKI, Emilij, Grb plemena Mogorovića, *VHAD* n. s. 2 (1896-1897 [1897]), 21-25.

LASZOWSKI, Emilij, Pečat Sigismunda Mrnjavčiča, *Vjesnik Kr. hrvatsko-slavonsko-dalmatinskog zemaljskog arkiva* (Zagreb) 1 (1899), 122-123.

LASZOWSKI, Emilij, Grb grada Petrovaradina od g. 1751., *Vjesnik Kr. hrvatsko-slavonsko-dalmatinskog zemaljskog arkiva* (Zagreb) 1 (1899), 124-125.

LASZOWSKI, Emilij, Pečat Petra i Jurja knezova Krbavskih, *Vjesnik Kr. hrvatsko-slavonsko-dalmatinskog zemaljskog arkiva* (Zagreb) 2 (1900), 63.

LASZOWSKI, Emilij, »Artis heraldicae notitia brevis, cui privata institutione in seminario Zagrabiensi S. Josephi operam dedit, et que vertente anno scholastico publice respondit probus ac ingenuus adolescens Joannes Worsich, Styrys Luttembergensis, rhetoricae auditor, ejusdem seminarii alumnus, musicus. Zagrabiae. Typis Joannis Antonii Jandera 1772.«, *Vjesnik Kr. hrvatsko-slavonsko-dalmatinskog zemaljskog arkiva* (Zagreb) 3 (1901), 149-150.

LASZOWSKI, Emilij, Pruske zastave, darovane Hrvatskoj po kraljici Mariji Tereziji, *Vjesnik Kr. hrvatsko-slavonsko-dalmatinskog zemaljskog arkiva* (Zagreb) 4 (1902), 194.

LASZOWSKI, Emilij, Grbovnice hrvatskih županija, *Starine JAZU* 30 (1902), 212-243.

LASZOWSKI, Emilij, *Matica plemstva županije požeške, srijemske i virovičke (1745-1902)*, Zagreb 1903. [*HORVAT, Karlo, *Katolički list* (Zagreb) 54 (1903) 12, 144]

LASZOWSKI, Emilij, Grb i rodoslovje plemenitih Rittersa Vitezovića, *Vitezović* (Zagreb) I (1903) 1, 8-10.

LASZOWSKI, Emilij, Grb grada Petrovaradina, *Vitezović* (Zagreb) I (1903) 1, 12-13.

LASZOWSKI, Emilij, Hrvatsko plemstvo, *Vitezović* (Zagreb) I (1903) 2, 24-27; I (1903) 3, 40-41; I (1903) 4, 54-58; I (1903) 5, 76-79; I (1903) 6, 91-94; I (1904) 7, 103-107; I (1904) 8, 116-121; I (1904) 9, 134-140; I (1904) 10, 150-153; I (1904) 11-12, 172-178; II (1905) 1, 12-14; II (1905) 2-3, 22-26. [niz članaka u kojima se opisuju grbovi hrvatskih plemićkih porodica]

LASZOWSKI, Emilij, Plemićke porodice u Zadru god. 1793., *Vitezović* (Zagreb) I (1904) 8, 125.

LASZOWSKI, Emilij, Plemići vlastela u području grada Bosiljeva oko g. 1676., *Vitezović* (Zagreb) I (1904) 8, 125.

LASZOWSKI, Emilij, Pristojbe za proglašenje plemićkog lista na hrvatskom saboru u XVII. vijeku, *Vitezović* (Zagreb) I (1904) 9, 144.

LASZOWSKI, Emilij, Prilog krivotvorenju plemićkih listova, *Vitezović* (Zagreb) I (1904) 9, 144.

LASZOWSKI, Emilij, Posljednji popis plemića Zagrebačke županije, *Vitezović* (Zagreb) I (1904) 10, 156-158; I (1904) 11-12, 161-168.

LASZOWSKI, Emilij, Pavao Ritter-Vitezović kao heraldik i genealog, *Vitezović* (Zagreb) II (1905), 1, 2-7.

LASZOWSKI, Emilij, Pečati i grbovi, u: *Posljednji Zrinski i Frankopani*, Zagreb: Matica hrvatska, 1908.

LASZOWSKI, Emilij, Grbovnica za Luku Gaudencija Dubrovčanina od godine 1488., *Vjesnik Kr. hrvatsko-slavonsko-dalmatinskog zemaljskog arkiva* (Zagreb) 13 (1911), 188-189.

LASZOWSKI, Emilij, Grgur Majcen, hrvatski dobrotvor XVI vijeka, *Vjesnik Kr. hrvatsko-slavonsko-dalmatinskog zemaljskog arkiva* (Zagreb) 17 (1915), 318-323. [o grbovnici porodice Majcen]

LASZOWSKI, Emilij, Mihalj Dabski Zagrebčanin, barbir kralja Sigismunda 1430., *Stari i novi Zagreb* (Zagreb) I (1925), 7/8, 255. [opis grba]

LASZOWSKI, Emilij – BOJNIČIĆ ZAMOLA, Vjera – HORVAT, Rudolf, *Grbovi Jugoslavije*, Zagreb: Kava Hag d.d., 1932.

LASZOWSKI, Emilij, Grb stare hrvatske porodice Gusića od plemena Gusić na groblju u Černomlju u Kranjskoj. Hrvatska porodica Lapića u Austriji, *Jutarnji list* (Zagreb) 25 (1936), 8890, 19.

LASZOWSKI, Emilij, Grbovi podmaršala Šimunića i podmaršala Mikašinovića, *Časti i dobru zavičaja*, Zagreb 1937, 299-300.

LASZOWSKI, Emilij, Nalaz u katakombama Sv. Marka. Kameni natpisi otkrivaju nove momente prošlosti Zagreba. Značaj obnove crkve Sv. Marka. Grobna ploča »plemenitog viteza Ivana«. Grb porodice Calcinelli, zagrebačkih građana i trgovaca, *Jutarnji list* Zagreb 26 (1937), 9108, 20.

LASZOWSKI, Emilij, Grbovi Zrinskih i Frankopana u Zagrebu i Remetama, *Jutarnji list* (Zagreb) (1939), 9792.

LASZOWSKI, Emilij, Kakav će biti grb banovine Hrvatske? Hoće li to biti samo hrvatski grb (štit s kockama) ili će u grbu banovine Hrvatske biti uključeni i

grbovi hrvatskih pokrajina. Poznati naš kulturni radnik i heraldički stručnjak g. Emilije Laszowski iznosi svoje mišljenje o ovom aktuelnom pitanju, koje zanima svakog Hrvata, *Jutarnji list* (Zagreb) 28 (1939), 10029, 38-39.

LASZOWSKI, Emilij, Armales, u: *Hrvatska Enciklopedija – Encyclopaedia Croatica*, sv. I., Zagreb: Naklada Konzorcija Hrvatske Enciklopedije, 1941., s. v.

LASZOWSKI, Emilij, Poglavlje XIV. Poviestni spomenici, 8. Hrvatska sfragistika i ex librisi, u: *Naša domovina. Zbornik – knjiga I. Nezavisna Država Hrvatska: sv. 1. Hrvatska zemlja – Hrvatski narod – Hrvatska poviest – Hrvatska znanost*, (ur. Filip Lukas), Zagreb: Izdanje Glavnog ustaškog stana, 1943, 281-285.

LASZOWSKI, Emilij, Stari grbovi zemalja Nezavisne Države Hrvatske, *VHAD* n. s. 22-23 (1942-1943 [1943]), 207-221. [*bibliografiju radova E. Laszowskog vidjeti u: Velimir Deželić st., *Bibliografija književnog rada Emilija Laszowskoga (1889. – 1929.)*, (Prilog Vjesniku Kr. drž. arhiva, sv. IV/1929), Zagreb 1930, 1-23; *Bibliografija rasprava i članaka* (IV. Historija), sv. 8, Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod, 1965, 374-383]

****L'identità genealogica e araldica. Fonti, metodologie, iterdisciplinarietà, prospettive*, (atti del XXIII Congresso internazionale di scienze genealogica e araldica, Torino, Archivio di Stato, 21-26 settembre 1998), □a cura di Stefania Ricci con la collaborazione di Fabio Simonelli, vol. I-II, Roma: Ministero per i beni e le attività culturali, Ufficio centrale per i beni archivistici, 2000.

LONČARIĆ, Magdalena, *Plemstvo Županije varaždinske. Portreti, grbovi, grbovnice, rodoslovlja – Der Adel des Komitats Varaždin. Bildnisse, Wappen, Wappenbriefe, Stammbäume*, (katalog izložbe, dvojezično izdanje), Varaždin: Gradski muzej Varaždin, 1996.

LOVRENOVIĆ, Dubravko, Bosansko srednjovjekovlje u svijetlu kristijanizacije vladarske ideologije (na trećem putu tzv. »monarhijske pobožnosti«), *BF* 8 (1997), 156-193.

LOVRENOVIĆ, Dubravko, Proglašenje Bosne kraljevstvom 1377. (Pokušaj revalorizacije), *Forum Bosnae* (Sarajevo) 3-4 (1999), 227-287.

LOVRENOVIĆ, Dubravko, Fojnički grbovnik, ilirska heraldika i bosansko srednjovjekovlje, *BF* XII (2004), 21, 172-202.

LOVRENOVIĆ, Dubravko, *Na klizištu povijesti (sveta kruna ugarska i sveta kruna bosanska) 1387 – 1463*, Zagreb – Sarajevo: Synopsis, 2006. [grbovi: sl. 1, 2, 4, 8, 9, 17-21, 45-54, 62-66, 85-96, 120, 125-131, etc.]

LOVRINOVIĆ, Nikola, Jedan slučajan nalaz srednjovjekovnog novca, *Zbornik Zavičajnog muzeja*, 4, Travnik 1991, 133-138.

LUČEVNJAK, Silvija, Grobovi obitelji Pejačević – tragovi postojanja, *Našički zbornik* (Našice) 7 (2002), 183-207 + 4 str. s tab.

LUČIĆ, Melina, Hrvatski nacionalni identitet – propitkivanje znaka ili pogled u historijsku semiotiku, *AV* (Zagreb) 43 (2000), 213-217.

LUETIĆ, Josip, O državnoj zastavi dubrovačke Republike, *Pomorski zbornik* (Zadar) 5 (1967), 477-488.

LUETIĆ, Josip, Sveti Vlaho – državna zastava Dubrovačke Republike, *Croatia Christiana periodica* (Zagreb) 16 (1992), 29, 81-84.

LUETIĆ, Josip, Sveti Vlaho – državna zastava Dubrovačke Republike, *Naše more – znanstveni časopis za more i pomorstvo* (Dubrovnik) 39 (1992), 2-3-4, 81-83.

LUPIS, Vinicije B., Novopronađena zastava Sv. Vlaha u Žuljani na Pelješcu, *Naše more – znanstveni časopis za more i pomorstvo* (Dubrovnik) 44 (1997), 5/6, 283-285.

LJUBIĆ, Šime, O starom bosanskom grbu, *VHAD* II (1880), 1, 26-27.

LJUBIĆ, Šime, Staro-bosanski pečat, *VHAD* IX (1887), 4, 99-100.

LJUBOVIĆ, Blaženka – LJUBOVIĆ, Enver, *Grbovi i natpisi na kamenim spomenicima grada Senja*, Senj: Senjsko književno ognjište (Biblioteka Usponi), 1996.

LJUBOVIĆ, Enver, *Gradski i plemićki grbovi Senja*, Senj: Vlastita naklada, 1998.

LJUBOVIĆ, Enver, Nekoliko plemićkih grbova iz Gacke, *Grad Otočac* 4, (Otočac) 1998, 112-123.

LJUBOVIĆ, Enver, Stemmi delle famiglie nobili italiane di Segna, *Atti* 29 (1999), 551-587.

LJUBOVIĆ, Enver, Grb obitelji Krajač, *Usponi* (Senj) 16 (2000), 178-184.

LJUBOVIĆ, Enver, *Grbovi plemstva Gacke i Like*, Rijeka: Adamić, 2001.

LJUBOVIĆ, Enver, Heraldika u djelima Pavla Vitezovića, *Forum – mjesečnik Razreda za književnost Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti* (Zagreb) 41 (2002), 73[74], 10/12, 1190-1196.

LJUBOVIĆ, Enver, Heraldika u djelima Pavla Vitezovića, *Postignuća i trenuci – Godišnjak Srednje škole dr. Antuna Barca u Crikvenici*, br. 9, Crikvenica 2004.

LJUBOVIĆ, Enver, Heraldika u djelima Pavla Vitezovića, *Usponi*, br. 19, Senjsko književno ognjište, Senj 2004, 166-171.

LJUBOVIĆ, Enver, *Grbovi plemstva Like, Gacke i Krbave*, Zagreb: Megrad, 2003.

LJUBOVIĆ, Enver, Senjski plemići i uskoci Hreljanovići i njihovi grbovi, *SZ* 30 (2003[2004]), 149-176.

LJUBOVIĆ, Enver, Heraldčko znakovlje grba Gospičko-senjskog biskupa mons. dr. Mile Bogovića i grba Gospičko-senjske biskupije, u: *Prošlost obvezuje – povijesni korijeni Gospičko-senjske biskupije* (Zbornik biskupa Mile Bogovića), Rijeka: Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Teologija u Rijeci, 2004, 79-86.

LJUBOVIĆ, Enver, Gli stemmi delle famiglie nobili italiane di Buccari, *Atti* 34 (2004[2005]), 585-605.

LJUBOVIĆ, Enver, Grb Bunjevaca Krmpočana, *Usponi – povremenik za književnost i kulturu* (Senj) 20 (2005), 194-196.

LJUBOVIĆ, Enver, Gli stemmi dei vescovi di Segna e di Segna-Modruš Cardinalibus, Caballini e Piccardi, *Atti* 35 (2005[2006]), 487-498.

LJUBOVIĆ, Enver, Nekoliko plemićkih obitelji Vinodola i njihovi grbovi, *Vinodolski zbornik*, (Crikvenica) 11 (2006), 158-176.

LJUBOVIĆ, Enver, Senjski uskoci i plemići Vukasovići i njihovi grbovi, *SZ* 33 (2006), 63-78.

LJUBOVIĆ, Enver, Senjski uskoci i plemići Čolići i njihovi grbovi, *SZ* 33 (2006), 79-90.

LJUBOVIĆ, Enver, Grbovi i natpisi biskupa Ivana Krstitelja Ježića, *SZ* 33 (2006), 91-104.

LJUBOVIĆ, Enver, *Grbovnik Gacke, Krbave, Like, Senja i Vinodola*, Senj: Senjsko književno ognjište i vlastita naklada, 2007.

LJUBOVIĆ, Enver, Heraldličko znakovlje biskupa Ivana Krstitelja Ježića, *RTČ* 16 (2007), 395-409. [detaljan popis radova E. Ljubovića vidjeti na web stranici Zavičajnog kluba »Stajnica« (<http://www.stajnica.com/clanak.php?broj=139>)]

***M. P. M., Bosanski grb nekad i sada, *Hrvatski narodni kalendar za 1907. godinu*, Sarajevo: HKD Napredak, 1906, 54-59.

MADIRAZZA, Frano, Il Re d'armi di Traù, *Smotra dalmatinska (Zadar)* 13 (1900) 71, 1-2; 72, 1-2; 73, 1-2; 74, 1-2.

MAGDIĆ, Mile, Prilozi za poviest starih plemićkih porodica senjskih, *Starine JAZU* (Zagreb) 12 (1880), 224-229; 15 (1883), 155-167; 17 (1885), 54-76.

MAGDIĆ, Mile, Popis patricijskih i građanskih porodica senjskih od godine 1758., *Starine JAZU* (Zagreb) 17 (1885), 49-53.

MAGDIĆ, Mile, Pabirci iz arkiva grada Varaždina, *Jutarnji list* (Zagreb) 12 (1923) 4061, 25; *Narodno jedinstvo* (Varaždin) 3 (1923) 22, 2-3. [o pečatu i grbu]

MAHNIĆ (ŽVANUT), Katja, Heraldičke upodobitve Celjskih. Pomen grba pri uvećljanju politične in družbene identitete Celjskih, u: *Zbornik mednarodnega simpozija Celjski grofje, stara tema – nova spoznanja (Celje, 27. – 29. maj 1998 – Sammelband des internationalen Symposiums Die Grafen von Cilli, altes Thema – neue Erkenntnisse, Celje, 27. – 29. Mai 1998)*, ur. Rolanda Fugger Germadnik, Celje: Pokrajinski muzej, 1999, 191-200.

MAHNIĆ (ŽVANUT), Katja, *Pečati grofov Celjskih – Seals of the counts of Celje*, Ljubljana: Narodni muzej Slovenije (Viri. Gradivo za materialno kulturo Slovencev 2), 2001.

MAIXNER, Franjo, Predložak za design grba Prve zagrebačke obrtničke štedovne i predujamne zadruge. [Nacionalna i sveučilišna knjižnica – Zagreb, signatura, GZAH 7955 maix 1015]

MAKANEC, Alfred, Leopold I. Vicku Vukasoviću Senjaninu u jednoj povelji od g. 1667. na hrvatskom jeziku, *Obzor* (Zagreb) 76 (1936) 207.

MAKANEC, Alfred, Neobjelodanjena plemićka povelja. Braći Lovri i Franji Grošiću, kapetanu i vojvodi Petrinjskom, pradjedu bana Jelačića, *Obzor* (Zagreb) 79 (1939) 51, 1-2.

MALNERIČ, Martin, Grb gospode od Črnomlja. Grb Slovenske Krajine i obred ustoličenja vojvode na Gosposvetskom polju, *Obzor* (Zagreb) 68 (1927) 217, 2-3.

MANDIĆ, Dominik, Hrvatski kockasti grb – njegov postanak i upotreba tijekom stoljeća, *Hrvatska revija – Jubilarni broj Hrvatske revije* (München – Barcelona) 20 (1970), 4(80), 639-652.

MANGER, Dušan, Za očuvanje gradskih grbova, *Novo doba* (Split) 16 (1933) 239, 3.

MANO-ZISI, Đorđe, Istorija naše zastave, *Zmaj – kalendar* (Novi Sad) 1935-1936, 85-88.

MARČINKO, Mato, *Hrvatski grb, zastava i himna*, Humac: Franjevački samostan, 1990. [pseudonim Tomislav Heres]

MARČINKO, Mato, O hrvatskom grbu i zastavi, *Kršni zavičaj* (Humac) 23 (1990), 17-54. [pseudonim Tomislav Heres]

MARIĆ, Rastislav, Predstave grba na srpskom srednjovekovnom novcu, *Zbornik MS za društvene nauke* (Beograd) 13-14 (1956), 39-46.

MAROCHINO, Ivo, *Grad Bakar kroz vjekove*, Bakar: Gradski muzej, ²1982. (poglavlje: Gradski grb i zastava, str. 149-150)

MARTINOVIĆ, Denis, Plemstvo i grbovi rogozničkih rodova, *Građa i prilozima za povijest Dalmacije* (Split) 16 (2000), 329-349.

MARTINOVIĆ, Jovan J., Prilozi proučavanju genealogije i heraldike značajnijih vlasteoskih rodova u Kotoru prve polovine XIV vijeka, *Godišnjak Pomorskog muzeja u Kotoru* (Kotor) 12 (1964), 33-70.

MARUŠIĆ, Branko, *O osnovnim pitanjima srpske heraldike – O fiktivnom grbu Hercegovine*, Književna omladina Srbije, Beograd 2005.

MARUŠIĆ, Mario, Kako je Nizozemac Poels osmislio novu zastavu BiH, *Vjesnik* (Zagreb), od 17. februara 1998, 8.

MAŠIĆ, Boris, Grbovlje na kasnogotičkim pečnjacima iz zagrebačke radionice na Novoj Vesi, *Numizmatičke vijesti* (Zagreb) 44 (2002) 1(55).

MATASOVIĆ, Josip, Simboli, emblemi i slično, *Omladina* (Zagreb) 7-8 (1920), 169-170; 172-173.

MATIJEVIĆ SOKOL, Mirjana, Historijske pomoćne znanosti, u: *Enciklopedija hrvatske povijesti i kulture*, ur. Igor Karaman, Zagreb: Školska knjiga, 1980., s.v.

MATIJEVIĆ-SOKOL, Mirjana – STRČIĆ, Petar, Grbovnica Jurja Margetića (1646.), *Rijeka* (Rijeka) X (2005), 2, 129-142.

MATKOVSKI, Aleksandar, Stariot makedonski grb, *Nova Makedonija* (Skopje), od 10. marta 1968.

MATKOVSKI, Aleksandar, Heraldčko prikazivanje na Osmanskata imperija vo Evropa, *Glasnik na Institutot za nacionalna istorija* (Skopje) 13 (1969), 1-2, 137-179.

MATKOVSKI, Aleksandar, *Grbovite na Makedonija (Prilog kon makedonskata heraldika)*, Skopje: Zaednica za izdavačka dejnost pri NIP »Nova Makedonija« i Institut za nacionalna istorija – Skopje, 1970. [*ZMAJIĆ, Bartol, *AV* 15 (1972), 329-330]

MATKOVSKI, Aleksandar, Les blasons représentant l'Empire Ottoman en Europe, *Balkanica* (Beograd) 5 (1974), 245-286.

MATTERN, Günter, Wappen und Flagge von Bosnien-Herzegovina (BiH), *Schweizer Archiv für Heraldik* (Zürich) 109 (1995), 54-55.

****Matthias Corvinus und die Renaissance in Ungarn 1458-1541. Katalog des Niederösterreichischen Landesmuseums*, 118, Wien 1983.

MAŽIĆ, Matija, Grb bakarske porodice Paravić u Sušaku, Primorske novine (Sušak) 4/7/ (1938) 914, 3.

MAŽURAN, Ive, Plemičke diplome u muzejima Slavonije. Prilog našoj heraldici, *Vjesnik Muzeja Požeške kotline* (Slavonska Požega) II-III (1979), 143-178.

MAŽURANIĆ, Vladimir, *Prinosi za hrvatsko pravno-povjestni rječnik*, Zagreb 1908-1922., Zagreb ²1975.

MEDEN, Anton, Lo stemma della famiglia Brati o Bratti, *La Ricerca – Bollettino del Centro di ricerche storiche* (Trieste – Rovigno) 25-26 (1999), 12.

MEDVEDOVIĆ, Mato, Grb grada Vinkovaca, *Vjesnik Županije virovitičke* (Osijek) 30 (1921) 1, 8.

MEKANOVIĆ, Husein Sejko, Heraldčki simboli, pečati i novac bosanskoga kralja Tvrtka I. Kotromanića (1377?-1391), *Bošnjak*, Poseban prilog, god. 2, br. 4, Ljubljana 2006, str. 16.

MIEROSZOWICE (MIEROSZOWSKI), Graf Stanislaus von, Ein bosnisches Wappenbuch, *Jahrbuch des Heraldisch-genealogischen Vereines »Adler«*, Jg. VIII, Wien 1881, 33.

MILIĆ, Bruno, *Bakar – drevni grad na valovima stoljeća*, Bakar: Grad Bakar, 2003. [reprodukcije grbova]

MILIĆEVIĆ, Milić, *Grb Srbije (Razvoj kroz istoriju)*, Beograd: Službeni glasnik, 1995.

MILOŠEVIĆ, Antun, Pečat, grb i barjak (zastava) kotorski, *Glas Boke* (Kotor) 2[3] (1934) 73, 2; 74, 2.

MIMICA, Bože, *Numizmatika na povijesnom tlu Hrvatske (IV. st. pr. Krista – 1918.) – Numismatik auf dem historischen Boden Kroatiens (IV. Jh. v. Chr. – 1918)*, Rijeka: Vitagraf (Numizmatička knjižnica), 1992; ²1994.

MIRNIK, Ivan, Kuna na hrvatskim grbovima i na hrvatskom srednjovjekovnom novcu, *Veterinarska stanica – znanstveno-stručni veterinarski časopis* (Zagreb) 25 (1994), 4, 233-236.

MIRNIK, Ivan, Prilog proučavanju velikog bosanskog zlatnika, *Numizmatičke vijesti*, god. XXXIX, br. 1 (50), Hrvatsko numizmatičko društvo, Zagreb 1997, 101-109.

***mj. O grbu i pečatu grada Šibenika, *Jadranska pošta* (Split) 6 (1930), 92.

MLADIĆEVIĆ, Zlatko V, *Simboli srpske državnosti. Kratak historijski pregled heraldičkog razvoja u Srba*, Kragujevac: Vlastita naklada, 1994.

MOLNAR, Branka – BANOVAK, Andrea – MILOVAC, Danijela – STRIKOMAN, Šime, *Arma – grbovi iz fundusa Državnog arhiva u Zagrebu*, Zagreb: Zagrebačko arhivističko društvo, 2003.

MORRIS, W. Charles, *Osnove teorije o znacima*, Beograd 1975.

MRĐENOVIĆ, Dušan – PALAVESTRA, Aleksandar – SPASIĆ, Dušan, *Rodoslovne tablice i grbovi srpskih dinastija i vlastele*, Beograd: Nova knjiga, 1987, 209. [* MARJANOVIĆ-DUŠANIĆ, Smilja, IG 1-2 (1988), 147-148]

MRĐENOVIĆ, Dušan – PALAVESTRA, Aleksandar – SPASIĆ, Dušan, *Rodoslovne tablice i grbovi srpskih dinastija i vlastele*, (2. dopunjeno i prošireno izdanje), Beograd: Bata, 1991.

MRVALJEVIĆ, Đuro, Jedan nepoznati rodoslov, *Zapisi* (Cetinje), II (1928), 2, 107-112. [rodoslov se odnosi na vladajuću kuću Kotromanića, posebno na nasljednike kralja Dabiše]

MULIĆ, Jusuf, *Papirni novac na tlu Bosne i Hercegovine od 1918. godine do danas – Paper money in the territory of Bosnia and Herzegovina from 1918 to the present*, Sarajevo: Historijski muzej Bosne i Hercegovine, 2000.

****Municipia (Wapen der Municipien der Städte, Marktstellen etc. etc. von Kroatien und Slavonien)* [rukopis u čitaonici Hrvatskog državnog arhiva – Zagreb]

MUSTAĆ, Ivan, Grb Dubrovačke Republike (povijesni prikaz), *Građa i prilozi za povijest Dalmacije 12 != Božić-Bužančić zbornik/* (1996), 207-212.

***N. N., Stari grb bosanski, *Naše doba* (Novi Sad) VI (1890), 68.

***N. N., Grb – porijeklo simbola, *Svijet* (Sarajevo) III (1998), 105, 48-49.

****Nacionalne i vojno-pomorske zastave*, Split: Čuvar Jadrana, 1960.

NAGY, Iván, *Magyarország családai czimerekkel és nemzékrendi táblákkal*, sv. I-XIII, Pešta 1857. – 1868.

NEDOVIĆ, Branislav, *Od Vardara pa do Triglava – upoznajmo svoju domovinu. Naši gradovi, spomenici revolucije, turistička mesta, grbovi*, Novi Sad: »Dnevnik«, 1985.

NEUBECKER, Ottfried, *Wappenkunde. Die Geschichte der Heraldik von den frühen Adelswappen bis zu den Etiketten der Neuzeit mit über 500 farbigen Illustrationen*, München: Orbis, 1991.

NEUBECKER, Ottfried, *Heraldry – sources, symbols and meaning*, London: Little Brown, 1997.

NIKOLIĆ, Vinko, Kakav je hrvatski grb?, *Hrvatska revija* (Buenos Aires) 5 (1955), 1, 111-112. [dopuna članku TROYER, Josip, Kakav je hrvatski grb?, *Hrvatska revija* (Buenos Aires) 5 (1955), 1, 111]

NIKOLIĆ, Vinko, Ovako smo mislili i predlagali 1971, *Hrvatska revija* (Zagreb) 41 (1991), 1-2, 234-237. [o hrvatskom grbu]

NIŽIĆ, Nedeljko, Trebaju li se Hrvati BiH odreći ljljana, simbola obitelji Hrvatinića?, *Nedjeljni Vjesnik* (Zagreb), od 26. IX. 1999, 19.

NIŽIĆ, Nedeljko, Trebaju li se Hrvati BiH odreći ljljana, simbola obitelji Hrvatinića?, *Hrvatski glasnik* (Tuzla) VII (1999), 83, 8.

NOMINALIS (?), *Heraldische Episteln, Carniola* (Ljubljana) 4 (1841) 42, 24-27; 77-80.

NOVAK, Josef, *Heraldika na Slovensku*, Slovenska genealogičko-heraldička zajednica pri Matici slovenskej, Ljubljana 1997.

NOVAKOVIĆ, Stojan, Heraldčki običaji u Srba u primeni i književnosti, *Godišnjica Nikole Čupića*, knj. VI, Beograd 1884, 1-141.

NOVAKOVIĆ, Stojan, Heraldčki običaji u Srba u primeni i književnosti, u: *Stojan Novaković, Istorija i tradicija*, SKZ, Kolo 75, Knjiga 496, Beograd 1982, 293-436.

****Numizmatika. Spomen izdanje 1928-1978.*, ur. Gjuro Krasnov, Zagreb: Hrvatsko numizmatičko društvo, 1978.

***O grbu Kraljevine Slavonije, *Narodne novine* (Zagreb) 61 (1895), 60.

OBAD, Marija, Paški grbovi, *Živa baština* (zbornik radova), Zadar: Visoka učiteljska škola, Zadar 2001., str. 91-103.

OBAD ŠĆITAROCI Mladen – BOJANIĆ OBAD ŠĆITAROCI, Bojana, *Dvorci i perivoji u Slavoniji (od Zagreba do Iloka)*, Zagreb: Šćitaroci, 1998. [poglavlje: Slavonsko plemstvo; usp. i lit. na str. 411-420]

ORBINI, Mavro, *Il Regno de gli Slavi hoggi corrottamente detti Schiavoni. Historia di don Mavro Orbini Ravseo abbate melitense*, Pesaro 1601.

ORBINI, Mauro, *Kraljevstvo Slovena*, (preveo Zdravko Šundrica), Beograd: SKZ, 1968.

ORBINI, Mavro, *Kraljevstvo Slavena*, (prevela Snježana Husić), Zagreb: Golden marketing – Narodne novine (Biblioteka Povijest hrvatskih političkih ideja, kolo 1., knjiga 2.), 1999.

OREŠKOVIĆ, Marko, Postanak hrvatskoga grba, *Marulić – hrvatska književna revija* (Zagreb) 29 (1996), 1, 60-62.

OSTOJIĆ, Ivan, *Benediktinci u Hrvatskoj i ostalim našim krajevima*, I-III, Split: Benediktinski priorat – Tkon kod Zadra, 1963. – 1965. [brojni prikazi grbova crkvenih osoba]

OSTOJIĆ, Tihomir, Zwei Brife an Kopitar, *AfSPh* 35 (1914) 3-4, 617. [o grbu Obrenovića]

OSWALD, Gert – KAHNT, Helmut, *Lexikon der Heraldik von Apfelkreuz bis Zwillingbalken*, (2. unveränderte Aufl.), Regenstau: Battenberg, 2006.

OŠTRIĆ, Goroslav, *Grbovi u gradu Bakru*, Rijeka: Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja, 1996.

OŠTRIĆ, Goroslav, Nastanak i razvoj zbirke Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja – Rijeka, *Muzeologija* (Zagreb) 33 (1996), 7-32.

OŠTRIĆ, Goroslav, *Monumenta heraldica. Izbor iz heraldičke baštine Primorsko-goranske županije*, Rijeka: Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja, 2002. [*PEIĆ-ČALDAROVIĆ, Dubravka, *PP* 23 (2002), 205-210]

OTOREPEC, Božo, *Srednjeveški pečati in grbi mest in trgov na Slovenskem*, Ljubljana: Slovenska matica, 1988.

OTOREPEC, Božo – JUREČIĆ, Valt F, *Zgodovina grba mesta Ljubljane*, Ljubljana: HGV Heraldica Slovenica – Slovenian Herald, 1994.

OZRETIĆ, Onorato, Paludi di Spalato, *Bullettino di archeologia e storia dal-mata* (Spalato) 3 (1880) 2, 23-28; 6, 84-88; 8, 120-122; 12, 185-188; 4 (1881) 2, 25-26; 3, 40-43; 5 (1882) 11, 166-170. [opis grbova s nadgrobnih ploča]

PALAMETA, Miroslav, Srednjovjekovni gotički pečati u Bosni i Humu, *Hercegovina*, br. 18 (10), Mostar 2004, 47-74.

PALAVERSIĆ, Pavao, Trobojnica jelšanske čitaonice, u: *Otok Hvar*, ur. Miro M. Mihovilović, Zagreb: Matica hrvatska (Serija otoci), 1995, 119.

PALAVESTRA, Aleksandar, Heraldika Stojana Novakovića, u: *Stojan Novaković, ličnost i delo*, Beograd: SANU (Naučni skupovi, knj. 77, Odeljenje istorijskih nauka, knj. 25), 1982, 293-434.

PALAVESTRA, Aleksandar, Južnoslovenska heraldika, *Tesliana* (Beograd) 1, 1 (1993), 41-46.

PALAVESTRA, Aleksandar, Londonski grbovnik i ilirska heraldika, *Danica* (Beograd) 3 (1996), 96-108.

PALAVESTRA, Aleksandar, *Beogradski grbovnik II i ilirska heraldika*, (prevod Tamara Rodvel Jovanović), Beograd: Muzej primenjene umetnosti – AIZ Dosijske, 2006.

PANDŽIĆ, Miljenko, Povijesni i suvremeni grb Slavenskog Broda (kratki povijesni pregled), *Vijesti – godišnjak Muzeja Brodskog Posavlja* (Slavonski Brod) 8 (1994), 29-31.

PAPIĆ, Mitar, Fojničko znamenje, *Oslobođenje* (Sarajevo) 7561 (1969), od 21. 06. 1969, 6.

PARAVAC, Duško, Povelje i grbovi u Doboju, *Oslobođenje* (Sarajevo) 9090 (1973), 22. 09. 1973, 5.

PASTOUREAU, Michel, Tko je kralj životinja? (preveo s francuskog Stanko Andrić), *Otium – časopis za povijest svakodnevice* (Zagreb) 5/6 (1997/1998 [1998]), 30-35.

PASTOUREAU, Michel, Boje u srednjem vijeku – sustavi vrijednosti i oblici osjećajnosti, (prevela Ivana Šojat, prijevod redigirao Stanko Andrić), *Kolo – časopis Matice hrvatske* (Zagreb) 13 (2003), 1, 185-198.

PAULETICH, Antonimo – RADOSSI, Giovanni, Stemmi de podestà e di famiglie notabili di Rovigno, u: *Antologia delle opere premiate del Concorso d'arte e di cultura »Istria Nobilissima«*, vol. III, Trieste – Fiume: Università Popolare di Trieste – Unione Italiana, 1970, 49-163.

PAVICH, Alfons, Beiträge zur Geschichte der Republik Poljica bei Spalato mit besonderer Rucksicht auf die Reihenfolge der veliki knez (Staatsoberhaupt), mit 50 Abb. im Texte/ von Alfons Pavich v. Pfaenthal, *Wissenschaftliche Mitteilungen aus Bosnien und Herzegowina*, X, Wien 1907.

PAVIČIĆ, Snježana, Crkvene zastave Hrvatskoga povijesnog muzeja, *Kaj – časopis za književnost, umjetnost i kulturu* (Zagreb) 27 (1994), 4/5, 97-104.

PAVLIČEVIĆ, Dragutin, Zagrepčani bacaju mađarske grbove, *Kaj* (Zagreb) 5 (1981), 36-41.

PAVLIČEVIĆ, Dragutin, Demonstracije i zbacivanje mađarskih grbova i zastava u Novoj Gradiški 1883., *Novogradiški zbornik* (Nova Gradiška) 1 (1986), 166-172.

PAVLOVIĆ, Alojz – PAVLOVIĆ, Eduard, *Korlat – crtica iz povijesti*, Zadar: Mjesna zajednica Korlat, 1993. [reprodukcije grbova i vojnih oznaka]

PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka – PETKOVIĆ, Milovan – TADIN, Ornata, *Ratkaji Velikotaborski u hrvatskoj povijesti i kulturi (1502. – 1793.) – u povodu 200-te obljetnice izumrća (Hrvatski povijesni muzej, grad Veliki Tabor, 11. rujna do 10. listopada 1993.)*, Desinić: Društvo »Veliki Tabor«, 1993.

PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka, *Grbovi, grbovnice, rodoslovlja (deplijan izložbe)*, Koprivnica: »Podravka« d.d. Koprivnica i Hrvatski povijesni muzej, 1996.

PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka, Zbirka heraldike i sfragistike, *Museum 1846-1996. (katalog)*, Zagreb: Hrvatski povijesni muzej, 1996, 77-86.

PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka, Muzealni aspekti heraldičke građe – na primjeru Heraldičke zbirke Hrvatskog povijesnog muzeja, *Informatica Museologica* (Zagreb) 27(1-2)/1996 (1997), 66-70.

PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka, *Grbovi, grbovnice, rodoslovlja iz fundusa Hrvatskog povijesnog muzeja (deplijan izložbe)*, Zagreb: Muzej Moslavine Kutina i Hrvatski povijesni muzej, 1997.

PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka, Plemenitaši Poznanovca u heraldičkoj zbirci Hrvatskog povijesnog muzeja, u: *Bedekovčina stara i plemenita*, Bedekovčina: Općina Bedekovčina, 1997, 183-194.

PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka, Oblici hrvatskoga državnog grba u vrijeme nacionalnog pokreta 1848/49. godine, u: *Godina 1848. u Hrvatskoj*, Zagreb: Hrvatski povijesni muzej (Katalog izložbe), 1998, 62-67.

PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka, Nastanak, struktura i perspektive razvoja heraldičke zbirke Hrvatskog povijesnog muzeja, u: *Naš Museum*, Zagreb: Arheološki muzej u Zagrebu, Hrvatski povijesni muzej i Hrvatski prirodoslovni muzej, 1998, 171-182.

PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka, Opis velikog državnog grba Austrijske Monarhije iz 1806. godine ilustriranog na zastavi kapetana Lazarića, u: *Zastava Kapetana Lazarića (katalog)*, Pazin: Muzej grada Pazina, 1999.

PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka, Heraldička ostavština grofova Celjskih na području sjeverne Hrvatske, u: *Zbornik mednarodnega simpozija Celjski grofje, stara tema – nova spoznanja (Celje, 27. – 29. maj 1998 – Sammelband des internationalen Symposiums Die Grafen von Cilli, altes Thema – neue Erkenntnisse, Celje, 27. – 29. Mai 1998)*, ur. Rolanda Fugger Germadnik, Celje: Pokrajinski muzej, 1999, 201-212.

PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka, The Influence of Historical Context on the Development of Croatian State Heraldry 14th-18th Century, u: *Généalogie & Héraldique (zbornik)*, Besançon: Fédération Française de Généalogie, 2000, 221-238.

PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka, Heraldika – zaboravljena grana povijesti, *PP* 23/2002 (2003), 205-209.

PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka, Grbovi iz Starogradske vijećnice u Zagrebu (foto: Igor Brzoja, Aleksandar Korka/ informatička obrada fotografija: Tina Popović/ Hrvatski povijesni muzej, Zagreb 2004/ dopuna, obrada za web i engleski prijevod: Željko Heimer, 2006) [dostupno na web stranicama *Hrvatskog grboslovnog i zastavoslovnog društva*, Zagreb – <http://www.hgzd.hr/?q=hr/starogradska>]

PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka, Heraldički Zagreb kao potencijalna kulturno-turistička ponuda, u: *Autentičnost i memorijalna mjesta... (zbornik)*, Kumrovec: Muzeji Hrvatskog Zagorja i Muzej »Staro selo« Kumrovec, 2005, 146-159.

PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka, Heraldika – povijesna ili aktualna društvena činjenica?, *Glasnik Hrvatskog plemićkog zbora* (Zagreb) 3 (2005), 4-6.

PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka, Mali krapinski grbovnik, u: *Monografija grada Krapine*, Krapina: Skupština grada Krapine, 2005, 130-139.

PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka, Moslavački kraj u heraldičkom fundusu Hrvatskog povijesnog muzeja, *Zbornik Moslavine* (Kutina) VII-VIII/2004-2005 (2005), 73-84.

PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka, Grbovi hrvatskog plemstva – činjenice kulturnog naslijeđa i identiteta, *PP* 25 (2006), 31, 87-100.

PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka, Heraldička građa kao izvor za povijest žena, *HZ* 59 (2006), 1-14. [potpunu bibliografiju D. Peić Čaldarović vidjeti na web stranici *Hrvatskog grboslovnog i zastavoslovnog društva*, Zagreb – <http://www.hgzd.hr/?q=dubravka>

PEIĆ ČALDAROVIĆ, Dubravka, Hrvatski grb, u: *Croatica – hrvatski udio u svjetskoj baštini*, prir. Neven Budak, sv. II, Zagreb: Profil international, 2007., str. 979-983.

PEJAČEVIĆ, Julijan, *Forschungen ueber die Familie der Freiherrn u. Grafen Pejacevich und die stammverwandten Freiherrn von Parchevich etc. etc.* /von Julian Grafen Pejacevich/ [dostupno u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici – Zagreb, signatura: RIIF-4o-31 6-1, 6-2]

PERŠIĆ Ivan, *1883-ća: uspomene na predratni Zagreb povodom 50-godišnjice buna radi mađarskih grbova (po sjećanju, novinama i knjigama onih dana napisao ~)*, Zagreb 1933.

PESKAR, R, Šentrupertska županijska cerkev v srednjem vijeku, *Zgodovinske osnove leta 1993 – 1393-1993*, Šentrupert: Župnija Šentrupert, 1993, 85-97.

PETKOVIĆ, B, Nešto o štampanju ćir. privilegija Andrije Ohmučevića, *PKJIF* 24 (1958), 1-2, 125-126.

PETRICIOLI, Sofija, Kameni grbovi grada Zadra, *Radovi Instituta JAZU* 9 (1962), 359-372. + 8 str. s tab.

PETROVIĆ, Jozo, Novac despota Stefana Lazarevića, *Narodna starina* (Zagreb) IV (1925), 11, 330-344.

PILAR, Martin, Grb Županije Severinske – Grb Županije Riečke, 1890. [Nacionalna i sveučilišna knjižnica – Zagreb, signatura, GZAH 3631 pil 47]

PINTEROVIĆ, Antun, Hrvatska renesansna kraljica Marija Habsburg u europskoj kulturi: prigodom veleizložbe »Marija Ugarska« u muzeju Catharijneconvent u Utrechtu i Noordbrabants muzeju u 's Hertogenboschu od 11. IX. do 12. XI. 1993, *Hrvatska revija* (Zagreb) 44 (1994), 1, 179-184.

PINTEROVIĆ, Antun, Kakav će biti budući službeni grb Republike Hrvatske?, *Hrvatska revija* (Zagreb) 40 (1996), 4, 607-608.

PINTEROVIĆ, Antun, O hrvatskom grboslovlju – kritički osvrt na novo izdanje priručnika »Heraldika« B. Zmajića, Zagreb, 1996., *Hrvatska revija* (Zagreb) 46 (1996), 3/4, 460-468.

***Podaci o grbu grada Broda u dokumentaciji Muzeja Brodskog Posavlja, *Vijesti – godišnjak Muzeja Brodskog Posavlja* (Slavonski Brod) 8 (1994), 32-39.

POELS, Jos, Bosnia and Herzegovina, A new »neutral« flag, *Flagmaster – The Flag Institute Bulletin* (London) 089 – spring 1998, 9-12.

POGAČNIK, Marko, Slovene National Symbols, *The National Assembly of the Republic of Slovenia*, Ljubljana: The National Assembly of the Republic of Slovenia, 1995, 45-46.

POGAČNIK, Marko – PODGORNİK, Dušan, *Uvod k skrivnosti istarske krajine – Introduction to the sacred landscape of Istria*, Maribor: vlastita naklada, 1986. [zemljopisna karta; između ostalog, podatci o nekim istarskim grbovima]

POLEC, Janko, Grb kraljevstva Ilirije, *Slovenski pravnik* (Ljubljana) 37 (1923) 3-4, 85-94.

POPOVIĆ, Marko, *Heraldički simboli na beogradskim javnim zdanjima*, Beograd 1997.

POPOVIĆ, Pera, Pečat Sv. Save nije uticao na grb obnovljene Srbije, *PKJIF*, IV, Beograd 1924, 248-250.

POPOVIĆ, Pera, O grbu kraljevine Srbije, *PKJIF* VI (1926), 104-105.

PRAUNSPERGER, Milan, Über dem Zusammenhang zwischen der Heraldik und Waffenkunde in der kroatischen Geschichte, *Glasnik heraldike* (Zagreb) II (1938) 1-2, 5-6.

PREDOVIĆ, Milko, Žumberački rod Gvozdenovići, *Žumberački kalendar* (Zagreb) 1967. [dio o opisu grba]

PREDOVIĆ, Milko, Žumberački rod Hranilovića, *Žumberački kalendar* (Zagreb) 1968. [dio o opisu grba]

****Pregled arhivskih fondova i zbirki Republike Hrvatske*, sv. I, gl. ur. Josip Kolanović, Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2006. [podatci o pojedinim heraldičkim zbirkama]

****Pregled arhivskih fondova i zbirki Republike Hrvatske. Kazala i bibliografija*, sv. II, gl. ur. Josip Kolanović, Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2007. [podatci o pojedinim heraldičkim zbirkama]

PRELOG, Milan, Grbovi, u: *Narodna enciklopedija srpsko-hrvatsko-slovenačka*, I, Zagreb: Bibliografski zavod d. d., 1927., s. v.

PRICKLER, Harald – PRICKLER, Leonhard, *Hoheitszeichen der kroatischen Gemeinden des Burgenlandes (Pestschaften, Siegel, Wappen, Gemeindefarben) – Znaki suverenosti i samostalnosti hrvatskih općin Gradišća (pečati, grbi, općinske farbe)*, Željezo/Eisenstadt: Kroatisches Kultur-und Dokumentationszentrum – Hrvatski kulturni i dokumentarni centar, 1997.

PRIJATELJ, Karol, Državni grb kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, *Časopis za zgodovino in narodopisje* (Maribor) 23 (1928), 84-87.

PRISTER, Boris, Znakovi društva Braće hrvatskog zmaja, *Numizmatičke vijesti* (Zagreb) XXXIII (1991) 1(44), 158-173.

PRISTER, Lada, u: *Povijest obitelji Zrinski. Zbornik radova sa međunarodnog znanstvenog skupa održanog u Zagrebu, 8. – 9. studenog 2004.*, Zagreb: Matica hrvatska, 2007.

PRISTER, Lada, Grb biskupa Luke na pročelju crkve Sv. Ivana Krstitelja u Kloštar Ivaniću, u: *Zbornik II. kongresa hrvatskih povjesničara umjetnosti* (Zagreb,

27. – 29. travnja 2006.), ur. Irena Kraševac, Zagreb: Institut za povijest umjetnosti, 2007, 141-146.

PUCIĆ, Orsat [Medo], Zur südslavischen Heraldik, *AfSPh* IV (1880), 2, 339-342.

PUSTERLA, Gedeone, *I nobili di Capodistria e dell'Istria*, Capodistria: Priora, 1887.

QUARANTOTTI GAMBINI, Pier Antonio, *I nobili di Rovigno e delle altre città istriane: diritti e privilegi*, Venezia: (Padova, Antoniana), 1968.

QUIRIN, Heinz, *Einführung in das Studium der mittelalterlichen Geschichte*, Braunschweig 1961.

RAČKI, Franjo, O starom bosanskom grbu, *Narodne novine* (Zagreb) XLV (1879), 199-200.

RAČKI, Franjo, O starom bosanskom grbu, *Obzor* (Zagreb) IX (1879), 204.

RAČKI, Franjo, Über das alte Wappen Bosniens, *Agramer Zeitung* (Zagreb) 54 (1879), 199; *Narodne novine* (Zagreb) 45 (1879) 199-200, 202; *Obzor* (Zagreb) 9 (1879) 204.

RAČKI, Franjo, Noch einiges über das alte bosnische Wappen, *Agramer Zeitung* (Zagreb) 54 (1879) 221-222; *Narodne novine* (Zagreb) 45 (1879) 223-225.

RAČKI, Franjo, Mein letztes Wort an Herrn I. Bojničić über das bosnische Wappen, *Beilage zur Agramer Zeitung* (Zagreb) 54 (1879), 243.

RAČKI, Franjo, Über das alte Wappen Bosniens [Zur südslavischen Heraldik], *AfSPh* 4 (1880), 2, 342-349; 5 (1880), 1, 501-510.

RAČKI, Franjo – JAGIĆ, Vatroslav, Auszüge aus der weiteren Polemik über die südslavische Heraldik [Zur südslavischen Heraldik], *AfSPh* 4 (1880), 500-512.

RAČKI, Franjo, Stari grb bosanski, *Bosansko-hercegovački istočnik* (Sarajevo) IV (1890), 9/10, 397.

RAČKI, Franjo, Stari grb bosanski, *Rad JAZU*, knj. CI, Razredi filološko-historički i filozofsko-juristički, XXX, Zagreb 1890, 127-169.

RADEKA, Milan, Grboslovlje – 240 godina Vitezovićeve i 200 godina Žefarovićeve čuvene knjige, *Novosti* (Novi Sad) 34 (1940), 355, 40-41.

RADETIĆ, Ivan, O starinah u Senju, *VHAD* 2 (1880) 1, 32. [o grbu iz 16. st.]

RADIĆ, Danka, *Grbovi i rodoslovlja grada Trogira* (Muzej grada Trogira, *Lapidarij Galerija »Cate Dujšin-Ribar«, 31. III. – 30. IV. 2004.*), *Katalog izložbe*, Trogir: Muzej grada Trogira, 2004.

RADIĆ, Danka, Grbovi i rodoslovlja grada Trogira (Muzej grada Trogira – Lapidarij, Galerija »Cate Dujšin-Ribar«, 31. 3. – 30. 4. 2004.), *Vartal – časopis za kulturu (časopis Ogranka Matice hrvatske Trogir za kulturu, društvena i gospodarska pitanja)* (Trogir) 13 (2004), 1/2, 109-113.

RADIĆ, Frano, Tobožnji Šubićev grb u Šibeniku, *Starohrvatska prosvjeta* (Knin) 4 (1898) 3-4, 119-126.

RADOJČIĆ, Nikola, Odakle je preuzeo Mavro Orbini svoj grb Bosne?, *GZM* XLI (1929), 2, 103-108.

RADOJČIĆ, Nikola, O štiti na srpskom grbu, *Glasnik Istoriskog društva u Novom Sadu*, III, Novi Sad 1930, 101-104.

RADOJČIĆ, Nikola, Srpski rukopisi u zaostavštini grofa L. F. Marsiljija, *PKJIF*, XIII, Beograd 1933, 138-139.

RADOJČIĆ, Nikola, O proučavanju naučne ostavštine Alojza Ferdinanda Marsiljija u Bolonji, *Godišnjak SKA*, XLIX, Beograd 1940, 356-367.

RADOSSI, Giovanni, Stemmi di podestà e di famiglie notabili di Montona, u: *Antologia delle opere premiate del Concorso d'arte e di cultura »Istria Nobilissima«*, vol. VIII, Trieste – Fiume: Università Popolare di Trieste – Unione Italiana, 1975, 183-222.

RADOSSI, Giovanni, Grbovi gradonačelnika i uglednih obitelji Buzeta, *Buzetski zbornik*, V, Buzet 1981.

RADOSSI, Giovanni, Stemmi di rettori e di famiglie notabili di Pinguente, *Atti* 11 (1980-1981 [1981]), 487-525.

RADOSSI, Giovanni, Stemmi di rettori e di famiglie notabili di Valle d'Istria, *Atti* 12 (1981-1982 [1982]), 359-389.

RADOSSI, Giovanni, Stemmi di rettori e di famiglie notabili di Degnano, *Atti* 13 (1982-1983 [1983]), 355-384.

RADOSSI, Giovanni, Stemmi di rettori e di famiglie notabili di Buie, *Atti* 14 (1983-1984 [1984]), 277-306.

RADOSSI, Giovanni, Stemmi di rettori e di famiglie notabili di Portole in Istria, *Atti* 15 (1984-1985 [1985]), 279-310.

RADOSSI, Giovanni, Stemmi di rettori e di famiglie notabili di Parenzo, *Atti* 16 (1985-1986 [1986]), 345-420.

RADOSSI, Giovanni, Stemmi di rettori e di famiglie notabili di Isola d'Istria, *Atti* 17 (1986-1987 [1987]), 303-357.

RADOSSI, Giovanni, Stemmi di rettori e famiglie notabili di Grisignana d'Istria, *Atti* 18 (1987-1988 [1988]), 185-239.

RADOSSI, Giovanni, Stemmi di rettori, vescovi e di famiglie notabili di Cittanova, *Atti* 19 (1988-1989 [1989]), 253-333.

RADOSSI, Giovanni, Stemmi di capitani, rettori e famiglie notabili di S. Lorenzo del Pasenatico in Istria, *Atti* 21 (1991), 187-240.

RADOSSI, Giovanni, Stemmi di Rettori e di famiglie notabili di Albona d'Istria, *Atti* 22 (1992), 177-233.

RADOSSI, Giovanni, Stemmi e notizie di famiglie di Rovigno d'Istria, *Atti* 23 (1993), 181-246.

RADOSSI, Giovanni, Notizie storico-araldiche di Docastelli, sue ville e territorio, *Atti* 25 (1995), 139-212.

RADOSSI, Giovanni, Note araldiche Buiesi, *Acta Bullerum* 1 (1999), 143-152.

RADOSSI, Giovanni, *Monumenta heraldica Iustinopolitana. Stemmi direttori, di famiglie notabili, di vescovi e della città di Capodistria*, con la collaborazione di Salvator Žitko, Fiume: Unione Italiana – Rovigno: Centro di ricerche storiche (*Collana degli Atti del Centro di ricerche storiche – Rovigno* 21) – Trieste: Università popolare, 2003.

RADOSSI, Giovanni – VORANO, Tullio, Testimonianze e notizie storico-araldiche di Fianona d'Istria, *Atti* 33 (2003[2004]), 273-330.

RADOSSI, Giovanni, L'araldica pubblica di Rovigno d'Istria, *Atti* 34 (2004[2005]), 245-393.

RADOSSI, Giovanni, Notizie storico-araldiche di Montona in Istria, *Atti* 35 (2005[2006]), 143-287.

***RAGUSINUS (?), Plemstva Ruđera Boškovića, *Glasnik heraldike* (Zagreb) 2 (1938) 1-2, 13-14.

RAINER, Pál, A Frangepán család címerváltozatai a XIV. – XVI. században, *Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei*, 18/1986, Veszprém, 1987., str. 357-364.

RAUKAR, Tomislav, *Hrvatsko srednjovjekovlje. Prostor, ljudi, ideje*, Zagreb: Školska knjiga [Biblioteka Clio Croatica] i Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta, 1997. [poglavlje 10. *Sustav znakova*, str. 226-233]

RENGJEO, Ivan, *Zlatni novac bosanskoga kralja Stjepana Tomaševića*, Sarajevo 1937.

RENGJEO, Ivan, Novci bosanskih vladara, u: *Poviest hrvatskih zemalja Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do godine 1463*, Knjiga I, HKD Napredak, Sarajevo 1942, 668-684.

RENGJEO, Ivan, Novci bosanskih banova i kraljeva, *Glasnik Hrvatskog državnog muzeja u Sarajevu* LV (1943 [1944]), 237-291.

RENGJEO, Ivan, Četverostruki dukat kralja Stjepana Tomaševića, *Hrvatski zmaj – Glasilo Viteškog reda Hrvatskoj zmaja* (Zagreb) 1944, 28-40.

RENGJEO, Ivan, Taliri kralja Matije II. (1608-1619) sa tri hrvatska grba, *Numizmatičke vijesti* (Zagreb) III (1956) 6/7, 10-15 + 1 sl. [bibliografiju radova I. Rengjea vidjeti u B. Zmajčić, Ivan Rengjeo, *HZ* 15 (1962 [1963]), 353-357]

RENGJEO, Ivan, Novci i spomenice ugarskih i austrijskih vladara s imenima i grbovima naših zemalja, *Numizmatičke vijesti* (Zagreb) V (1957) 10, 1-19 + 3 tab, 2 sl.

RENGJEO, Ivan, *Corpus der mittelalterlichen Münzen von Kroatien, Slavonien, Dalmatien und Bosnien*, Graz: Akademische Druck- und Verlagsanstalt, 1959.

RENGJEO, Ivan, Prvi hrvatski novci, *Obol – bilten Hrvatskog numizmatičkog društva* (Zagreb) XXVII (1975) [pretisak autorova rada iz kalendara *Napredak* (Sarajevo) za 1937. godinu]

RENGJEO, Ivan, Bosanski novci, (prir. Tonči Grbelja), *HM* IV (2000) 14, 249-253.

REŠETAR, Milan, Pečat, zastava i grb Dubrovačke Republike, *Dubrovnik* (Dubrovnik) 18 (1909), 30-35.

REŠETAR, Milan, *Dubrovačka numizmatika I (istoriski deo)*, Sremski Karlovci: SKA (Posebna izdanja, knj. XLVIII), 1924.

REŠETAR, Milan, *Dubrovačka numizmatika II (opisni deo)*, Beograd: SKA (Posebna izdanja, knj. LIX), 1925.

REŠETAR, Milan, Popis dubrovačkih vlasteoskih porodica, *Glasnik Dubrovačkog učenog društva Sveti Vlaho* (Dubrovnik) I (1929), 1-2.

RIA, Antonio, *Izložba fotografija Antonia Rie – grbovi Hvara (Galerija umjetnina, Split, 1993.)*, Split: Književni krug (Knjiga Mediterana), 1993.

RIMANIĆ, Mirjan, Pazinski grb na štitu austrijskih vojvoda, *Franina i Jurina – istarski kalendar za 2005* (Buzet) 83 (2004), 51, 191-193.

RIMANIĆ, Mirjan, *Pazinski grb – postanak i razvitak grba grada Pazina*, vlastita naklada, Pazin 2006.

RIMANIĆ, Mirjan, *Grb Auersperg – Herberstein: Najsloženiji kameni grb u Istri* [dostupno na web stranici *Hrvatskog grboslovnog i zastavoslovnog društva*, Zagreb – http://www.hgzd.hr/?q=hr/auersperg_herberstein]

RITTER VITEZOVIĆ, Pavao, *Banalogia sive de banatu Croatiae, cum continua banorum chronologia ab A. Ch. 576. Opera Eq. Pau. Ritter* [rukopis u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici – Zagreb]

RITTER VITEZOVIĆ, Pavao, *De aris et focis Illyriorum* [rukopis u Hrvatskom državnom arhivu/Metropolitana – Zagreb]

RITTER VITEZOVIĆ, Pavao, *Pauli Ritter Equitis Aurati Banalogia seu de Banatu Chorvatiae* [rukopis u Arhivu HAZU – Zagreb]

RITTER VITEZOVIĆ, Pavao, *Regnorum et provinciarum Illyricorum insignia genuina* [rukopis u Sveučilišnoj knjižnici u Bologni, Zbirka Luigija Marsiglia]

RITTER VITEZOVIĆ, Pavao, *Stemmatographia sive armorum Illyricorum delineatio, descriptio et restitutio authore Eqite Paulo Ritter*, Vienna 1701.

RITTER VITEZOVIĆ, Pavao, *Stemmatographiae Illyricanae liber primus*, Zagreb 1702. [reprint izdanje u knjizi: Ivo BANAC, *Grbovi biljezi identiteta*, Zagreb 1991]

****Riznica zagrebačke katedrale*, Muzejski prostor, Zagreb 1983.

RIZZI, Alberto, *Il Leone di San Marco in Istria*, Padova: Società Editrice Signum, 1998.

RIZZI, Alberto, *I leoni di San Marco. Il simbolo della Repubblica veneta nella scultura e nella pittura*, I-II, Venezia: Arsenale, 2001.

****Rodoslovlje (genealogija): časopis za genealoge*, (ur. Mladen Paver), Zagreb: Hrvatsko rodoslovno društvo »Pavao Ritter Vitezović«, 1, 1 (studeni 2006) -

ROGULJIĆ, Helena, *Poganski grbovi*, Zadar: Književni centar, 1988.

ROTHERY, Guy Cadogan, *Concise encyclopedia of heraldry*, (reprinted), London: Senate, 1995.

RUDIĆ, Srđan, Porodica Pikjelomenović i Ilirski grbovnik, *IČ XLVII* (2000), 77-87.

RUDIĆ, Srđan, Reip(ublicae) Ragusi(nae) eusq(ue) optimatum insignia – Zbornik znamenja dubravačkih porodica, *IČ LIII* (2006), 173-194.

RUDIĆ, Srđan, *Vlastela ilirskog grbovnika*, Beograd: Istorijski institut (Posebna izdanja, knj. 52), 2006. [*FILIPOVIĆ, Emir O., *Pregled – Časopis za društvena pitanja*, br. 3-4, god. LXXXVII, Sarajevo, maj-august 2007, 393-399.]

VUČETIĆ, Antonije, Dva uvjerenja dubrovačke republike o knjizi Stanislava Rupčića, *PKJIF* 8 (1925) 1-2, 157-159. [o *Rodoslovju bosanskoga...*]

RUVARAC, Dimitrije, *Evo šta ste nam krivi*, Zemun 1895. [*ŽARKO (?), Čudna družina, *Stráža*, Zagreb 19. I. 1895.]

RUVARAC, Dimitrije, *Grb Tribalije – Braničeva – Šumadije!*, Zemun: Štamparija Sime Pajića, 1896.

RUVARAC, Ilarion, O privileđijama kuće Ohmućevića-Grgurića, *GZM* II (1890), 3, 263-267.

RUVARAC, Hilarion, Die Privilegien des Hauses Ohmućević-Grgurić, *Wissenschaftliche Mittheilungen aus Bosnien und der Hercegovina*, Bd. II, Herausgegeben von bosnisch-hercegovinischen Landesmuseum in Sarajevo, Wien 1894, 215-220.

SAKAČ, Mirjana, *Grbovi naše obale*, (katalog izložbe iz fundusa Gliptoteke JAZU), Zagreb: JAZU, 1985.

SALOPEK, Hrvoje, *Stari rodovi Ogulinsko-modruške udoline (podrijetlo, povijest, rasprostranjenost, seobe i prezimena stanovništva Ogulina, Oštarija, Josipdola, Zagorja Ogulinskog, Modruša i okolnih naselja)*, Ogulin – Zagreb: MH Ogulin – Centar za kulturu Ogulin – Hrvatska matica iseljenika - Zagreb, 1999, ²2000; Ogulin – Zagreb: MH Ogulin – Hrvatska matica iseljenika - Zagreb – Hrvatsko rodoslovno društvo »Pavao Ritter Vitezović« - Zagreb, ³2007.

SAMARDŽIĆ, Aleksandar-Saša, *Crnogorski državni i dinastički grbovi*, Podgorica: Istorijski institut Crne Gore – Grafos-Crna Gora, 2006.

***Sarakin grbovnik, 1746. [rukopis u Državnom arhivu u Dubrovniku]

SASINEK, Franko Vitázoslav, Grb i zastava Ugarske, *Srbobran* (Zagreb) 13 (1896), 47.

SCHEIBELREITER, Georg, *Tiernamen und Wappenwesen*, (2. ergaenzte Aufl.), Wien – Koeln – Weimar: Boehlau, 1992.

SCHRÖDER, Francesco, *Repertorio genealogico delle famiglie confermate nobili e dei titolati nobili esistenti nelle provincie venete*, Venezia: Avisopoli, Vol. I/1830; Vol. II/1831.

SILA, Matija, Grb in pečat tržaško-koperske škofije, *Družinski prijatelj* (Trst) 2 (1905) 22, 258-259.

SIMIĆ, Milan A., Grbovi srbski zemalja i dinastija, *Glasnik' Društva srbske slovesnosti* (Beograd) 9 (1857) 341-348.

SIVRIĆ, Marijan, Grb Hieronima Ljubibratića iz 1760. godine, *Tribunia* (Tribinje) I (1975), 135-150.

SLADE ŠILOVIĆ, Roko, Carska obitelj Laskaris u Trogiru, *Narodna starina* (Zagreb) 9 (1930) 22, 216-217.

SLATER, Stephen, *The complete book of heraldry – an international history of heraldry and its contemporary uses*, London: Lorenz Books, 2002.

****Slavlje u Prugovu prigodom blagoslova zastave sv. Ante 1936*, Šibenik 1937. [dostupno u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici – Zagreb, signatura: 165.067]

****Slavnom kraljevinskom odboru Sabora ugarskoga za utanačenje manjih sjedinjenih grbova kraljevine Ugarske i Dalmacije, Hrvatske i Slavonije*, Budapest, Kraljevinski odbor Sabora kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije za utanačenje

manjih sjedinjenih grbova kraljevine Ugarske i Dalmacije, Hrvatske i Slavonije (S. l., s. a.) [dostupno u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici – Zagreb, signatura: II 28.421]

SMITH, Whitney, *Zastave i grbovi svijeta*, (prevela Neva Toplak), Delo – Globus Biblioteka Priručnici, Zagreb 1982; SMITH, Whitney, *Zastave in grbi sveta*, (prevedla Sonja Likar), Zagreb: Globus, 1982.

SMODLAKA, Josip, *Zemlje Južnih Slovena i njihovi grbovi oko god. 1330 u »Putu oko svijeta« jednoga španjolskog fratra*, Split 1931. [II. Prilog *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, sv. L, god. 1928-1929]

SMREKAR, Zdenka, *Zastava Klisa grada*, Zagreb: Knjižara St. Kugli (1939?; str. 93-115) [dostupno u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici – Zagreb, signatura: 7.326sv111]

SOLIS, Virgil, *Wappenbüchlein*, Nürnberg 1555.

SOLOVJEV, Aleksandar, O postanku srpskog grba, u: *Šišićev zbornik – Mélanges Šišić. Zbornik naučnih radova Ferdi Šišiću povodom šezdesetogodišnjice života 1869–1929 posvećuju prijatelji, štovatelji i učenici*, ur. Grga Novak, Zagreb 1929. [1930.], 537-548.

SOLOVJEV, Aleksandar, Postanak ilirske heraldike i porodica Ohmućević, *Glasnik Skopskog naučnog društva* (Skopje) XII (1932[1933]) 6, 79-110 + 15 tabl.

SOLOVJEV, Aleksandar, Zemlje Južnih Slovena i njihovi grbovi u španskom putopisu XIV. veka, *Glasnik Istorijskog društva u Novom Sadu* (Novi Sad) VI (1933) 3, 324-328.

SOLOVJEV, Aleksandar, Les emblèmes héraldiques de Byzance et les Slaves, *Annales de l'Institut Kondakov – Seminarium Kondakovianum* (Praha) VII (1935), 119-164.

SOLOVJEV, Aleksandar, Zastave Stefana Dušana nad Skopljem g. 1339, *Glasnik Skopskog naučnog društva* (Skopje) XV-XVI (1936), 9-10, 345-348.

SOLOVJEV, Aleksandar, Motiv dvoglavog orla u našim starim spomenicima, *Umetnički pregled* (Beograd) I (1938), 4, 108-109.

SOLOVJEV, Aleksandar, Jugoslovenski heraldički zbornici u Bologni, *Novosti* (Novi Sad) 33 (1939) 98, VIII.

SOLOVJEV, Aleksandar, Prinosi za bosansku i ilirsku heraldiku, *GZM* n. s. A IX-X (1954), 87-137. [*IVKOVIĆ, Milka: IG 3-4, Beograd 1955, 161-163.]

SOLOVJEV, Aleksandar, Istorija srpskog grba, *Srpska misao* (Melburn) III (1958) 5.

SOLOVJEV, Aleksandar, Les armoriaux illyriens et la famille Ohmuchiévich, *Recueil du congrés héraldique*, Berne, 1968, 126-132.

SOLOVJEV, Aleksandar, *Istorija srpskog grba i drugi heraldički radovi (priredio Aleksandar Palavestra)*, Beograd: Pravni fakultet u Beogradu/AIZ Dosije, 2000. [*CVIJIĆ, Anđelka, *Politik* (Beograd) 24. 12. 2000; ĆIRKOVIĆ, Sima, *PKJIF* 65-66 (1999-2000), 205-207; ATLAGIĆ, Marko, *VIG* 50, 1/3 (2000), 129-132.]

SOPTA, Jozo, Grb Kopčića u klasturu samostana Male braće u Dubrovniku, *Naša ognjišta* (Tomislavgrad) XXVII (1997), 237, 14.

SRĐANOVIĆ, Mile, Povodom natječaja za grb Federacije – Liljan – Državni ili nacionalni simbol?, *Slobodna Bosna* (Sarajevo), od 12. 01. 1996.

SRĐANOVIĆ, Mile, Lične, dvolične i trogrbe zastave, *Svijet* (Sarajevo) III (1998), 90, 16-18.

SRKULJ, Stjepan, Priča o hrvatskom grbu, *Mladost* (Zagreb) 5 (1925) 5, 144.

SRŠAN, Stjepan, Povijesni grb Broda na Savi (Slavonskog Broda), u: *Zbornik radova sa Znanstvenog skupa o Slavonskom Brodu (u povodu 750. obljetnice prvoga pisanog spomena imena Broda, održanog od 13. do 15. listopada 1994. u Slavonskom Brodu)*, ur. Zlata Živaković-Kerže, Slavonski Brod: Hrvatski institut za povijest - Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje i Muzej brodskog Posavlja, 2000, 199-212.

STANČIĆ, Nikša (ur.), *Hrvatski narodni preporod (1790. – 1848.). Hrvatska u vrijeme Ilirskog pokreta (Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb, 17. XII. 1985. – 17. III. 1986.)*, Zagreb: Povijesni muzej Hrvatske – Muzej za umjetnost i obrt – Muzej grada Zagreba – Globus, 1985. [o grbu iliraca i dio o opisima predmeta s ilirskom heraldikom]

STANIČ, Rinaldo – JAKOPIČ, Tadej – LEČNIK, Anton, *Osnove heraldike in istovetnostni simboli slovenskih občin*, Ljubljana: Lečnik (Heraldica Slovenica), 2005.

STANOJEVIĆ, Stanoje, Naše zastave u srednjem veku, *Politika* (Beograd), od 6. 1. 1930.

STANOJEVIĆ, Stanoje, O srpskom grbu, *Politika* (Beograd), od 6. 1. 1930.

STANOJEVIĆ, Stanoje, O srpskom grbu, *Glasnik istoriskog društva u Novom Sadu* (Novi Sad) III (1930), 98-101.

***Starobosansko obilježje (Prijedlog grba i zastave Bosne i Hercegovine), *Oslobođenje* (Sarajevo) 48/15565, od 18.10. 1991, 1.

STEINDORFF, Ludwig, *Kroatien. Vom Mittelalter bis zum Gegenwart*, Verlag Friedrich Pustet – Ost und Südosteuropa-Geschichte der Länder und Völker, Regensburg – München, 2001. [o hrvatskom grbu u uvodnom dijelu knjige]

****Stemmata seu scuta Gentilitia. Cura sumptibusque Ludovici Gaj collecta.* Sv. 1, A-J; Sv. 2, K-Z + dodaci [rukopis u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici – Zagreb, signatura, R 3319]

STEVOVIĆ, Ljubomir, Srpski grb i himna u XX veku? (1), *Drama*, 1, Beograd, 2002.

STEVOVIĆ, Ljubomir, Srpska heraldika u doba Nemanjića, *Mitropolije Cetinjska*, god. XIV, Božić 2004, br. 153.

STEVOVIĆ, Ljubomir, Koreni srpske heraldike, *Anarheologija - elektronski časopis*, br. 6.

STOJAKOVIĆ, Slobodanka, Zajednički novac despota Đurđa Brankovića i bosanskog kralja Tomaša Ostojića iz kovnice Srebrenica, *Dinar* (Beograd) 14 (2000), 17-19.

STOJIĆ, Mladen – LABUS, Nenad, Grbovi bakarskog plemstva, *Bakarski zbornik* (Bakar) 2 (1996), 5-62.

STOJIC, Mladen – LABUS, Nenad, Grbovi u gradu Bakru, *Bakarski zbornik* (Bakar) 3 (1997), 5-32.

STOJIC, Mladen, Grb i zastava Općine Malinska-Dubašnica, *Naši zvoni – glasilo Općine Malinska-Dubašnica* (Malinska) I (1998) 2, 3.

STRATIMIROVIĆ, Gjorgje, Starinski grb u Korčuli, u: *Bulićev zbornik – Strena Buliciana. Naučni prilozi posvećeni Franu Buliću prigodom LXXV. godišnjice njegova života od učenika i prijatelja, IV. oktobra MCMXXI.*, Zagreb – Split 1924, 675-676.

STRČIĆ, Petar, Krčki knezovi i otok Krk od kraja XII do kraja XIII stoljeća, u: MARGETIĆ, Lujo – STRČIĆ, Petar, *Krčki (Vrbanski) statut iz 1388.*, Krk: Povijesno društvo otoka Krka (*Krčki zbornik*, sv. 10. Posebno izdanje, sv. 12), 1988. [Grb i pečat Krčkih knezova, str. 40.]

STRČIĆ, Petar, Grbovi naše obale. Izložba Gliptoteke JAZU, Zagreb 1985, *AV* 30 (1987 [1988]) 31, 185-186.

STRČIĆ, Petar, Grb Zagreba na zlatniku i srebrnjaku, *AV* 31 (1988 [1989]) 32, 216.

STRČIĆ, Petar, Doprinos stručnoj i znanstvenoj literaturi, *Novi list* (Rijeka) XLIV, od 1. 11. 1990. [o Marijanu Grakaliću]

STRČIĆ, Petar, Šest umjesto pet zvijezda (krakova!) Na posljednjoj sjednici Skupštine općine Krk usvojen novi grb Općine, *Krčke novine* (Krk) X (1992), 96.

STRČIĆ, Petar, Otkad je šahovnica na crkvi Sv. Lucije u Jurandvoru?, *Krčki kalendar 1997*, Krk 1996, 56-61.

STRČIĆ, Petar, Je li »šahovnica« na tornju crkve sv. Lucije u Jurandvoru na o. Krku iz ranoga srednjega vijeka, iz 15. ili iz 19. stoljeća, *HZ* XLIX (1996 [1997]), 278.

STRÖHL, Hugo Gerard, *Österreichisch-Ungarische Wappenrolle*, Wien: Kunstverlag A. Schroll & Co, 1890. [i druga izdanja]

STRÖHL, Hugo Gerard, *Die neuen österreichischen, ungarischen und gemeinsamen Wappen*, Wien: Kais.-Kön. Hof- u. Staatsdr., 1917.

STRÖHL, Hugo Gerard, *Heraldischer Atlas (eine Sammlung von heraldischen Musterblättern für Künstler, Gewerbetreibende, sowie für Freunde der Wappenkunde)*, Offenbach am Main: PHV, Phaleristischer Verl. Autengruber und Hrdina, 2000. [reprint prema izdanju Stuttgart: Hoffmann, 1899]

STRÖHL, Hugo Gerard, *Städte-Wappen von Österreich-Ungarn*, Wien: Archiv Verlag, 2002. [reprint izdanja iz 1904]

STUMPF, Johan, *Gemeiner lobl. Egnoschaft, Stetten, Landen, Völkern Chronik...*, 1548., prema *Deutscher Herold* (Berlin) VII (1915) [o hrvatskom grbu]

SUBOTIĆ, Jovan, Tolkovanje serbijskog grba i zastave, *Srbski narodni list* (Pešta) 33 (1840), V, 15. 8. 1840, 261-263.

SULEJMANAGIĆ, Amer, Predlozi za novčanice BiH i periodu od 1994. do 1998. godine, *Dinar*, br. 28, Beograd 2007, 36-39.

SULEJMANAGIĆ, Amer, Pobjoy izdanja kovanica Bosne i Hercegovine, *Dinar*, br. 26, Beograd 2006, 35-38.

ŠALIĆ, Tomo, Grbovi i zastave Vukovarsko-srijemske županije i njezinih gradova, *Godišnjak za kulturu, umjetnost i društvena pitanja – Ogranak Matice hrvatske Vinkovci* (Vinkovci) 13 (1995), 185-192 + 16 str. s tab.

ŠAMŠALOVIĆ, Gustav, Šahovsko polje u heraldici srednjega vijeka, *Nastavni vjesnik* (Zagreb) 34 (1925-1926), 43-44.

ŠAMŠALOVIĆ, Gustav, Das schachbrettartige Wappen Kroatiens, *Kleinere germanistische und kulturhistorische Abhandlungen von Prof. Dr. Gustav Šamšalović*, Zagreb 1943, 26-28.

ŠEGVIĆ, Kerubin, Heraldika, *Hrvatski list* (Osijek) 7 (1926) 26, 2. [opis grbova pojedinih hrvatskih gradova]

ŠEPER, Mirko, Heraldika, *Enciklopedija likovnih umjetnosti* 2 (D-Ini), Zagreb: Izdanje i naklada LZ FNRJ, 1962.

ŠERCER, Marija – BREGOVAC-PISK, Marina – BOROŠAK MARIJANOVIĆ, Jelena, *Znamenja vlasti i časti u Hrvatskoj u 19. stoljeću*, Zagreb: Hrvatski povijesni muzej (Katalog izložbe), 1993.

ŠIDAK, Jaroslav, Iz bosanske srednjovjekovne numizmatike, *GID BiH*, god. VI, Sarajevo 1954, 45-53.

ŠIDAK, Jaroslav, Iz bosanske srednjovjekovne numizmatike (Prilog pitanju o velikom bosanskom zlatniku), *GID BiH*, god. VII, Sarajevo 1955, 95-101.

ŠIMČIK, Antun, Pleme Gušića i njegov grb, *Lički zbornik* (Gospić) 3 (1938) 6, 22-24.

ŠIŠIĆ, Ferdo, O starom hrvatskom novcu, *Narodne novine* (Zagreb) 63 (1897) 165-166.

ŠIŠIĆ, Ferdo, Pavao Ritter Vitezović (Prigodom 250-godišnjice njegova rođenja), *Narodne novine* (Zagreb) 68 (1902) 250; 252.

ŠIŠIĆ, Ferdo, Starine – knjiga XXX. Izdala Jugoslavenska akademija, *Narodne novine* (Zagreb) 69 (1903) 88. [prikaz nekoliko heraldičkih radova]

ŠIŠIĆ, Ferdo, O srpskom grbu, *Brankovo kolo* (Sremski Karlovci) 15 (1909) 8, 113-117; *Obzor* (Zagreb) 50 (1909) 51, 1-2; *Savremenik* (Zagreb) 4 (1909) 2, 65-70; *Srbobran* (Zagreb) 26 (1909), 27.

ŠIŠIĆ, Ferdo, *Dokumenti o postanku Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca 1914. – 1919.*, Zagreb 1920. [o državnom grbu]

ŠIŠIĆ, Ferdo, Knezovi Gorjanski (Prilog prošlosti našega plemstva u srednjem vijeku), *Narodne novine* (Zagreb) 70 (1904) 4; 5; *Novosti* (Zagreb) (1936) 357.

ŠIŠIĆ, Ferdo, *Pregled povijesti hrvatskoga naroda*, priredio Jaroslav Šidak, MH, Zagreb 1962. i druga izdanja [poglavlje B, dio XIII, *Novčarstvo i grbovi*]

ŠKOBALJ, Ante, *Obredne gomile (na temelju arheoloških nalaza povijesno-teološka rasprava o religiji i magiji)*, Sveti Križ na Čiovu: A. Škobalj, 1970; Trogir: Ogranak Matice hrvatske Trogir, ²1999. [o dijelovima hrvatskog grba]

ŠKRABIĆ, Ante, Makarski grb, *Makarska rivijera* (Makarska) XIX (1992), 319, 5.

ŠKRABIĆ, Ante, Grb Ivičevića, *Makarska rivijera* (Makarska) XIX (1992), 320, 6.

- ŠKRABIĆ, Ante, Grb Alačevića, *Makarska rivijera* (Makarska) XIX (1992), 321, 5.
- ŠKRABIĆ, Ante, Grb Pavlovića Lučića, *Makarska rivijera* (Makarska) XIX (1992), 323, 5.
- ŠKRABIĆ, Ante, Grb obitelji Kačić Peko, *Makarska rivijera* (Makarska) XX (1993) 329 i 320, 10.
- ŠKRABIĆ, Ante, Grb obitelji Ivaniševića, *Makarsko primorje* (Makarska) I (1995), 8, 19.
- ŠKRABIĆ, Ante, Grb Vjekoslava Cezara Pavišića, *Makarsko primorje* (Makarska) I (1995), 5, 17.
- ŠKRABIĆ, Ante, Biskupski grb Marijana Lišnjića, *Makarsko primorje* (Makarska) II (1996), 16, 17.
- ŠKRABIĆ, Ante, Grb obitelji Rismondo, *Makarsko primorje* (Makarska) II (1996), 14, 20.
- ŠKRABIĆ, Ante, Rendićev grbovnik, *Makarsko primorje* (Makarska) II (1996), 20, 19.
- ŠKRIVANIĆ, Gavro, Podaci o jugoslavenskim zemljama na karti fra Maura II Mappamondo (1459), *Monumenta cartographica Jugoslaviae II*, Beograd 1979, 27-32.
- ŠOLA, Ivica – GEIGER, Vladimir, Nacrti Bele Čikoša Sesije za zastavu Hrvatskog pjevačkog društva »Preradović« u Đakovu iz 1921. godine, *Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske* (Zagreb) 41 (1992), 1-4, 26-28.
- ŠPERANDA, Mirjana, *Zastave povijesne zbirke Gradskog muzeja Požega*, Požega: Grad Požega – Gradski muzej Požega, 2003.
- TALIJA, Urban, Franjevački grb, *Franjevački vjesnik* (Sarajevo) 34 (1927) 8, 177.
- TANODI, Zlatko, Grb grada Varaždina, *Hrvatsko jedinstvo* (Varaždin) 3 (1939) 115, 8.
- THALLÓCZY, Ljudevit, Vojvoda Hrvoja i njegov grb, *GZM IV* (1892), 1-4, 170-187.
- THALLÓCZY, Ludwig, Herzog Hervoja und sein Wappen, *Wissenschaftliche Mittheilungen aus Bosnien und der Hercegovina*, Band II, Wien 1894, 108-124.
- THALLÓCZY, Lajos, *Bosnyák és Szerb élet-és nemzedékrajzi tanulmányok*, Budapest: Franklin, 1909.
- THALLÓCZY, Ludwig von, *Studien zur Geschichte Bosniens und Serbiens im Mittelalter*, München – Leipzig: Duncker & Humblot, 1914. [poglavlje *Südslavische heraldische Studien*, 263-322]
- TOMIČIĆ, Stjepan, Renuus rex iustus, *Hrvatska straža* (Zagreb) 10 (1938) 291, 22-23. [o grbu kralja Renéa d'Anjoua iz 15. st. na otoku Šipanu]
- TOMOVIĆ, Gordana, Pomorska karta Angelina Dulcerta iz 1339. g., *IC*, knj. XIX, Beograd 1972, 79-99.
- TOPLIŠEK, Janez, *Rodoslovje: genealogija kot znanost in hobi (kako izdelati rodovnik, priporočila za rodoslovno delo, kje najti rodoslovne vire)*, Trzin: samozal. J. Toplišek, 2004.

TRALJIĆ Seid M., Palinićev bosanski zbornik, *Zbornik JAZU* 1 (1954), 169-187.

TRIFUNOVIĆ, Sandra, *Heraldika – vizuelni identitet Vojvodine*, Novi Sad: Centar za političko obrazovanje, 2002.

TROYER, Josip, Kakav je hrvatski grb?, *Hrvatska revija* (Buenos Aires) 5 (1955), 1, 111.

TROYER, Josip, Kakav je hrvatski grb? Grb na krovu crkve sv. Marka u Zagrebu, *Hrvatska revija* (Buenos Aires) 5 (1955), 4, 589-590.

TRUHELKA, Ćiro, Dva heraldička spomenika iz Bosne, *GZM* I (1889) 2, 73-76.

TRUHELKA, Ćiro, Ko je bio slikar Fojničkog grbovnika?, *GZM* I (1889) 2/4-6, 86-90.

TRUHELKA, Ćiro, Starobosanski mramorovi, *GZM*, god. III, Sarajevo 1891, 368-387.

TRUHELKA, Ćiro, Bosanski, srpski i bugarski novci zemaljskog muzeja u Sarajevu, *GZM*, god. VI, Sarajevo 1894, 389-410.

TRUHELKA, Ćiro, Der Maler des Wappenbuches von Fojnica, *Wissenschaftliche Mittheilungen aus Bosnien und der Herzegovina*, Band II, Wien 1894, 337-341.

TRUHELKA, Ćiro, Slavonski banovci. Prinos hrvatskoj numizmatici, *GZM*, IX, 1/3, Sarajevo 1897.

TUTIŠ, Vesna – SUŠIĆ, Goran, Koja je krčka sova?, *Krčki kalendar 1995*, Rijeka 1994, 150-154. [o simbolu sove u krčkom grbu]

***Uredba sa zakonskom snagom o upotrebi privremenog grba i zastave Republike Bosne i Hercegovine, *Službeni list R BiH* (Sarajevo) I (1992) 15, 5. 9. 1992, 361.

***Uredba sa zakonskom snagom o utvrđivanju privremenog grba i zastave Republike Bosne i Hercegovine, *Službeni list R BiH* (Sarajevo) I (1992) 4, 20. 5. 1992, 141.

***Ustavni zakon o zastavi, grbu i himni Republike Srpske, *Službeni glasnik Republike Srpske*, br. 19, god. I, 18. 12. 1992, 787.

VAJAY, Szabolcs de, »Das Archiregnum Hungaricum« und seine Wappensymbolik in der Ideenwelt des Mittelalters, u: *Ueberlieferung und Auftrag. Festschrift für Michael de Ferdinandy zum sechzigsten Geburtstag 5. Okt. 1972*, (ed. J.G. Farkas), Wiesbaden: Guido Pressler, 1972, 647-667.

VALENTIĆ, Mirko, *Pojava, tumačenje i razvitak grbova u Hrvatskoj*, Zagreb: Povijesni muzej Hrvatske (Predavanja 9), 1967.

VALENTIĆ, Mirko, *Kameni spomenici Hrvatske (XIII-XIX stoljeća)*, Zagreb: Povijesni muzej Hrvatske (Katalog muzejskih zbirki 2), 1969.

VALENTIĆ, Mirko – PRISTER, Lada, *Zbirka kamenih spomenika*, II. dopunjeno izdanje, Zagreb: Hrvatski povijesni muzej (Katalog muzejskih zbirki 36), 2002.

VALTROVIĆ, Mihailo, Altbosnische und verwandte Denkmäler, von Vid Vuletić-Vukasović, k. k. Professor im Curzola, Wien 1894., *Starinar* (Beograd) 11 (1894) 1-2, 66-68.

VALVASOR, Johann Weichard (VALVASOR, Janez Vajkard), *Die Ehre dess Hertzogthums Crain, das ist, Wahre, gründliche, und recht eigentliche Belegen- und Beschaffenheit dieses Römisch-Keyserlichen herrlichen Erblandes*, Nürnberg 1689.

VALVASOR, Johann Weichard (VALVASOR, Janez Vajkard) – RAMSCHISL, Bartholomaeus, *Opus insignium armorumque Regum et Regnorum nec non tam aliorum quam et Carnioliae Principum, Baronum, nobilium, ciuitatum et oppidorum etc.* – *Das grosse Wappenbuch*, Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, I-II, 1993. [pretisak iz 1688]

VEGO, Marko, Otvorena je izložba srednjovjekovnih povelja i pečata Bosne i Hercegovine, *Oslobođenje* (Sarajevo) 1867 (1952), od 19. X. 1952, 4.

VEKARIĆ, Nenad, *Pelješki rodovi* (A-K), Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 1995.

VEKARIĆ, Nenad, *Pelješki rodovi* (L-Ž), Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 1996.

VEKARIĆ, Nenad – JURICA, Antun, *Lastovski rodovi*, Dubrovnik – Zagreb: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 2006.

VESNAVER, Giovanni, Stemmi e iscrizioni venete di Portole nell'Istria, *Atti e memorie della Società istriana di archeologia e storia patria* (Poreč) 12 (1895) 11/3-4, 385-411. [grbovi i natpisi iz Oprtlja]

VIDOVICH, R. de, *Albo d'oro delle famiglie nobili patrizie e illustri presenti nel territorio del Regno di Dalmazia – aggiornato all' a. d. XXIV*, Trieste: Fondazione Rustia Traine, 2004.

VINAVER, Vuk, Misterija oko jednog našeg zlatnika, *Istorijski zapisi*, god. XIV, knj. XVIII, br. 4, Cetinje 1961, 708-712. (O navodnom zlatniku hercega Vlatka Kosače)

VINKOV, Ivan, Stare značke Vinkovačkih udruga, *Godišnjak za kulturu, umjetnost i društvena pitanja*, 14, MH Vinkovci, Vinkovci 1996.

VISINTIN, Denis, *Pazinski grbovi*, Pazin: Muzej grada Pazina i Pučko otvoreno učilište, 2004.

VIŠKANIĆ, Damir, Brsečka heraldika, *Vjesnik Povijesnog arhiva Rijeka* (Rijeka) 38 (1996), 222-237.

***Vitezović – mjesecnik za genealogiju, biografiju, heraldiku i sfragistiku, (ur. Emilij LASZOWSKI), Zagreb: Tiskara C. Albrecht (J. Wittasek), I/1903-1904; II/1905. [god. 1, br.1 (srpanj 1903) – god. 2, br. 2/3 (srpanj 1905)]

VLAČIĆ, Vinko, Uz izložbu srednjovjekovnih grbova i pečata Bosne i Hercegovine, *Oslobođenje* (Sarajevo) IX (1898), 22. 11. 1952, 4.

VLADIĆ, Jeronim, Postanak franjevačkoga grba, *Franjevački glasnik* (Sarajevo) 15 (1901) 18, 282-283.

VLAHOVIĆ, Biserka, *Povijesne zastave dobrovoljnih vatrogasnih društava Republike Hrvatske (katalog izložbe priređene povodom XIII. međunarodnog natjecanja i XV. međunarodnog natjecanja vatrogasne mladeži, Hrvatsko narodno kazalište, Varaždin, 18. – 24. srpnja 2005.)*, Varaždin: Gradska vatrogasna zajednica i Varaždinske Toplice, 2005.

VOJE, Ignacij, Katarina Celjska - Kotromanićka in njen pečat, *Celjski zbornik 1977-1981*, Celje 1982, 287-292.

VONDRAČEK-MESAR, Jagoda, Koza u grbu Istre (prilog poznavanju povijesne pozadine grba i istarskog kozarstva), *Studia ethnologica Croatica* (Zagreb) 10/11 (1998/1999[2002]), 7-28.

VORŠIĆ, Ivan, *Artis heraldicae notitia brevis, cui privata institutione in seminario Zagrabieni S. Josephi operam dedit, et que vertente anno scholastico publice respondit probus, ac ingennus adolescens Joannes Worsich, Styrys Luttembergensis, rhetoricae auditor, ejusdem seminarii alumnus, musicus*. Zagrabiae: Typis Joannis Antonii Jandera 1772.

VUČEVAC BAJT, Vesna – GREGURIĆ GRAČNER, Gordana, Životinje kao heraldički elementi u grbovima plemstva u Slavoniji od 1700. – 1918. godine, *PP* 20 (2001[2002]), 21, 161-170.

VUKELIĆ, Verica, Redizajn grba Slavonskog Broda, *Vijesti – godišnjak Muzeja Brodskog Posavlja* (Slavonski Brod) 8 (1994), 42-45.

VULETIĆ-VUKASOVIĆ, Vid, Latinski natpisi na Trstenomu (Cannosa) u Dubrovniku, *Slovinac* (Dubrovnik) 4 (1881) 23, 487. [o grbu s kuće M. Sladjenke]

VULETIĆ-VUKASOVIĆ, Vid, Natpis u Slanom kod Dubrovnika od g. 1420., *VHAD* 4 (1882) 1, 23; *GZM* 2 (1890) IV/10-12, 385-386. [o grbu porodice Gradi]

VULETIĆ-VUKASOVIĆ, Vid, Žrnovo di Curzola, *Bullettino di archeologia e storia dalmata* (Split) 5 (1882) 8, 120-121; 11 (1888) 5, 74-76; 6, 88-90; 8, 120-121; 9, 132-133; 15 (1892) 6, 85. [o grbovima]

VULETIĆ-VUKASOVIĆ, Vid, Bol, *Bullettino di archeologia e storia dalmata* (Split) 6 (1883) 9, 141-143; 10, 155-156. [o grbovima]

VULETIĆ-VUKASOVIĆ, Vid, Grbovi bosanskoga jali srpskoga postanka u Korčuli (u Dalmaciji), *Starinar* (Beograd) 5 (1888) 1, 22-24 + 1 tabl.

VULETIĆ-VUKASOVIĆ, Vid, Starobosanski grb u Gracu (Hercegovina), *Starinar* (Beograd) 6 (1889) 1, 7-8.

VULETIĆ-VUKASOVIĆ, Vid, Grbovi Ohmučevići u Slanomu (Dalmacija), *GZM* II (1890) 1/1-3, 40-42.

VULETIĆ-VUKASOVIĆ, Vid, Hrvatski natpis u gradu Korčuli, *Bullettino di archeologia e storia dalmata* (Split) 13 (1890) 7, 105-107; 8, 120-124. [o grbu F. Manole]

VULETIĆ-VUKASOVIĆ, Vid, Spanići na otoku Korčuli u Dalmaciji, *Starinar* (Beograd) 7 (1890) 2, 42-52 + 2 tabl. [opis 6 grbova obitelji Spanić]

VULETIĆ-VUKASOVIĆ, Vid, Rodoslovlje porodice Ohmučevića, plemenite gospode bosanske, *GZM* XVI (1904), 3, 367-374.

VULETIĆ-VUKASOVIĆ, Vid, Dva grba, *Vitezović* I (1904) 11-12, 178-180.

VULIĆ, Tonko, Moje rješenje zastave Bosne i Hercegovine tamošnji narodi nisu prihvatili pa sam svjestan da je ono samo privremeno, *Nacional* (Zagreb), 25. februar 1998, 24 + 41. [interview sa Josom Poelsom]

WELLNER, B, O zlatnom srpskom novcu (kneza Lazara) našastu u Bosni, *VHAD* I (1879), 126.

WENZEL, Marijan, *Ukrasni motivi na stećcima*, Sarajevo: Veselin Masleša (Biblioteka Kulturno nasljeđe), 1965.

WENZEL, Marijan, Štitovi i grbovi na stećcima, *VVM* 11-12 (1966), 89-108.

WENZEL, Marijan, Two medieval rings in the Zavičajni muzej Trebinje, *Tri-bunia* (Trebinje) 6 (1982), 47-78.

WENZEL, Marijan, *Bosanski stil na stećcima i metalu*, Sarajevo: Sarajevo Publishing, 1999.

WERTNER, Dr. Moritz, Glossen zur bosnischen Genealogie, *Jahrbuch des Heraldisch-genealogischen Vereines »Adler«*, Jg. XVI/XVII, Wien 1890, 213.

WOODCOCK, Thomas – ROBINSON, John Martin, *The Oxford guide to heraldry*, Oxford: Oxford University Press, 1990.

***Zakon o grbu Bosne i Hercegovine, *Službeni list BiH* (Sarajevo) II (1998), 8, od 25. V. 1998, 351.

***Zakon o grbu i zastavi Federacije Bosne i Hercegovine, *Službene novine Federacije BiH* (Sarajevo) 21 (1996), od 15. XI. 1996, 612-613.

***Zakon o grbu, zastavi i himni Republike Hrvatske, prilog br. 3, *Ustav Republike Hrvatske*, Zagreb: Narodne novine, 1993.

***Zakon o imenu države i državnom grbu, u: *Prvo i Drugo zasjedanje AV-NOJ-a*, ur. Moša Pijade i Slobodan Nešović, Zagreb 1963.

Zakon o pečatima i žigovima s grbom SR Hrvatske, *Narodne novine* (Zagreb) 32/77 (1977) i 35/78 (1978).

***Zakon o upotrebi zastave, grba i himne, *Službeni glasnik Republike Srpske* (Banja Luka) II (1993), 4, od 28. IV. 1993, 85-88.

***Zakon o zastavi Bosne i Hercegovine, *Službeni glasnik BiH* (Sarajevo) II (1998), 1, od 11. II. 1998, 2.

***Zakonska Odredba o državnom grbu, državnoj zastavi, Poglavnikovoj zastavi, državnom pečatu i pečatima državnih i samoupravnih ureda. Broj XXXVII – 53 – Z. p. v. p. 1941. od 28. IV. 1941., *Narodne novine* (Zagreb) 15 (1941), od 30. IV. 1941.

***Zakonski članak XVIII Trojedne Kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije iz godine 1883., Zagreb: *Sbornik zakonah i naredabah valjanih za Kraljevinu Hrvatsku i Slavoniju* [o hrvatskom grbu]

ZMAJIĆ, Bartol, Zanimljivi podatci o grbovima slavnihi naših gradova s hrvatskog Jadrana, *Nova Hrvatska*, III, 302(1943), str. 6.

ZMAJIĆ, Bartol, Grbovi jadranskih gradova, *Seljačko ognjište*, IV, 1(1944), str. 9.

ZMAJIĆ, Bartol, Grbovi zagrebačkih biskupa i nadbiskupa, u: *Kulturno poviestni zbornik Zagrebačke nadbiskupije u spomen 850. godišnjice osnutka (I. dio) – Collectio dissertationum de almo episcopatu Zagradiensi in memoriam foundationis eiusdem a. d. MXCIV. (Pars I.)*, ur. Dragutin Kniewald, Zagreb: Hrvatski izdava-lački bibliografski zavod [Razprave i spomenici iz hrvatske kulturne poviesti, I. sv.], 1944, 471-492.

ZMAJIĆ, Bartol, Razvitak heraldike u banskoj Hrvatskoj, *VHDA* 11 (1945), 43-58.

ZMAJIĆ, Bartol, Medicinski simboli u grbovima naših liječnika, ljekarnika i ranarnika, u: *Iz hrvatske medicinske prošlosti. Spomen knjiga Zbora liječnika Hrvatske*, Zagreb: Zbor liječnika Hrvatske, 1954, 115-124.

ZMAJIĆ, Bartol, Upotreba zastava kao simbola nacija i država, *Otkrića* (Zagreb), III, 4(1956), str. 319-320.

ZMAJIĆ, Bartol, Grb (općenito, Hrvatska, Bosna i Hercegovina), *EJ* 3 (Dip-Hiđ), Zagreb: Izdanje i naklada LZ FNRJ, 1958.

ZMAJIĆ, Bartol, Grbovnica, *EJ* 3 (Dip-Hiđ), Zagreb: Izdanje i naklada LZ FNRJ, 1958, s. v.

ZMAJIĆ, Bartol, Heraldika (općenito, Hrvatska, Bosna i Hercegovina), *EJ* 3 (Dip-Hiđ), Zagreb: Izdanje i naklada LZ FNRJ, 1958, s. v.

ZMAJIĆ, Bartol, Grbovi, u: *Svijet oko nas – enciklopedija za djecu i omladinu*, I, Zagreb 1960, 405-413; 140-141.

ZMAJIĆ, Bartol, Grb i pečat turopoljske plemenite općine, *Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske* (Zagreb) X (1961), 5, 158-161.

ZMAJIĆ, Bartol, Grbovnice, u: *Minijatura u Jugoslaviji. Katalog*, (ur. Zdenka Munk), Zagreb: Muzej za umjetnost i obrt u Zagrebu, 1964, 49-50; 395-396.

ZMAJIĆ, Bartol, Podjela plemstva i grbova žumberačkim obiteljima, *Žumberački kalendar* (Zagreb, izd. Mirko Predović) 1965., str. 83-92.

ZMAJIĆ, Bartol, Legalizacija grbova nekih naših obitelji na temelju Ohmučevićevog grbovnika, *GADAR BiH VII* (1967), 7, 41-53.

ZMAJIĆ, Bartol, Grbovi Krčkih knezova, kasnijih Frankopana, *Krčki zbornik* (Krk) 1 (1970), 255-257.

ZMAJIĆ, Bartol, *Heraldika, sfragistika, genealogija*, Zagreb: Školska knjiga, 1971. [*MUŠETA, Vesna, Noviji udžbenici o pomoćnim istorijskim naukama, *Prilozi IIS* 9/1 (1973), 443-448]

ZMAJIĆ, Bartol, Grbovi na novcima zemalja Jugoslavije tokom stoljeća, *Bilten Hrvatskog numizmatičkog društva* (Zagreb), 11, 25(1973), str. 1-7.

ZMAJIĆ, Bartol, Pečat sa grbom kneza Ivana II. Nelipića, *AV* 19-20 (1976-1977 [1977]), 19-20, 237-239 + 1. tab.

ZMAJIĆ, Bartol, Dalmacija – grb, *EJ*, sv. 3. Zagreb 1984. str. 362-363.

ZMAJIĆ, Bartol, Dubrovačka republika - grb, zastava, pečat, *EJ*, sv. 3. Zagreb 1984. str. 644-645.

ZMAJIĆ, Bartol, Heraldika, *LEJ* 1 (A-J), Zagreb: JLZ MK, 1984, s. v.

ZMAJIĆ, Bartol, »Grb«, *EJ*, 4, Zagreb: JLZ MK, ²1986, s. v.

ZMAJIĆ, Bartol, Grbovnica, *EJ*, sv. 4. Zagreb, 1986. str. 564.

ZMAJIĆ, Bartol, *Heraldika, sfragistika, genealogija, veksikologija. Rječnik heraldičkog nazivlja*, (Uz predgovor i Pogovor Petar Strčić), Zagreb: Golden marketing, 1996. [*ČORALIĆ, Lovorka, *Marulić* (Zagreb) XXIX (1996), 2, 822-823; PINTEROVIĆ, Antun, *Hrvatska revija* (Zagreb) 46 (1996), 3/4, 460-468] [*popis

radova B. Zmajića vidjeti u: Gjuro Krasnov, Nekrolog – Bartol Zmajić, *Numizmatičke vijesti* (Zagreb) XXVII (1984), 38, 137-141]

ZOVKO, Davor, Heraldika – grboslovlje, *Hrvatski glasnik* 1/98 (1998), Hissings Kärra: Kroatiska Riksförbundet. [usp. i literaturu navedenu na web stranici http://www.zovko.se/heraldik_k/heraldik_k.htm]

ZOVKO, Davor, *Obiteljski grb. Pravo na grb, nošenje grba, usvajanje novog grba* (u pripremi za objavljivanje; usp. <http://www.zovko.se>)

ZOVKO, Davor, *Što je heraldika?* [dostupno na web stranici http://www.zovko.se/heraldik_k/heraldik_k.htm]

Zur südslavischen Heraldik, *AfSPh* 4 (1880), 339-349; 497-512. [svojim priložima u ovoj diskusiji učestvovali su Orsat (Medo) Pucić, Franjo Rački, Ivan Bojničić i Vatroslav Jagić]

ŽARKO (?), Čudna družina, *Straža* (Novi Sad) 3 (1895) 19, 1. [o knjizi Dimitrija Ruvarca, *Evo što ste nam krivi*, Zemun 1895. u kojoj se raspravlja o srpskim i hrvatskim grbovima]

ŽEFAROVIĆ, Hristofor – MESSMER, Thomas, *Stematografija. Izobraženije oružij iliričkih*, Beč 1741.

ŽEFAROVIĆ, Hristofor – MESSMER, Thomas, *Stematografija. Izobraženije oružij iliričkih*, (fototipsko izdanje), priredio Dinko DAVIDOV, Novi Sad 1972.

ŽEFAROVIĆ, Hristofor – MESSMER, Toma, *Stematografija. Izobraženije oružij iliričkih*, Beč 1741., (fototipsko izdanje), priredio Siniša ŽIVKOVIĆ, Beograd: Jugoslavija Eko (Biblioteka Spomenici kulturne baštine – I), 1990.

ŽIC, Igor, Grb grada Sušaka, *Sušačka revija – glasilo za kulturu i društvena zbivanja Hrvatskog primorja, Kvarnerskih otoka i Gorskoga kotara* (Rijeka) 1 (1993), 2/3, 18.

ŽIC, Nikola, Ilirska heraldika španjolskih admirala Ohmućevića, *Napredak* (Sarajevo) 9 (1934) 6, 69-70.

ŽIC, Nikola, Rodoslovlje gospode bosanske, *Napredak* (Sarajevo) 9 (1934) 9-10, 117-121.

ŽITOMIRAC, Ivan, *Kockasti grb. Nova spoznaja o hrvatskom grbu i pentagramu*, Melbourne: Vlastita naklada, s. a. (1999.?) [Nacionalna i sveučilišna knjižnica – Zagreb, signatura, It 346]

ŽITOMIRAC, Ivan, *Troplet, najstariji hrvatski simbol*, Melbourne: Vlastita naklada, 2004.

ŽIVIĆ, Viktor, Dokumenti naše prošlosti. Tragom smrti dužda Pietra Candiana do otkrića fragmenata starokršćanske i starohrvatske crkve u Tučepima, *Hrvatski dnevnik* (Zagreb) 5 (1940) 1673, 19-20. [opis grba knezova Kačića]

ŽUJO, Valerijan, *Knjiga o ljljanu*, Sarajevo: Mediapress, 1998.

Summary

CONTRIBUTION TO THE BIBLIOGRAPHY OF WORKS ON HERALDRY (WITH SPECIAL RESPECT TO CROATIA AND BOSNIA AND HERZEGOVINA)

Although heraldry in Croatian and Bosnian and Herzegovinian historiography keeps important place, it is a field which is not systematically researched and evaluated. It means that continuous interest for heraldry, as auxiliary historical science, doesn't exist in any of those two historiographies, equally on the side of historians and scientists from other disciplines, as on the side of amateurs, and oscillations are very discernible in its professional and scientific study. Despite all, heraldry in Croatia and Bosnia and Herzegovina didn't disappear, from its beginnings to nowadays, mainly on the basis of individual efforts, and thanks to occasional appearance of new works or reprinting of older ones. Therefore authors bring exhaustive bibliography of Croatian and Bosnian and Herzegovinian works, as a contribution to future comprehensive heraldic bibliography of those two historical territories, with aim to present, at one place, everything published from the field of heraldry, taken as scientifically or professionally relevant and useful. Such a wide quantitative selection might be a basis for future qualitative analysis. Attached bibliography contains more than 900 bibliographic units – books, studies or articles – listed as a result of research work of the authors, but also as a result of consultation of different, printed or electronic, bibliographic catalogues. It is mostly created on the basis of direct insight into works (*de visu*), and partially through the insight of other sources. Bibliography is arranged alphabetically, according to descendant order of authors surnames, while works inside opus of particular author are arranged chronologically. Titles of books, papers, or collection of papers, same as of lexicons and encyclopedias, are written in italic letters. Works printed in periodical publications are listed with data on year, volume and/or number of publication, and finally, with spans of pages. All Croatian and Bosnian and Herzegovinian works are taken into account, same as those from neighbouring historiographies, Italian, Slovenian, Austrian, German, Hungarian, Serbian, Montenegrin etc., including also works from the fields of numismatics, sfragistics, genealogy, vexilology, and historiography in general, which might be useful for heraldic researchers in their own studies.

Key words: *heraldry, coat of arms, grant of arms, numismatics, sfragistics, vexilology, nobility, bibliography, Croatia, Bosnia and Herzegovina*

Translated by Rajka Bućin